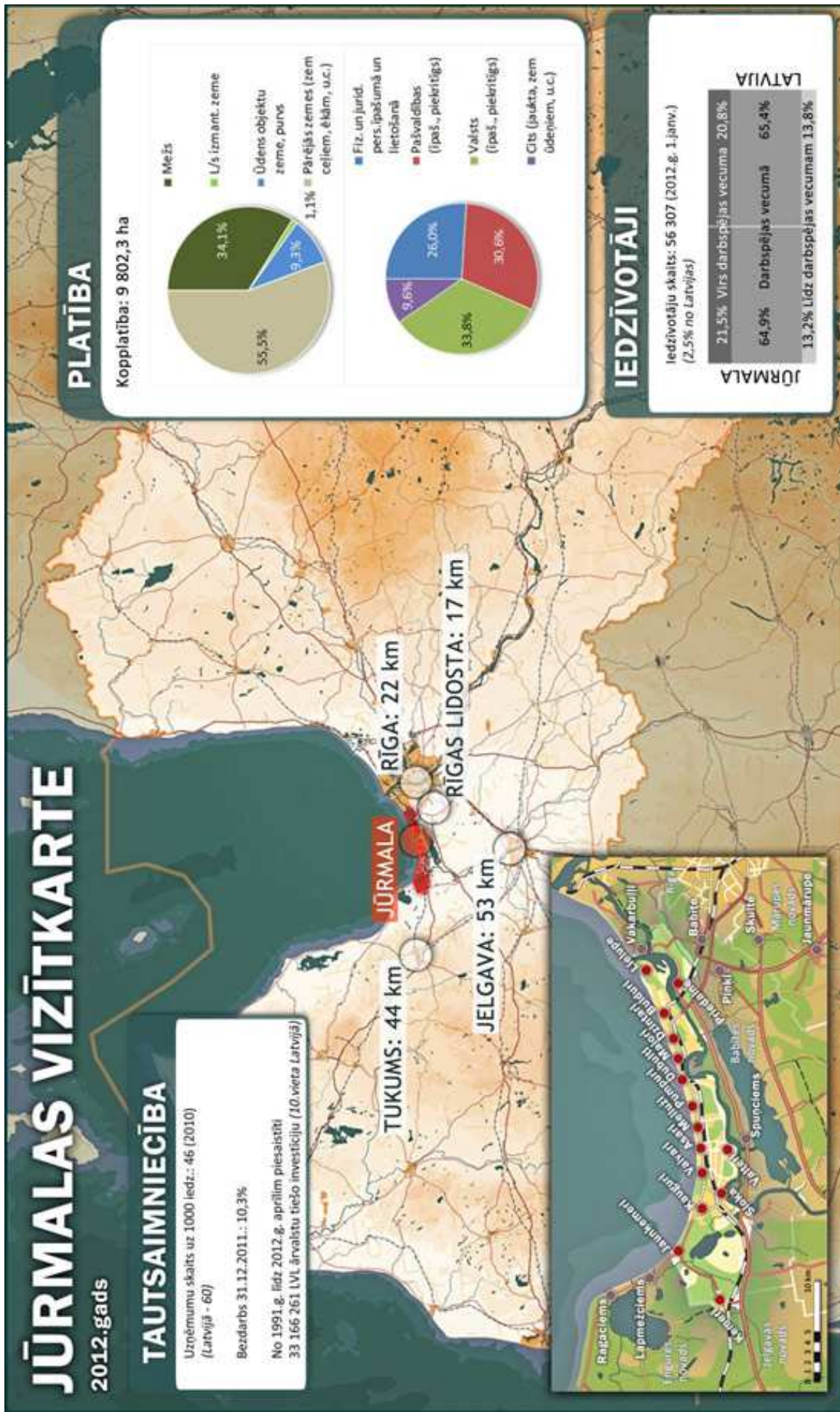

JŪRMALAS PILSĒTAS
attīstības programma
2014-2020

**1. daļa: Esošās situācijas
un SVID analīze**

Galīgā redakcija, 2013.gada 22.septembris

Saturs

I. IEVADS.....	4
1. KOPSAVILKUMS.....	5
2. JŪRMALAS PILSĒTAS VĒSTURISKĀ ATTĪSTĪBA.....	7
3. DABA.....	9
3.1. ĢEOGRĀFISKĀ ATRAŠANĀS VIETA UN TERITORĪJA.....	9
3.2. DABAS RESURSI.....	11
3.3. AIZSARGĀJAMĀS DABAS VĒRTĪBAS	18
4. IEDZĪVOTĀJI.....	21
4.1. IEDZĪVOTĀJU SKAITS.....	21
4.2. IEDZĪVOTĀJU SKAITA IZMAIŅAS.....	21
4.3. IEDZĪVOTĀJU DZIMUMA UN VECUMA STRUKTŪRA.....	24
4.4. PILSONĪBA UN NACIONĀLAIS SASTĀVS.....	26
4.5. IEDZĪVOTĀJU SKAITA PROGNOZE 2020.GADAM	27
5. DZĪVES VIDE	29
5.1. IZGLĪTĪBA	29
5.2. KULTŪRVIDE	36
5.3. SPORTS	44
5.4. SOCIĀLĀ DROŠĪBA.....	46
5.5. VESELĪBAS APRŪPE	50
5.6. SABIEDRISKĀ KĀRTĪBA	54
5.7. SADZĪVES PAKALPOJUMI	57
5.8. JŪRMALAS PILSĒTAS TERITORĪJAS ATTĪSTĪBAS INDEKSS	58
6. INFRASTRUKTŪRA UN NEKUSTAMĀIS ĪPAŠUMS	59
6.1. SATIKSMES INFRASTRUKTŪRA UN TRANSPORTS.....	59
6.2. INFRASTRUKTŪRA.....	62
6.3. NEKUSTAMĀIS ĪPAŠUMS	67
7. EKONOMIKA.....	72
7.1. UZŅĒMĒJDARBĪBA	72
7.2. TŪRISMS, AKTĪVĀ ATPŪTA UN KŪRORTS	77
7.3. ĀRVALSTU TIEŠĀS INVESTĪCIJAS	82
7.4. NODARBINĀTĪBA UN BEZDARBS.....	83
7.5. DARBA SAMAKSAS LĪMENIS	86
8. PAŠVALDĪBAS PĀRVALDE.....	89
8.1. PĀRVALDES STRUKTŪRA UN FUNKCIJAS	89
8.2. PAŠVALDĪBAS FINANŠU RAKSTUROJUMS.....	90
8.3. SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA	95
8.4. PAŠVALDĪBAS MĀRKETINGS	96
8.5. PROJEKTU KAPACITĀTE	96
9. FUNKCIONĀLĀS SAITES.....	98
10. SVID ANALĪZE.....	100
III. IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI UN TERMINI.....	102

I. Ievads

Jūrmalas pilsētas attīstības programma 2014. – 2020.gadam (turpmāk tekstā – attīstības programma) ir izstrādāta, lai Jūrmala turpmākajos septiņos gados pēc iespējas efektīvi izlietotu savā rīcībā esošos finanšu resursus un cilvēkresursus Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā 2010 – 2030 nosprausto mērķu sasniegšanai.

Attīstības programma ir izstrādāta saskaņā ar Jūrmalas pilsētas domes 20.10.2011. sēdes lēmumu Nr.454 „Par Jūrmalas pilsētas attīstības programmas 2014. – 2020.gadam izstrādes uzsākšanu”, balstoties uz normatīvajiem aktiem, kā arī nacionāla līmeņa, Rīgas plānošanas reģiona un vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem (sk. 1.pielikumu). Attīstības programmas izstrādei izmantoti LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (tagad – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija) 23.09.2010. „Methodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”.

Dokumenta izstrādes vadības grupas vadītājs: Jūrmalas domes priekšsēdētājs Gatis Truksnis.

Dokumenta izstrādātājs: SIA „NK Konsultāciju birojs” (izstrādes vadītājs – Stratēģiskās un telpiskās plānošanas departamenta projektu vadītājs Gatis Pāvils).

Attīstības programmas ietvaros tika veikta pilsētas iedzīvotāju aptauja, veicot 300 intervijas. Iedzīvotāju aptaujas galvenie rezultāti ir iekļauti attīstības programmas esošās situācijas analīzes daļā ar izcelto ietvaru.

Attīstības programma sastāv no šādām daļām:

- 1.daļa. Esošās situācijas un SVID analīze;
- 2.daļa. Stratēģiskā daļa un rīcības plāns;
- Pielikumi.

1.daļa. Esošās situācijas un SVID analīze

Esošās situācijas analīzes mērķis ir apzināt un novērtēt Jūrmalas pilsētas rīcībā esošos resursus (vides, sociālos un ekonomiskos), raksturot teritorijas attīstības tendences, kā arī identificēt pilsētas funkcionālās saites.

SVID analīze (stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums) ir teritorijas attīstības perspektīvu izvērtējums, ņemot vērā pašreizējo situāciju.

2.daļa. Stratēģiskā daļa un rīcības plāns

Attīstības programmas stratēģiskajā daļā, ņemot vērā esošās situācijas analīzes rezultātus, ir formulēta pilsētas attīstības **vidēja termiņa mērķi** un **prioritātes**. Prioritātēm ir definēti (kvalitatīvi un kvantitatīvi) vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti. Lai sasniegtu izvirzītos vidējā termiņa rezultātus, ir definēti **rīcības virzieni**.

Rīcības plānā uzskaitītas attīstības programmas ietvaros veicamās **rīcības**. Tās rīcības, kurām ir definēts nepieciešamais finansējuma apjoms, finansējuma avoti, rīcības uzsākšanas un pabeigšanas termiņš un atbildīgais, ir atsevišķi uzskaitītas **investīciju plānā**.

Rīcības plānā ietverts arī attīstības programmas **uzraudzības sistēmas apraksts**, kā arī pārskats par sabiedrības līdzdalību un iesaisti attīstības programmas izstrādē.

Pielikumi

Informatīvi materiāli, kas papildina Jūrmalas pilsētas attīstības programmā ietverto informāciju.

II. Esošās situācijas un SVID analīze

1. Kopsavilkums

Pilsēta	<p>Jūrmala pēc platības un iedzīvotāju skaita ir lielākā kūrortpilsēta Baltijas jūras krastā. Pilsētas tēlu gan pašu jūrmalnieku acīs, gan arī citur Latvijā un ārpus tās nosaka Jūrmalas atrašanās pie jūras, sanatorijas un kūrortviesnīcas, kas izmanto vietējos dabas resursus (t.s. sērūdeņus), koncerti un vēsturiskā arhitektūra.</p> <p>Pašlaik nozīmīgākais Jūrmalas attīstības izaicinājums ir atgūt un jaunā kvalitātē izkopt starptautiskas nozīmes aptūtas, ārstniecības un konferenču centra statusu.</p>
Vēsture	<p>Pilsēta visstraujāk attīstījās 19.gadsimta beigās un 20.gadsimtā, kad izauga un vienā pilsētā apvienojās divas nelielas pilsētas – Sloka un Ķemeri, kā arī 12 zvejnieku un peldu ciemi Priedaine, Lielupe, Bulduri, Dzintari, Majori, Dubulti, Jaundubulti, Pumpuri, Melluži, Asari, Vaivari, Jaunķemeri. Neoficiāli pilsētas dalījums vēsturiskajās pilsētās un ciemos ir saglabājies vēl tagad.</p> <p>Pilsētas attīstību noteica tās rekreatīvie resursi – sulfīdus saturošo minerālūdeņu atradnes Ķemeros un Jaunķemeros, kā arī atrašanās pie jūras netālu no lielpilsētas – Rīgas.</p> <p>20.gadsimtā Jūrmala kļuva par starptautiskas nozīmes kūrortu, šeit izveidojās liels skaits sanatoriju un kūrortviesnīcu. Līdz ar Latvijas neatkarības atjaunošanu 1991.gadā Jūrmalas intensīvā attīstība krasi apstājās, strauji samazinājās peldvietas un kūrortvietas skaits.</p> <p>Pēdējās desmitgadēs Jūrmala drīzāk ir attīstījusies kā ērta Pierīgas dzīves vieta, nevis kā starptautiskas nozīmes kūrorts.</p>
Iedzīvotāji	<p>Jūrmalā dzīvo 54 782 iedzīvotāji. Iedzīvotāju blīvums šeit ir zemāks (548 cilvēki/ km²), nekā pārējās republikas pilsētās.</p> <p>Pēdējo 22 gadu laikā iedzīvotāju skaits Jūrmalā ir samazinājies par 15,8%. Bērnu skaits ir nedaudz mazāks (13,6% no visiem iedzīvotājiem), nekā vidēji Latvijā (13,7%), tam ir tendence palielināties. Demogrāfiskā slodze Jūrmalā ir augstāka (606) nekā vidēji Latvijā (583).</p> <p>Desmit gadu laikā no 2001.gada līdz 2010.gadam Jūrmalā ir bijis pozitīvs migrācijas saldo, t.i., pilsētā iebraukušo cilvēku skaits ik gadus pārsniedz no pilsētas izbraukušo skaitu.</p> <p>Var prognozēt, ka nākotnē iedzīvotāju skaits Jūrmalā turpinās samazināties un 2020.gadā pilsētā dzīvos aptuveni par 7,3% iedzīvotājiem mazāk, nekā tagad.</p>
Ģeogrāfiskais novietojums, transports	<p>Jūrmala pēc platības (9 802,3 ha) ir otra lielākā Latvijas pilsēta pēc Rīgas.</p> <p>Jūrmalas centrs – Majori atrodas 22 km no Rīgas centra un 13 km no Rīgas starptautiskās lidostas. Ķemeri atrodas 21 km no lidostas „Jūrmala”.</p> <p>Jūrmalu šķērso dzelzceļa līnija Rīga – Tukums II, kas ir būtiska pilsētas sabiedriskā transporta sistēmas sastāvdaļa.</p> <p>78,3% aptaujāto Jūrmalas iedzīvotāju nav apmierināti ar ceļu un ielu kvalitāti.</p>
Dabas resursi	<p>Nozīmīgākie Jūrmalas dabas resursi ir jūras piekraste un sulfīdus saturošie minerālūdeņi un dūņas – viena no retajām šo resursu atradnēm pasaules mērenā klimata zonā. Sulfīdus saturošie minerālūdeņi un dūņas tiek iegūti Slokas purvā. Pilsētā ir 11 peldvietas, no kurām 2013.gadā Zilā karoga sertifikāts piešķirts Bulduru, Dubultu, Jaunķemeru un Majoru pludmalēm. Augsta peldvietu kvalitāte ir arī vairākās citās peldvietās.</p>
Uzņēmējdarbība un specializācija	<p>Saskaņā ar iedzīvotāju viedokli viens no būtiskākajiem Jūrmalas trūkumiem ir labi apmaksātu darba vietu trūkums un darba vietu trūkums vispār.</p> <p>Jūrmalnieki tomēr savā pilsētā veido salīdzinoši maz uzņēmumu – uzņēmumu skaits uz 1000 cilvēkiem šeit (54) ir zemāks, nekā vidēji Latvijā (69).</p> <p>20 gadu laikā Jūrmalā piesaistīti 33 166 261 LVL ārvalstu investīciju.</p> <p>Pilsētā esošie uzņēmumi lielākoties nodarbojas ar nekustamā īpašuma operācijām, vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību.</p> <p>Jūrmalnieki uzskata, ka pilsētā būtu jāattīsta kūrorts un veselības tūrisms pie jūras un Ķemeros / Jaunķemeros, kā arī pilsētā atrodamo dūņu pārstrāde kosmētikas un farmācijas produktos.</p>

Jūrmalā ir vairāk nekā 40 naktsmītnes ar 3 813 gultasvietām. Pilsētā esošajās naktsmītnēs 2011.gadā apkalpoja 76 980 ārvalstniekus un 31 945 Latvijas iedzīvotājus. Pēdējos gadus strauji pieaug ārvalstu tūristu īpatsvars, visvairāk – 29,9% tūristu – ir no Krievijas.

Nodarbinātība, darba samaksa un nodokļu ieņēmumi

Bezdarba līmenis Jūrmalā (10,3%) ir zemāks, nekā vidēji Latvijā, tomēr augstāks, nekā Rīgā un Pierīgas reģionā. Darba samaksa sabiedriskajā sektorā (390,99 LVL) ir zemāka, nekā vidēji Latvijā (470 LVL) un Pierīgas reģionā. Savukārt iedzīvotāju ienākumu nodokļa apjoms uz vienu iedzīvotāju Jūrmalā ir augstāks nekā citās republikas pilsētās, kas skaidrojams ar to, ka daudzi jūrmalnieki strādā labi atalgotu darbu Rīgā. Krīzes iespaidā darba samaksa sabiedriskajā sektorā kritusies no 489 LVL 2008.gadā uz 391 LVL 2011.gadā.

Komunālā saimniecība

Jūrmalā ir centralizētas siltumapgādes sistēma, kas lieto dabas gāzi, lietotāju skaits – 10 376. Pilsētā ir četras centralizētās ūdensapgādes sistēmas Babītē, Dzintaros – Jaundubultos, Kauguros un Ķemeros, kā arī notekūdeņu savākšanas sistēma ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtām Slokā. Jūrmalā ir 131 dalīto atkritumu savākšanas laukumi, sadzīves atkritumus apsaimnieko divi uzņēmumi.

Izglītība

Jūrmalā atrodas 10 pirmsskolas izglītības iestādes, trīs sākumskolas, četras pamatskolas, deviņas vidusskolas, piecas pašvaldības pārznā esošas interešu izglītības iestādes un trīs koledžas. Jūrmalas bērnudārzos nav iespējams uzņemt visus pieteiktos bērnus. Izglītojamo skaits pilsētas skolās samazinās aptuveni četras reizes straujāk nekā iedzīvotāju skaits. Pašvaldības izglītības iestāžu infrastruktūra ir nolietojusies.

Kultūra

Jūrmalu raksturo salīdzinoši aktīva kultūras dzīve, kas orientēta gan uz vietējiem iedzīvotājiem, gan arī uz pilsētas viesiem (Dzintaru koncertzāle u.c.), tomēr jūrmalnieki uzskata, ka kultūras pasākumu intensitāte un kvalitāte nav pietiekama. Jūrmalā atrodas vairāk nekā 4 000 vēsturiskas, arhitektoniski nozīmīgas ēkas.

2. Jūrmalas pilsētas vēsturiskā attīstība

Jūrmala ir jaunākā republikas pilsēta Latvijā, kas izveidojusies, apvienojot Slokas pilsētu, Ķemeru kūrortu un virkni agrāko zvejnieku ciematu un peldu miestu – Rīgas jūrmalu. Pilsēta pēdējā gadsimta laikā ir piedzīvojusi krāsas izmaiņas – gan straujas attīstības periodus, gan ekonomiskā pagrimuma periodus.

Senākā pilsētas daļa ir **Sloka**, kas 1785.gadā ieguva tirdzniecības miesta tiesības un 1878.gadā kļuva par pilsētu. Sloka ir vienīgā Jūrmalas daļa, kurā attīstījās rūpniecība – šeit 1896.gadā tika uzcelta celulozes un papīra fabrika, kas darbojās līdz 1990.gadam. 1925.gadā pilsētai pievienoja seno zvejnieku ciematu Kaugurciemu un Slokas mācītājmuižas zemes.

Ķemeri attīstījās kā kūrorts, kas izmantoja unikālu dabas resursu – sērūdens avotus, kuru ārstnieciskās īpašības tika pētītas jau 18.gs. beigās, kad šeit sāka ierasties pirmie pacienti. Kūrorts oficiāli dibināts 1838.gadā, kad tika uzcelta pirmā valsts peldu iestāde, kūrorta pārvaldes ēka un labiekārtots sēravots. 1922.gadā Ķemeriem piešķīra miesta tiesības, bet 1928.gadā – pilsētas tiesības. Šeit tika uzceltas vasarnīcas, peldu iestādes, 1936.gadā kūrorta viesiem durvis vēra viesnīca „Ķemeri” – viena no prestižākajām celtnēm Latvijā. Pēc Otrā pasaules kara līdz Jūrmalas pilsētas izveidošanai Ķemeri attīstījās kā patstāvīga Vissavienības kūrorta pilsēta.

Rīgas jūrmala kļuva par iecienītu Rīgas iedzīvotāju atpūtas vietu jau 19.gs. 20.gs. sākumā šie Pierīgas tuvumā esošie zvejnieku ciemi un peldu miesti (t.sk. Lielupe (Buļļi), Bulduri (Bilderiņi), Dzintari (Edinburga, Avoti), Majori, Dubulti, Jaundubulti, Melluži (Karlsbāde), Asari un Valteri) ieguva kopēju apzīmējumu „Rīgas jūrmala”, šeit ieradās aizvien vairāk atpūtnieku. Pilsētā tika uzcelts liels skaits arhitektoniski izteiksmīgu un daudzveidīgu koka vasarnīcu. Pilsētas tiesības Rīgas Jūrmalai tika piešķirtas 1920.gada 2.martā, bet pēc Otrā pasaules kara, 1946.gada sākumā, Rīgas Jūrmalas pilsētu pārveidoja par Rīgas pilsētas daļu – Jūrmalas rajonu. 1949.gadā tam pievienoja arī Priedaines vasarnīcu teritoriju – vienīgo Jūrmalas daļu, kas atrodas Lielupes labajā krastā.

Jūrmalas pilsēta savās pašreizējās robežās tika izveidota 1959.gada 11.novembrī, apvienojot Rīgas pilsētas Jūrmalas rajonu, Rīgas rajona Slokas un Ķemeru pilsētas. Šajā laikā par pilsētas centru izveidojās Majoru apkaime, kuras galvenā iela – Jomas iela – ir kļuvusi par sava veida Jūrmalas vizītkarti.

Kopumā pilsētā ir apvienotas divas nelielas pilsētas – Sloka un Ķemeri, 12 zvejniekciemi – Priedaine, Lielupe, Bulduri, Dzintari, Majori, Dubulti, Jaundubulti, Pumpuri, Melluži, Asari, Vaivari, Jaunķemeri, un virkne mazāku ciemu – Bāžciems, Brančuciems, Bražuciems, Buļļuciems, Druvciems, Krastciems, Kūdra, Stirnurags, Vārnukrogs. Liela daļa jūrmalnieku sevi identificē pēc šiem bijušajiem ciemiem un pilsētām līdz mūsdienām, šādi sadalot pilsētu **apkaimēs**.

Padomju varas laikā Jūrmalas pilsēta intensīvi attīstījās. Nacionalizētajās un pamestajās vasarnīcās ierīkoja pionieru nometnes, atpūtas namus un sanatorijas, starp nelielajām koka vasarnīcām tika celtas sanatoriju ēkas, Kauguros, Dubultos un Majoros tika uzcelti daudzstāvu dzīvojamo māju masīvi.

Pēc Padomju Savienības sabrukuma un Latvijas neatkarības atjaunošanas 1991.gadā Jūrmalas intensīvā attīstība krasi apstājās, strauji samazinājās peldvietu un kūrvietu skaits. Tas ir skaidrojams ar smagu ekonomisko krīzi bijušās Padomju Savienības teritorijā, valsts atbalstītās tūrisma un ārstniecības sistēmas sabrukumu, kā arī vīzu režīma izveidi. Daļa pilsētā esošo ēku tika pamestas, šādi zaudējot arī daļu no pilsētas kultūrvēsturiskajām vērtībām un agrākās kūrorta gaisotnes.

21.gadsimta sākumā pilsētā atjaunojās saimnieciskā aktivitāte, norisinājās intensīva būvniecība, tomēr, pateicoties ērtajai sasniedzamībai no Rīgas, Jūrmala pēdējās desmitgadēs ir drīzāk attīstījusies kā ērta Pierīgas dzīves vieta, nevis kā starptautiskas nozīmes kūrorts.

Pašlaik nozīmīgākais Jūrmalas attīstības izaicinājums ir atgūt un jaunā kvalitātē izkopt starptautiskas nozīmes atpūtas, ārstniecības un konferenču centra statusu.

3. Daba

3.1. Ģeogrāfiskā atrašanās vieta un teritorija

Novietojums un platība

Jūrmala pēc platības (9 802,3 ha¹) ir otra lielākā Latvijas pilsēta pēc Rīgas. Pilsēta atrodas Rīgas plānošanas reģionā un robežojas ar Engures, Tukuma, Babītes novadiem un Rīgu.

Jūrmala atrodas Latvijas centrālajā daļā, Rīgas aglomerācijas iekšējā zonā.² Pilsētas centrs Majori atrodas 22 km attālumā no Latvijas galvaspilsētas Rīgas (sk. attēlu Nr.1.), taču Kauguri atrodas 40 km un Ķemeri – 45 km no Rīgas.

Attēls Nr. 1. Attālumi no Jūrmalas līdz citām Latvijas pilsētām

Karte: SIA „NK Konsultāciju birojs”

Lielākā daļa pilsētas atrodas uz zemes strēles starp Lielupi un Rīgas jūras līci, un rezultātā pilsētai ir izteikti garena forma. Šaurākajā vietā Dubultos attālums starp jūru un Lielupi ir tikai 300 m.

¹ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2011.gada 1.janvāri. Valsts Zemes dienests.

² Metodoloģiskie norādījumi Rīgas aglomerācijas robežu noteikšanai. Rīgas attīstības programmas apakšprojekts, LU Cilvēka ģeogrāfijas katedra, 2004.

Reljefs

Jūrmalas pilsētas teritorija ir pacēlusies virs jūras līmeņa salīdzinoši nesenā ģeoloģiskajā pagātnē – Baltijas baseina Litorīnas jūras stadijas beigu posmā aptuveni pirms 4 000 gadiem. Salīdzinājumam – Salaspils Laukskolas apmetnē cilvēki dzīvoja jau aptuveni pirms 10 – 11 tūkstošiem gadu.

Sauszeme tagadējās Lielupes ietekas rajonā veidojusies vēl nesenākā pagātnē, pašreizējā Lielupes ietekas vieta izveidojusies 1755.gadā.

Reljefu Jūrmalas teritorijā veidojuši Baltijas baseina krasta procesi, Lielupe un mūsdienu eolie (vēja radītie) procesi.

Pilsētai raksturīga ir salīdzinoši plata pludmale. Pie Lielupes ietekas un pilsētas vidusdaļā pludmale ir 25 – 50 m plata, savukārt rietumu pusē tā sašaurinās līdz 2 – 3 m. Priekškāpas augstums ir 1 – 3 m, aiz tās seko plaša, 5 – 8 m augstu kāpu grēdu zona. Aiz kāpām reljefu ir veidojusi Litorīnas jūra – tas ir lēzeni viļņots, sīkpaugurains, ar atsevišķām kāpām.

Pilsētas dienvidu daļā atrodas Lielupes paliene, kas ir gandrīz pilnīgi līdzena, vietām pārpurvota.

Daudzviet Jūrmalā reljefs un nogulumu ir pārveidoti cilvēka darbības rezultātā.

Pilsētai, jo īpaši tās rietumu daļā un Priedaines apkārtnē, ir raksturīgs augsts gruntsūdens līmenis, kas reljefa pazeminājumos veicina pārpurvošanos.

Klimatiskie apstākļi

Jūrmala atrodas Piejūras zemienē un klimatu pilsētā ietekmē atrašanās pie jūras un Atlantijas okeāna cikloni. Jūras gaisa masas dominē 220 – 230 dienas gadā.

Klimats Jūrmalā ir maigs, mēreni silts, debesis šeit ir apmākušās biežāk, nekā vidēji Latvijā. Vidēji gadā ir 178 apmākušās dienas, 21 skaidra diena un 166 – daļēji apmākušās dienas. Visvairāk apmākušos dienu Jūrmalā ir no novembra līdz februārim, kad ir arī visvairāk nokrišņu.

Jūrmalai ir raksturīgas **miglas**. Vidējais miglaino dienu skaits gadā ir 40. Aukstajā periodā miglas parasti ir noturīgākas, biežākas un ilgstošākas.

Gada vidējais **nokrišņu** daudzums Jūrmalā svārstās no 550 līdz 600 mm, kas ir mazāk, nekā vidēji Latvijā (600 – 700 mm).

Vidējā gaisa temperatūra Jūrmalā ir +5,7°C, kas ir nedaudz zemāk, nekā vidēji Latvijā (+6,1°C).

Ziemas Jūrmalā ir samērā siltas, ar biežiem atkušņiem. Gada aukstākā mēneša (janvāris) vidējā temperatūra ir no -4,3° līdz -4,8°C (Latvijā vidēji -4,8°C), dienā no -2° līdz -4°C, bet naktīs no -5° līdz -8°C.

Vasaras Jūrmalā, salīdzinājumā ar Latvijas iekšzemi, ir nedaudz mēģainākas. No jūnija vidus līdz augusta vidum (aptuveni 60 dienas) gaisa temperatūra Jūrmalā pārsniedz +15°C. Vissiltākā ir jūnija trešā dekāde un jūlija pirmā dekāde. Dienakts vidējā temperatūra vasaras sezonā svārstās no +15° līdz +20°C (Latvijā vidējā temperatūra jūlijā ir +16,7°C). Atšķirībā no ziemas vasarā temperatūras režīms ir diezgan pastāvīgs.

Ziemā valdošie ir dienvidaustrumu, dienvidu un dienvidrietumu **vēji**. Vasarā galvenokārt – dienvidrietumu un rietumu vēji. Vidējais vēja ātrums ir 2 – 5 m/s. No spēcīgām vēja brāzmām pilsētu pasargā kāpu grēdas un piekrastes mežu joslas gar Rīgas līci.

3.2. Dabas resursi

Jūrmalas pilsēta ir attīstījusies, izmantojot pilsētā pieejamos dabas resursus. Viens no potenciāli nozīmīgākajiem resursiem ir sulfīdus saturoši minerālūdeņi un dūņas Jūrmalas rietumu daļā. Balstoties uz šī resursa izmantošanu, var nodrošināt veiksmīgu pilsētas ilgtermiņa attīstības stratēģijas galvenā attīstības virziena – kurortoloģijas – attīstību.

Sulfīdus saturoši minerālūdeņi un dūņas

Jūrmalā 2011.gadā bija viena izmantojama derīgo izrakteņu atradne³ – sulfīdus saturošu dziedniecības dūņu atradne „Slokas purvs”. Atradnes izpētītie krājumi – 682 080 tonnas (ar mitrumu 90%), papildus tiem novērtētie krājumi ir vēl 129 540 tonnas.

Sulfīdus saturošās dūņas Jūrmalā veidojas, organisko vielu nogulumiem saskaroties ar sulfīdus saturošiem minerālūdeņiem, kuri savukārt veidojas vietās, kur purvu nogulumi klājas uz Salaspils svītas ģipsi saturošajiem iežiem. Pasaulē ir zināmas ap 300 sulfīdus saturošu minerālūdeņu atradnes, lielākoties tropiskajos reģionos. Baltijas jūras reģionā atrodas trīs sulfīdus saturošu minerālūdeņu atradnes (sk. attēlu Nr.2.): (1) Ķemeri – Jaunķemeri Jūrmalā; (2) Baldone; (3) Hilovo Krievijā, Pleskavas apgabalā.⁴ Agrāk vāji mineralizētus sulfītu minerālūdeņus ieguva arī Lietuvā, Likenai, taču šī atradne 1961.gadā nejauši, meliorācijas darbu rezultātā, ir iznīcināta.

Attēls Nr. 2. Sulfīdus saturošu minerālūdeņu atradnes Baltijas reģionā

³ Derīgo izrakteņu krājumu bilance par 2011.gadu. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2012.

⁴ Jānis Prols. Sulfīdus saturošo pazemes ūdeņu ģenēze. Promocijas darba kopsavilkums, Rīga, 2010.

Attēls: SIA „NK Konsultāciju birojs”

Ķemeru – Jaunķemeru atradni raksturo augsts sērūdeņraža saturs (līdz 74 mg/l), šī atradne ir viena no vislabāk izpētītajām pasaulē. Ārstniecības vajadzībām Ķemeru – Jaunķemeru sērūdeni un dūņas izmanto vairāku gadsimtu garumā, ir uzkrāta plaša pieredze dažādu slimību ārstniecībā, t.sk. veicinot asinsriti ādā un iekšējos orgānos, uzlabojot vielmaiņu, novēršot iekaisumu radītās sekas iekšējiem orgāniem utml.

SIA „Sanare – KRC Jaunķemeri” dziedniecības dūņu atradnē „Slokas purvs” 2011.gadā ieguva 460 tonnas dūņu (0,07 % no izpētītajiem krājumiem.). Līdzīgā apjomā dūņas tika iegūtas arī iepriekšējos gados un, šādam ieguves tempam saglabājoties, atradnē dūņas pietiktu vairāk nekā 1000 gadiem.

Tomēr, gadījumā ja kūrorts Jūrmalā strauji attīstītos un dūņu izmantošana dziedniecībā pieaugtu, dūņu ieguves apjomi var būtiski pieaugt un šādā gadījumā būs nepieciešams laikus uzsākt jaunu atradņu izpēti un pilnveidot dūņu reģenerācijas tehnoloģijas un infrastruktūru.

Ķemeru – Jaunķemeru atradnes minerālūdens veidošanās procesu un dūņu krājumu saglabāšanu nodrošina Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija, kas nodrošina gruntsūdens režīma aizsardzību ap Ķemeru – Jaunķemeru sulfīdus saturošo minerālūdeņu atradni. Licences ārstniecisko dūņu ieguvei izsniedz Valsts Vides dienests.

Citi minerālūdeņi

Ārstniecības vajadzībām Jūrmalā tiek izmantoti arī cita veida minerālūdens resursi – sulfātu iesālūdens, sāļūdens un sālsūdens, kas pašlaik tiek iegūti no deviņiem urbumiem. Kopumā minerālūdeņu ieguvei izveidoti 33 urbumi. Jūrmalas kūrorts tiek nodrošināts ar pietiekamu minerālūdens daudzumu.

Kembrija – ordovika slāņos esošais ģeotermālais ūdens Jūrmalas rietumu daļā (urbumi „Jūrmala R1” un „Jūrmala R2”) ir ar ļoti augstu nātrija, kālija, magnija un broma koncentrāciju un šeit pastāv lieliskas iespējas attīstīt ļoti atraktīvu medicīnas tūrisma veidu, veidojot dabiski silta minerālūdens baseinus.⁵

Krievijas uzņēmuma „Jantarnij Bereg” izmantotās **sulfātu iesāļūdens** atradnes „Ķemeri (Jaunķemeri)” izpētītie krājumi ir 744 m³/diennaktī, papildus novērtētie krājumi – 256 m³/diennaktī.

Pilsētā ir trīs **sāļūdens** atradnes, kuru krājumi 2009.gada sākumā bija šādi:

- „Jaunķemeri, Dzintarkrasts” – novērtētie krājumi – 1 555 m³/diennaktī (lietotājs – Krievijas uzņēmums „Jantarnij Bereg”);
- „Vaivari 1” – izpētītie krājumi – 576 m³/diennaktī (lietotājs – VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs”);
- „Dzintari sanatorija” – izpētītie krājumi – 2160 m³/diennaktī (lietotājs – VSIA „Iekšlietu ministrijas poliklīnika”).

Sālsūdens atradnes „Jaunķemeri 1” izpētītie krājumi ir 70 m³/diennaktī, papildus novērtētie krājumi – 130 m³/diennaktī (lietotājs SIA „Sanare – KRC Jaunķemeri”).

Pazemes dzeramie ūdeņi

Jūrmalas pilsētas ūdensapgādes sistēma tiek pilnībā apgādāta ar pazemes dzeramo ūdeni, kas tiek iegūts no kvartāra un devona nogulumu ūdens horizontiem.

Devona nogulumos esošais artēziskais ūdens horizonts no augšpuses ir norobežots ar kvartāra smilšmāliem, bet no zemāk esošā sāļūdens to norobežo Narvas svītas mergelis un māls. Centralizētajai ūdensapgādei tiek izmantoti devona nogulumu Arukilas un Gaujas ūdens horizonti, citi ūdens lietotāji izmanto gan šo horizontu, gan arī devona nogulumu Amatas un Burtnieku svītas ūdeņus.

Individuālie ūdens lietotāji iegūst dzeramo ūdeni arī no kvartāra nogulumiem – no Litorīnas jūras aluviālajiem un eolajiem smilšu nogulumiem. Šim virsējam gruntsūdenim ir augstāks piesārņojuma risks.

Jūrmalā pazemes ūdeņu ieguvei ir ierīkoti 335 ūdensapgādes urbumi.⁶ 2009.gadā darbojās 68 urbumi, t.sk. 40 izmantoja SIA „Jūrmalas ūdens” pilsētas centralizētai ūdensapgādei, trīs urbumi ir rezervē (SIA „Jūrmalas ūdens”), septiņi ir jātamponē, seši dabā nav konstatēti un pārējie (251 urbums) tiek izmantoti individuālai ūdensapgādei, galvenokārt privātmājās, vai arī to statuss ir precizējams.

Virszemes ūdeņi

Jūrmalas pilsēta lielākoties ietilpst Lielupes upes baseina apgabalā, neliela teritorijas daļa dienvidaustrumos (5,3% no pilsētas kopējās platības) atrodas Daugavas baseina apgabalā.

Pilsētu apskalo Baltijas jūras Rīgas jūras līcis, hidrogrāfisko tīklu veido Lielupe, tās kreisā krasta pieteka Vecslocene, Vēršupīte, Slokas ezers, Aklais ezers, Akacis, Melnezers, Varkaļu kanāls, Jāņupītes polderu sistēma un meliorācijas grāvju tīkls. Meliorācijas grāvju tīkls kopā ar lietus ūdeņu kanalizācijas sistēmu nodrošina virszemes ūdeņu noteci no pilsētas teritorijas, tomēr pēdējā desmitgadē meliorācijas grāvju tīkls ir ticis nepietiekami labi uzturēts un daudzviet pilsētā ir pārāk augsts gruntsūdens līmenis.

Baltijas jūras Rīgas jūras līcis ir seklākais no lielajiem Baltijas jūras līčiem, tā vidējais dziļums ir 26 metri. Jūrmalas smilšu pludmale gar līci ir 25,6 km gara. Līča platība ir 18 000 km². Ūdens sāļums līcī ir zems – Jūrmalā vasarās tas ir tikai ap 3 promilēm, kas ir daudzreiz mazāk, nekā vidēji Pasaules okeānā (35 promiles) un būtiski mazāk, nekā Baltijas jūras centrālajā daļā (6 – 7 promiles). Ūdens temperatūra ziemā ir tuvu nullei, un līcis

⁵ Hidrotermālās enerģijas potenciāls Rīgā / Jūrmalā. Dr.Sc.Ing. Ināra Škapare, RTU Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģiju institūts, 2011.

⁶ VSIA „Latvijas Vides ģeoloģijas meteoroloģijas centra” datu bāze „Urbumi”.

parasti ziemās aizsalst. Ledus segas parasti izveidojas ziemas beigās un saglabājas aptuveni vienu mēnesi. Ūdens temperatūra pavasarī un vasaras sākumā ceļas lēni, vasaras pirmajā pusē nereti ir vērojami auksta (1 – 5°C) ūdens uzplūdi. Jūlijā un augustā jūras ūdens temperatūra var sasniegt 26°C.

Lielupe ir lielākā ūdenstece Jūrmalā, kas kopā ar Vecsloceni, Varkaļu kanālu, vecupēm un tajā ietekošajiem meliorācijas grāvjiem veido pilsētas hidroloģiskā tīkla pamatu. Upes garums – 119 km, kopējais kritums – 10,8 m. Lielupes garums pilsētā ir 30 km, krastu garums – aptuveni 32 km, kritums neliels – 16 cm, platums – no 170 līdz 1 500 m, dziļums – no 2 līdz 15 m, vidējais dziļums 5 m, gultne – dūņaina posmā no Slokas līdz Valteriem, leļpus Majoriem – smilšaina, grīva regulāri aizsērē, upes piekrastē raksturīgas plašas palienes. Ūdenslīmeni Lielupē ietekmē gan pali, gan arī vējuzplūdi un vējatplūdi. Ieplūstot ūdens masām no jūras un upes grīvas ziemeļrietumu un ziemeļu vēja ietekmē, tas var paaugstināties par 1,5 – 2,0 m un appludināt Lielupes palienes līdz pat 2,5 m virs jūras līmeņa. Lielupe un tās piekraste tiek izmantota rekreācijai, ūdenssportam, makšķerēšanai, neorganizētai peldēšanai, atsevišķu reisu kuģīšu satiksmei un jahtu piestātnēm.

Vecslocene ir Lielupes kreisā krasta pieteka, bijusī Slocenes upes lejtece, iztek no Kaņiera ezera. Jūrmalā tek cauri Slokas purvam un Slokas ezeram. Vecslocene ar grāvjiem ir savienota ar Melnezeru. Vecslocenes ilggadīgais vidējais ūdens līmenis pie Slokas tilta ir 0,42 m. Vecslocenes tiešajā sateces baseinā atrodas arī **Slokas karjera ūdenskrātuve**, kas ir izveidojusies bijušajā dolomīta karjera ieguves vietā, nav savienota ar upi. Tās platība 14 ha, vidējais dziļums 5 m, maksimālais – 9 m. Ūdenskrātuvei ir izstrādāti un apstiprināti zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi, kuri nosaka zivju krājumu aizsardzības un apsaimniekošanas pasākumus (4 m tauvas joslas noteikšanu, ieteikumus noteiktu sugu zivju mazuļu regulārai ielaišanai karjera ūdenstilpē u.c.). Ūdenskrātuvi izmanto makšķerēšanai, nirēju apmācībai, peldēšanai.

Vēršupīte ir Vecslocenes kreisā krasta pieteka, kas uzņem ūdeņus Lielā Ķemeru tīreļa ziemeļu daļā, Zaļā un Raganu purva dienvidu daļā. Jūrmalā tek cauri Ķemeriem un ietek Vecslocenē pirms tās ietekas Slokas ezerā. Vēršupītes hidroloģiskais režīms ir traucēts, ūdeņu notece nav pietiekama, krasti bieži applūst.

Slokas ezers ir piejūras lagūnu tipa ezers, kas atrodas Slokas purva ziemeļaustrumu daļā, vidējais ūdens līmenis virs jūras līmeņa – 1,2 m. Platība – 2,5 km², sateces baseina platība 126 km², vidējais dziļums – 0,6 m, maksimālais dziļums – 1,1 m, krasti ir zemi un purvaini, dibens dūņains. Atrodas Ķemeru nacionālā parka dabas lieguma zonā, tas tiek izmantots atpūtai uz ūdens, makšķerēšanai, arī peldēšanai. Pie Slokas ezera ir ierīkota Slokas ezera taka, automašīnu stāvlaukums, atpūtas vieta un putnu novērošanas tornis. Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plānā norādīts, ka ezerā ir iespējams attīstīt kanoe airēšanas apmācības. Ezerā nav atļauts pārvietoties ar transportlīdzekļiem, kurus darbina iekšdedzes dzinēji.

Peldvietu ūdeņi

Jūrmalas pilsētā pie jūras ir iekārtotas 11 peldvietas: Asari, Bulduri, Dubulti, Dzintari, Jaunķemeru, Kauguri, Lielupe, Majori, Melluži, Pumpuri un Vaivari⁷ (sk. attēlu Nr.3.). Šīs peldvietas labiekārto un apsaimnieko Jūrmalas pilsētas dome. Faktiski visa jūras piekraste Jūrmalā ir izmantojama kā peldvieta.

Attēls Nr. 3. Jūras peldvietu atrašanās vietas Jūrmalā

⁷ Ministru kabineta noteikumi Nr.38, „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība”, 2012.gada 10.janvāris.

Informācijas avots: <http://kartes.lgia.gov.lv>

Visās Jūrmalas pilsētas peldvietās ir augsts labiekārtojuma līmenis un tas atbilst 2012.gada 10.janvāra MK noteikumu Nr. 38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” prasībām.

Kā neoficiālas peldvietas tiek izmantoti arī iekšzemes ūdeņi – Lielupe, Slokas karjers, Slokas ezers un Melnezers.

Pludmales, Rīgas jūras līča un iekšzemes peldvietu apsaimniekošanas un ierīkošanas kārtību Jūrmalā nosaka pilsētas domes 25.04.2010. saistošie noteikumi Nr.13 „Jūrmalas pilsētas pludmales apsaimniekošanas, higiēnas un peldvietu ierīkošanas noteikumi”.

Kopš 1998.gada pilsēta ir iesaistījusies Globālā Vides izglītības fonda programmā „Zilā karoga kustība peldvietām”, kā rezultātā vairākas pilsētas peldvietas laika posmā no 1999.gada vairākkārt ir ieguvušas starptautisko Vides izglītības fonda (FEE) Zilā karoga godalgu, kas norāda uz pludmales tīrību, drošību un attīstītu infrastruktūru. 2013.gadā Zilā karoga sertifikāts piešķirts Bulduru, Dubultu, Jaunķemeru un Majoru pludmalēm. Pludmales ir aprīkotas ar informācijas stendiem, pārgērbšanās kabīnēm, soliņiem, bērnu rotaļu un sporta laukumiem. Vasarā darbojas āra kafejnīcas un aktīvās atpūtas cienītājiem ir iespēja iznomāt ūdens un sporta inventāru. Vairākās vietās pludmalei iespējams viegli piekļūt pa nobrauktuvēm, kas pielāgotas ratiņiem un ratiņkrēsliem. Aktivitātes ar vējdēli, kaitbordu un citiem aktīvajiem peldlīdzekļiem, tāpat arī motorizētajiem ūdens braucamrīkiem, notiek ārpus peldvietām.

Ūdens kvalitāte ūdenstecēs un ūdenstilpnēs

Veselības inspekcijas 2011.gadā veiktajā Jūrmalas pilsētas peldvietu ūdens kvalitātes novērtējumā „Rīgas jūras līča piekrastes Jūrmalas pilsētas peldvietu ūdens apraksts” ir secināts, ka:

- Izvērtējot peldvietu ilglaicīgās mikrobioloģiskās kvalitātes dinamiku, var uzskatīt, ka Jūrmalas pilsētas peldvietās mikrobioloģiskā kvalitāte pēdējos astoņus gadus ir stabili laba (sk. tabulu Nr.1.);

Tabula Nr. 1. Jūrmalas peldvietu ilglaicīgās mikrobioloģiskās kvalitātes novērtējums, izmantojot ES direktīvas 76/160/EEK kritērijus, 2005. – 2011.gads

Peldvieta	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Jaunķemeri	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Kauguri	☺	☺	☺	☺	☺	☹	☺
Vaivari	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Asari	☺	☺	☺	☺	☺	☺	☺

Peldvieta	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Melluži	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
Dubulti	😊	😞	😊	😊	😊	😊	😊
Pumpuri	😊	😞	😊	😊	😊	😊	😊
Majori	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
Dzintari	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
Bulduri	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊
Lielupe	😊	😊	😊	😊	😊	😊	😊

😊 – atbilstoša kvalitāte, 😞 – neatbilstoša kvalitāte

Informācijas avots: Veselības inspekcija

- Par labas ūdens kvalitātes apliecinājumu var uzskatīt arī 2013.gadā Bulduru, Dubultu, Jaunķemeru un Majoru peldvietām piešķirto Starptautiskā Vides Izglītības fonda (FEE) Zilā karoga standartu;
- Lielupes, Vaivaru, Asaru peldvietu ūdens ir klasificējams kā izcilas kvalitātes ūdens;
- Bulduru, Dzintaru, Dubultu, Majoru, Pumpuru, Mellužu, Jaunķemeru, Kauguru peldvietu ūdens ir klasificējams kā labas kvalitātes ūdens;
- Salīdzinoši ar Rīgas jūras līča Vidzemes piekrastes peldvietu ūdens kvalitāti, Jūrmalas pilsētas piekrastes ūdens kvalitāte ir augstāka, un piesārņojums zemāks kā Vidzemes piekrastes peldvietās. To nosaka apstākļi, ka piesārņojums, kas līcī tiek ienests no lielajām upēm – Daugavas un Lielupes – valdošo rietumu vēju ietekmē izplatās vairāk uz ziemeļaustrumiem, vairāk ietekmējot Rīgas līča dienvidaustrumu daļas ūdens tīrību.
- Jūrmalas pilsētas teritorijā ūdens kvalitāti būtiski nepasliktina arī vietējo mazo upju un citu ūdensteču ienestais piesārņojums, jo teritoriju nešķērso nozīmīgas ūdenstece;
- Rīgas līča dienviddaļas peldvietas Jūrmalas pilsētas teritorijā sakarā ar intensīvu peldvietu izmantošanu ir pakļautas antropogēnās darbības ietekmei;
- Lai gan, kopš tiek veikts Jūrmalas pilsētas peldvietu ūdens monitorings, zilaļģu masveida savairošanās peldvietās un to tuvumā nav konstatēta, to savairošanās iespēja nav izslēdzama, ņemot vērā līča eitrofo raksturu un pēdējos gados novēroto zilaļģu masveida parādīšanos vasaras otrajā pusē vairākos Baltijas jūras rajonos ārpus Latvijas teritoriālajiem ūdeņiem.

Applūstošās teritorijas

Applūstošās teritorijas aizņem Lielupes palieni pie Slokas, palieņu pļavas pie Krastciema, starp Valteriem un Druvciem, pie Jaundubultiem, no Majoriem līdz Bulduriem, pie Priedaines un pirms Lielupes ietekas jūrā pie Buļļuciema, nelielas joslas (dažu metru platumā) Lielupes krasta nogāzēs. Vietās, kur Lielupes krastā ir izveidoti stiprinājumi erozijas novēršanai (piemēram, Dubultos – Majoros, Druvciemā) vai piestātņu krasta nostiprinājumi (piemēram, Slokā, Lielupes ostā, Lielupē – Stirnuragā), kas robežojas ar Lielupes ūdens līmeni, applūstošās teritorijas robeža ir līnija, kas iet pa vertikālā nostiprinājuma iekšējo malu (Lielupes pusē), bet vietās, kur upes ūdens parastos apstākļos nerasniedz nostiprinājumu, applūstoša teritorija ir josla starp ūdens līniju un nostiprinājuma iekšējo malu.

Applūstošās teritorijas ir arī Slokas ezera, Vecslocenes un Vēršupītes palienes, kas, izņemot Veslocenes lejteci, atrodas Ķemeru nacionālā parka teritorijā.

Daudzviet pilsētā gruntsūdens līmenis ir paaugstinājies sakarā ar meliorācijas sistēmu degradāciju, tai skaitā nekvalitatīvu apbūves projektu īstenošanas rezultātā.

Meži

Meža zemju platība Jūrmalā ir 3 338,5 ha, jeb aptuveni 34,1% no Jūrmalas pilsētas kopējās platības. No tiem lielākā daļa ir sausieņu meži (47% no visiem pilsētas mežiem). Valdošo koku sugu sastāvā dominē priedes – tās ir 76% no mežaudzēm, bērzu audzes aizņem 16%.

No visām mežaudzēm 28% ir jaunākas par 50 gadiem. Ņemot vērā pilsētas mežu saudzējošos apsaimniekošanu pēdējos 40 gados, Jūrmalas pilsētā sastopamas diezgan lielas platības ar vecām mežaudzēm: 16% audžu ir vecākas par 150 gadiem, bet gandrīz 5% mežaudžu ir vecākas par 200 gadiem. Tās vērtējamas kā būtiska pilsētas dabas bagātība, kuru nepieciešams arī turpmāk saudzēt.

Meža zemes Jūrmalā galvenokārt pieder valstij (49%), Rīgas pilsētas pašvaldībai (30%) un Jūrmalas pilsētas pašvaldībai (17%), fiziskām un juridiskām personām piederošo mežu īpatsvars ir procentuāli neliels – atbilstoši 3% un 1%.

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijās: Ķemeru nacionālajā parkā un dabas parkā „Ragakāpa”, Vides un reģionālās attīstības ministrijas pārziņā esošo mežu apsaimniekošanas vides un meža apsaimniekošanas normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus veic Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija. Jūrmalas pašvaldībai piederošo mežus apsaimniekošanu pārzina Jūrmalas pilsētas domes Pilsētsaimniecības un labiekārtošanas nodaļa, Rīgas pašvaldībai piederošos mežus apsaimnieko SIA „Rīgas meži”, bet fiziskās un juridiskās personas – tām piederošos mežus.

Purvi

Jūrmalas rietumu daļā Ķemeru apkārtnē atrodas trīs purvi: Raganu, Slokas un Vecais purvs, dienvidaustrumu stūrī – Slēpera purvs. Raganu un Slokas purvi ir unikālas sērūdeņradi saturoša minerālūdens veidošanās vietas, Slokas purvā atrodas ārstniecisko dūņu ieguves atradne. Liela daļa Raganu purvsa atrodas ārpus Jūrmalas – Engures novadā. Tā kopējā platība ir aptuveni 870 ha, Jūrmalā atrodas 311 ha no šī purva teritorijas. Slokas purva platība ir aptuveni 690 ha. Slokas purva izstrādāto daļu (kūdras ieguve) sauc par Veco purvu. Šie purvi atrodas Ķemeru nacionālā parka teritorijā un ir bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgas teritorijas.

Slēpera purvs (aptuvena platība 120 ha) atrodas Lielupes labajā krastā uz austrumiem no Priedaines, Spilves poldera teritorijā. Tā rietumu daļā ir izstrādātās kūdras lauki, dienvidaustrumu stūrī Babītes notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu lauki, rietumos purvs robežojas ar Jūrmalas atkritumu izgāztuvi „Priedaine”.

Palieņu pļavas

Palieņu pļavas Jūrmalā aizņem aptuveni 6,3 km² (5,6% no kopējās dabas teritoriju platības). Tās galvenokārt atrodas Lielupes palienē, kuras veidošanos nosaka tās specifiskais hidroloģiskais režīms, pļavām applūstot pavasara palos, vējuzplūdu laikā, kā arī atsevišķos gadījumos – ilgstošu lietusgāžu laikā.

Regulāras applūšanas rezultātā palienē ir labvēlīgi augšanas apstākļi daudzām augu un dzīvnieku sugām, ir izveidojies unikāls, bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgs pļavu biotopu komplekss. Palieņu pļavas sastopamas arī Vecslocenes lejtecē pie Slokas un Kauguriem. Daudzi no pļavu biotopiem ir reti un aizsargājami.

Apstādījumi

Apstādījumi Jūrmalā aizņem ļoti nelielu platību – aptuveni 91 ha jeb tikai 0,9% no kopējās dabas teritoriju platības pilsētā. Apstādījumus veido skvēri, parki (Jaundubultu, Mellužu, Asaru parks, mežaparks starp Aizputes ielu, Rēzeknes pulka ielu, dzelzceļu un Viesturu ielu, Dzintaru mežaparks, Ķemeru parks), piemiņas vietu, Brāļu kapu, ielu un kapsētu apstādījumi. Kapsētas pilsētā aizņem aptuveni 24 ha, pārējie apstādījumi – 54 ha.

Pilsētas kapu apstādījumu kopšanu un uzturēšanu nodrošina pašvaldības SIA „Jūrmalas kapi”, pārējos apstādījumus apsaimnieko Jūrmalas pilsētas domes Pilsētsaimniecības un labiekārtošanas nodaļa.

3.3. Aizsargājamās dabas vērtības

Dabas teritorijas pilsētā aizņem gandrīz 64% no tās kopējās platības. To struktūru veido galvenokārt meži (48%), iekšzemes ūdeņi (10%), palieņu pļavas (5,6%) un apstādījumi – parki, skvēri, kapsētas (0,4%). Jūrmalā esošajām dabas teritorijām raksturīga augsta bioloģiskā vērtība un šeit izveidotas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

Īpaši aizsargājamie biotopi

Jūrmalā, pateicoties pilsētas novietojumam jūras krastā un Lielupes palieņu teritorijā, ir izveidojušies bioloģiski vērtīgi biotopi, šeit mīt apdraudētas augu un dzīvnieku sugas. Jūrmalā daudzi no biotopiem (16% no kopējās teritorijas jeb aptuveni 16 km²) ir reti un apdraudēti, tādēļ tiem Latvijā un arī visā Eiropas Savienībā ir noteikts aizsardzības statuss.

Īpaša pilsētas dabas bagātība ir kāpu meži, slapjie meži un palieņu pļavas. Nozīmīgākie aizsargājamie biotopi Jūrmalā ir mežainas jūrmalas kāpas (~897 ha), melnalkšņu staignāji (~24 ha), parastās purvmirtes audzes (~162 ha) un aizsargājamie pļavu biotopi (~290 ha).

Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

Jūrmalas pilsētā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas aizņem ap 38% jeb 37,5 km² no pilsētas kopējās platības. Šāds augsts īpaši aizsargājamo teritoriju platības īpatsvars pilsētu teritorijām ir neraksturīgs, taču tas ataino faktu, ka Jūrmala ir kūrortpilsēta ar labi saglabātām dabas vērtībām.

Pilsētā atrodas šādas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas:

Ķemeru nacionālais parks ir plaša teritorija, kas atrodas vairākās pašvaldībās. *Natura 2000* teritorija, izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam līdz 2015.gada beigām. 2006.gada 19.janvārī apstiprināti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi.

Parks aizņem aptuveni 33% no Jūrmalas pilsētas teritorijas, savukārt Jūrmalā atrodas ap 8% no visas parka teritorijas. Parks aizņem Jūrmalas pilsētas rietumu daļu no Slokas un Kauguriem līdz pilsētas rietumu robežai.

Ķemeru nacionālajam parkam ir ļoti liela nozīme Jūrmalas dabas resursu saglabāšanā, jo tas izveidots, lai saglabātu dabas, kultūrvēsturiskās un kurortoloģiskās vērtības, lai aizsargātu minerālūdeņu un ārstniecisko dūņu veidošanās procesus, kā arī lai veicinātu nenoplicinošu saimniecisko darbību, dabas tūrismu un ekoloģisko izglītību.

Nacionālā parka teritorija Jūrmalā iedalīta divās tūrisma zonās: intensīvajā un dabas tūrisma zonā. 2011.gada decembrī ir izstrādāts tūrisma infrastruktūras plāns, kas Jūrmalas teritorijā paredz pilnveidot Slokas ezera dabas taku, labiekārtot krasta zonu pie Melnezera, uzturēt Dumbrāja taku, pilnveidot velotūrisma maršrutu cauri Slokas purvam, veidot jaunas dabas izziņas takas Ķemeru.⁸

Jūrmalā parka teritorijā pašlaik darbojas Ķemeru nacionālā parka informācijas centrs „Meža māja”, ierīkota Slokas ezera dabas taka, Dumbrāju taka. Parka dabas resursi un vērtības dod iespējas turpmāk attīstīt tūrisma infrastruktūru rehabilitācijai, rekreācijai un sabiedrības izglītošanai (pastaigu un izziņas takas, atpūtas vietas, peldvietas, veloceliņi, apskates objekti, skatu platformas, torņi un citi plānotie objekti), gan arī saistībā ar kūrorta attīstību un to apmeklētāju uzņemšanu, gan Jūrmalas iedzīvotāju un apmeklētāju atpūtu dabā un izglītošanu par dabas procesiem.

Dabas parks „Ragakāpa” – šī 150 ha lielā atrodas pie Lielupes ietekas jūrā, Lielupes kreisajā krastā. *Natura 2000* teritorija, izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam līdz 2015.gada beigām. 2004.gada 10.augustā apstiprināti individuālie aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi. Dabas parks aizsargā mežainās jūrmalas kāpas ar vecām priežu audzēm. Teritorijai ir izstrādāts infrastruktūras uzlabošanas plāns, kas paredz veidot pastaigu takas, izvietot informācijas zīmes, stacionārās un pārvietojamās tualetes.

Dabas liegums „Darmštates priežu audze” – atrodas Lielupes labajā krastā. Šī nav *Natura 2000* teritorija, liegumam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns ar darbības periodu līdz 2016.gadam. Lieguma platība ir 6 ha, tas izveidots ar mērķi saglabāt īpatnējo, dendroloģiski vērtīgo priežu audzi un teritorijas ainavisko pievilcību. Priežu audze ir izveidojusies no Darmštates sēklu firmā iegūtām sēklām, augot Jūrmalas augsnes un klimata apstākļos. Plānā ietvertie apsaimniekošanas pasākumi paredz priežu audzes saglabāšanu, svešo sugu ierobežošanu, dabas lieguma popularizēšanu un sabiedrības izglītošanu, teritorijas labiekārtošanu (autostāvvietas izveidi – pie teritorijas, tūrisma taku, atpūtas vietu izveide).

Dabas liegums „Lielupes grīvas pļavas” ir 277 ha liela teritorija ar vairākiem iecirkņiem Lielupes krastā pie Majoriem, Dzintariem, Jaundubultiem, Priedaines un Lielupes ietekas jūrā. *Natura 2000* teritorija, izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam līdz 2013.gada beigām. Individuālo aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumu nav.

Liegums ir izveidots, lai saglabātu Lielupes grīvas palienes ekosistēmu bioloģiskās vērtības. Dabas aizsardzības plāns ietver arī tūrisma infrastruktūras, tostarp dabas izziņas un pastaigu taku izveides plānu, rekomendācijas informācijas zīmju un stendu izvietošanai. Plānotais taku tīkls, attīstot gājēju takas gar upi, atpūtas vietas un pieejas upei, ir integrējams Lielupes piekrastes kopējā gājēju taku un ceļu plānojumā.

⁸ Ķemeru nacionālā parka dabas aizsardzības plāna precizētā tūrisma infrastruktūra. 2011.gada decembris.

Jūrmalas pilsētas rietumu daļā pie Jaunķemeriem pieguļ arī **aizsargājamā jūras teritorija „Rīgas jūras līča rietumu piekraste”**. Teritorijai izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika posmam līdz 2018.gadam. Aizsargājamās teritorijas neitrālajā zonā atrodas Rīgas līča peldvieta „Jaunķemeri”.

Bažciemā pie Rīgas – Tukuma – Ventspils dzelzceļa līnijas atrodas 3 ha liels **mikroliegums** īpaši aizsargājamai augu sugai. Pilsētā ir apzināti 52 **īpaši aizsargājami koki**, kas uzskaitīti Jūrmalas pilsētas domes saistošajos noteikumos Nr.6 „Jūrmalas pilsētas apstādījumu (zaļstādījumu) uzturēšana un aizsardzība” (16.03.2006.). Šo koku skaitā ietilpst astoņi vietējo sugu un trīs svešzemju sugu koki, kas ir valsts nozīmes dižkoki. Vietējas nozīmes aizsargājami koki ir trīs kultūrvēsturiskie koki, 31 vietējo sugu koks, divi svešzemju sugu un pieci īpatnējie koki. Ap aizsargājamiem kokiem 10 metru rādiusā (no koka vainaga projekcijas ārējās malas) ir aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, kas var ietekmēt koka augšanu un attīstību, t.sk., arī būvniecība.

Līdz ar Ministru kabineta 16.03.2010. noteikumu Nr. 264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” izdošanu ir mainījušies aizsargājamo koku (dižkoku) noteikšanas parametri. Tagad par aizsargājamiem kokiem tiek uzskatīti ozoli, kura stumbra apkārtmērs sasniedzis 4 m, pretstatā agrāk noteiktajiem 5 m. Līdz ar to pastāv iespēja, ka pilsētā atrodas dižozoli, kas nav apzināti un nav iekļauti saistošajos noteikumos, pastāv risks, ka Jūrmalā var netikt ievērotas Ministru kabineta noteikumu 8.nodaļā noteiktās prasības dižkoku aizsardzībai.

Visas valsts izveidotās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un pieminekļus pārvalda un apsaimnieko Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esošās tiešās pārvaldes iestādes Dabas aizsardzības pārvaldes iestādes struktūrvienība Pierīgas reģionālā administrācija, kuras struktūrvienība atrodas Jūrmalas pilsētas teritorijā, Ķemeros.

Jūrmalas pašvaldība Bolderājas – Priedaines kāpu grēdā 1991.gadā ir izveidojusi vietējas nozīmes īpaši aizsargājamo **ģeoloģiski – morfoloģisko objektu „Baltā kāpa”**. Teritorijas platība ir 60 ha un tā aizsargā Bolderājas – Priedaines kāpu grēdas rietumu galu. Pašvaldība plāno izstrādāt dabas aizsardzības plānu kā arī veikt objekta labiekārtošanu, veidojot skatu laukumu un kāpnes, izbūvējot barjeras.

4. Iedzīvotāji

4.1. Iedzīvotāju skaits

Pēc Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) datiem 2013.gada sākumā Jūrmalā dzīvoja 54 782 iedzīvotāji (sk. tabulu Nr.2.), kas bija 2,5% no Latvijas kopējā iedzīvotāju skaita. Pēc iedzīvotāju skaita, salīdzinājumā ar pārējām republikas pilsētām, Jūrmala ir piektā lielākā, pēc teritorijas – otra lielākā, bet pēc iedzīvotāju blīvuma – visretāk apdzīvotā pilsēta (548 iedzīvotāju uz 1 km²).

Tabula Nr. 2. Iedzīvotāju skaits un iedzīvotāju blīvums republikas pilsētās, uz 01.01.2013.

Teritorija	Iedzīvotāju skaits (01.01.2013.), PMLP dati	Iedzīvotāju skaits (01.01.2013.), CSP dati	Platība (km ²)	Iedzīvotāju blīvums 01.01.2013. (iedz. uz 1 km ² , PMLP dati)
Rīga	664 391	643 615	304	2 185
Daugavpils	97 411	89 184	72	1 353
Jelgava	60 084	57 773	61	985
Jēkabpils	24 101	23 834	26	927
Ventspils	40 106	37 336	58	691
Liepāja	78 178	73 469	61	1 282
Rēzekne	32 325	30 756	18	1 796
Valmiera	25 379	24 228	18	1 410
Jūrmala	54 782	50 481	100	548

Informācijas avots: PMLP un CSP datu bāzes

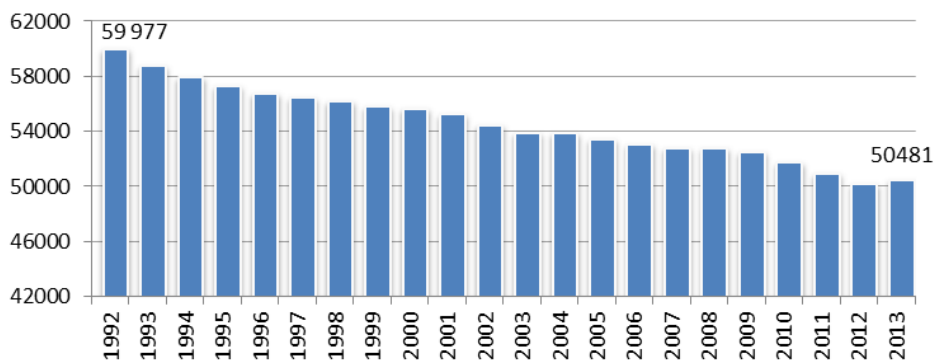
4.2. Iedzīvotāju skaita izmaiņas

Iedzīvotāju skaita (ilgtermiņa) izmaiņas, līdzīgi kā vidēji valstī, Jūrmalā ir negatīvas – Latvijā iedzīvotāju skaits pēdējos 22 gados (1992. – 2013.g.) samazinājās par 23,4%, bet Jūrmalā par 15,8% (sk. attēlu Nr.4.).

90,3% no aptaujātajiem pilsētas iedzīvotājiem tuvāko piecu gadu laikā plāno palikt uz dzīvi Jūrmalā, galvenokārt, jūras tuvuma, dabas, kā arī māju un dzimtās vietas dēļ. Galvenais iemesls (21,3%), kāpēc nepalikt dzīvot Jūrmalā tiek minēta dārdzība – liels zemes nodoklis, komunālie pakalpojumi, u.c. Tuvāko 5 gadu laikā Jūrmalu plāno atstāt 11,6% Kauguru un Slokas iedzīvotāju un 7,9% pārējo Jūrmalas apkaimju iedzīvotāji. Visvairāk – 57,1% – iedzīvotāju norādīja, ka Jūrmalā vēlas palikt jūras tuvuma un vides dēļ, savukārt 48,6% Kauguru un Slokas iedzīvotāju noteicošais ir tas, ka viņi šeit ir dzimuši.

Attēls Nr. 4. Iedzīvotāju skaits

Jūrmalā, 1992. – 2013.gads

Informācijas avots: CSP datu bāze

Iedzīvotāju skaita izmaiņas Jūrmalā nosaka dabiskā pieauguma un migrācijas saldo rādītāji.

Dabiskais pieaugums

Jūrmalā 2012.gadā piedzima 539, bet nomira 709 cilvēki, 2011.gadā – attiecīgi 495 un 691 (sk. attēlu Nr.5.), tādējādi veidojot negatīvu iedzīvotāju dabisko pieaugumu.

Attēls Nr. 5. Dabiskās kustības rādītāji Jūrmalā, 2001. – 2012.gads

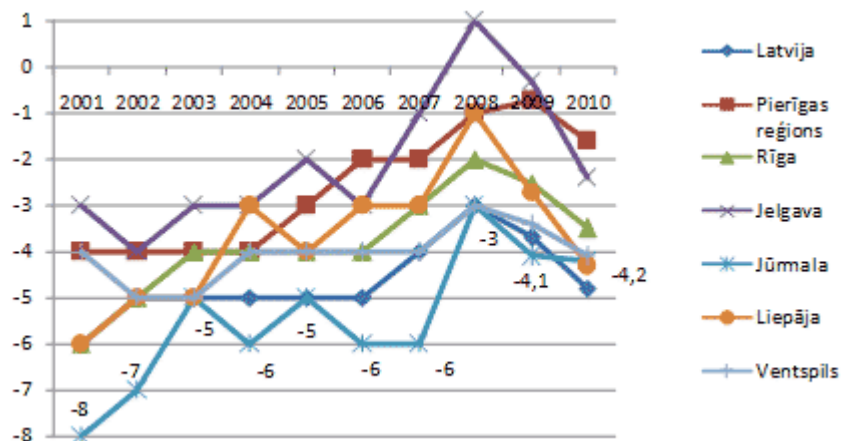

Informācijas avots: CSP datu bāze

Laikā no 2001. līdz 2012.gadam dzimušo un mirušo attiecība Jūrmalā ir samazinājusies gandrīz divas reizes, kas saistīts ar jaundzimušo skaita pieaugumu un mirstības samazināšanos pilsētā.

Negatīva iedzīvotāju dabiskā pieauguma tendence ir novērojama arī citās pilsētās, Pierīgas reģionā un Latvijā kopumā (sk. attēlu Nr.6.).

Attēls Nr. 6. Dabiskais pieaugums uz 1 000 iedzīvotājiem Jūrmalā, Rīgā, Jelgavā, Liepājā, Ventpilī, Pierīgas reģionā un Latvijā, 2001. – 2010.gads

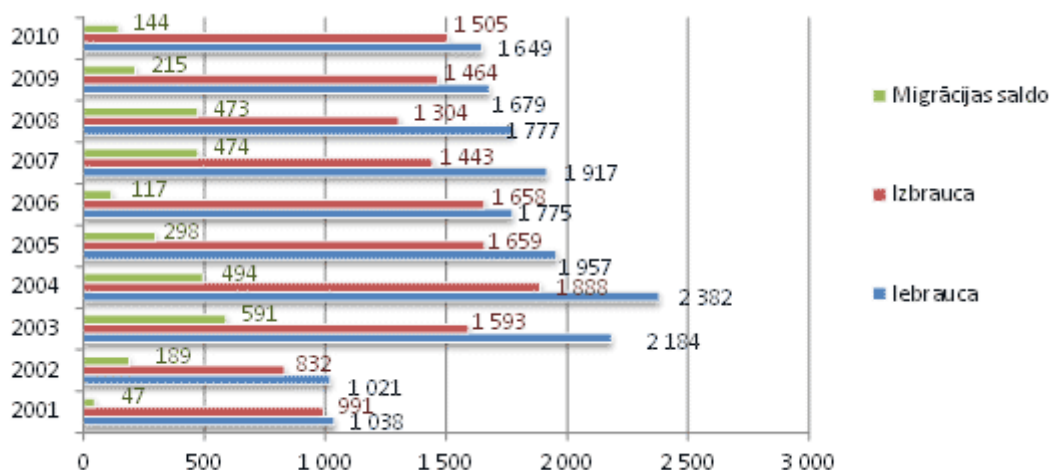

Informācijas avots: CSP datu bāze

Migrācijas saldo

Iedzīvotāju skaita izmaiņas Jūrmalā visvairāk ietekmē iekšzemes un starpvalstu migrācija, kas pēdējos desmit gados (kopš 2001.gada) ir bijusi pozitīva, t.i., pilsētā iebrāukušo cilvēku skaits ik gadus pārsniedz no pilsētas izbraukušo skaitu (sk. attēlu Nr.7.). Šī tendence ir skaidrojama ar pilsētas pievilcīgo dabas un kultūrvēsturisko vidi, kā arī ar Jūrmalas ekonomisko izaugsmi, kas veicinājusi jaunu iedzīvotāju ienākšanu pilsētā.

Attēls Nr. 7. Migrācijas rādītāji Jūrmalā, 2001. – 2010.gads

Informācijas avots: CSP datu bāze

Salīdzinot ar citām pilsētām, starpība starp iebrāukušajiem un izbraukušajiem cilvēkiem (migrācijas saldo) kopš 2005.gada ir bijusi pozitīva tikai Jūrmalā (sk. tabulu Nr.3.).

Tabula Nr. 3. Migrācijas saldo Jūrmalā, Rīgā, Jelgavā, Ventpilī un Liepājā, 2001. – 2012.gads

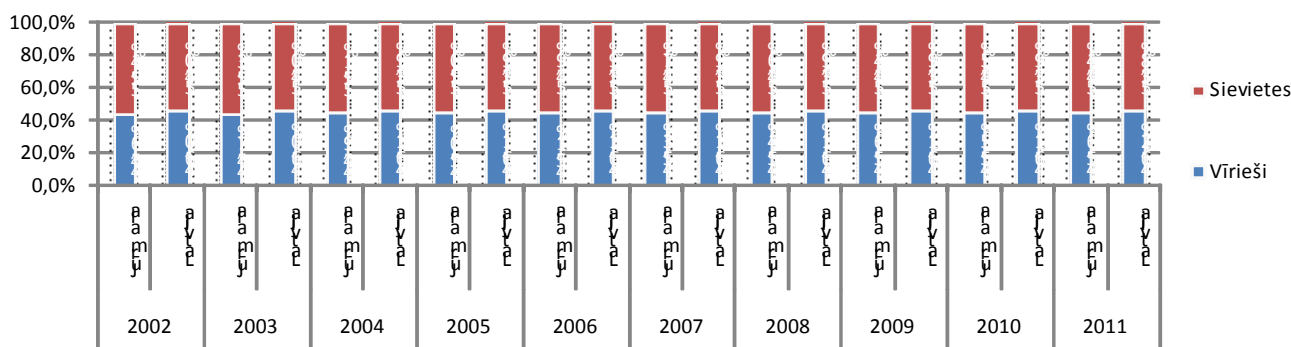
Teritorija	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rīga	-4 726	-4 065	-760	-401	-1 389	-2 436	-2 848	-2 817	-4 842	-3 841	-7 210	-4 056
Jelgava	1 629	88	532	251	78	163	-328	-274	-501	-463	-1 155	-534
Ventspils	314	231	348	52	-41	-73	-52	-213	-81	-189	-625	-443
Liepāja	-444	-87	-109	85	-40	-148	-147	-227	-443	-654	-1 794	-1 012
Jūrmala	47	189	591	494	298	117	474	473	215	144	-560	455

Informācijas avots: CSP datu bāze

4.3. Iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūra

Vīriešu īpatsvars Jūrmalā ir mazāks nekā vidēji Latvijā un laikā no 2002. līdz 2011.gadam tas ir palielinājies par vienu procentpunktu. Jūrmalā 2011.gadā 54,4% no visiem iedzīvotājiem bija sievietes, kas ir vairāk nekā vidēji Latvijā (sk. attēlu Nr.8.).

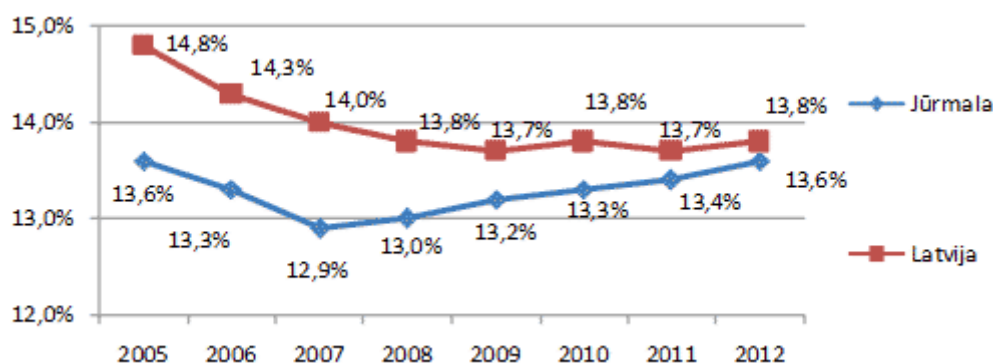
Attēls Nr. 8. Vīriešu un sieviešu īpatsvars Jūrmalā un Latvijā, % no kopējā iedzīvotāju skaita, 2002. – 2011.gads

Informācijas avots: CSP datu bāze

Iedzīvotāju līdz darbības vecumam īpatsvars Jūrmalā ir zemāks nekā vidēji valstī un laikā no 2005. līdz 2012.gadam tas ir palicis tādā pašā līmenī (sk. attēlu Nr.9.).

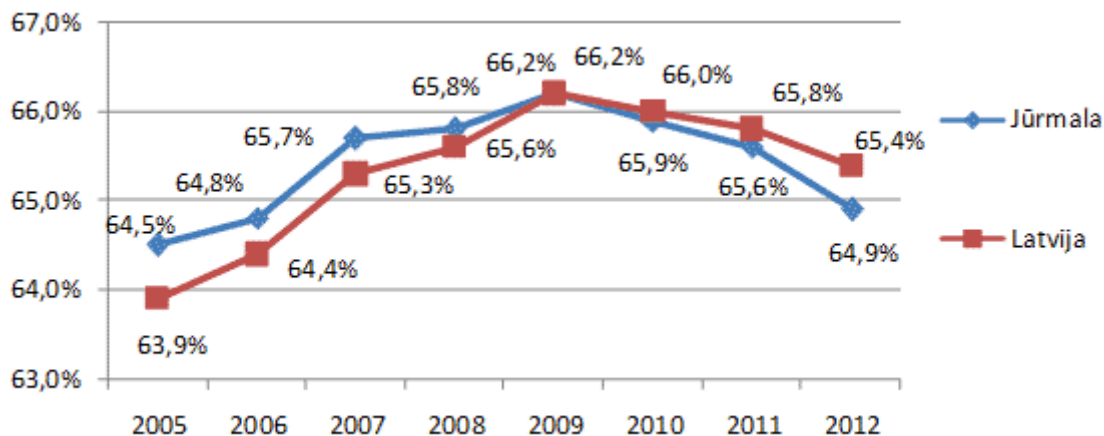
Attēls Nr. 9. Iedzīvotāju īpatsvars līdz darbības vecumam Jūrmalā un Latvijā (%), 2005. – 2012.gads

Informācijas avots: CSP un PMLP datu bāze

Darbības vecuma iedzīvotāju īpatsvars pilsētā 2012.gada sākumā bija mazāks nekā vidēji valstī. Laikā no 2005. līdz 2012.gadam tas ir palielinājies par 0,4 procentpunktiem (sk. attēlu Nr.10.). Salīdzinājumam, 2005.gadā darbības vecuma iedzīvotāju īpatsvars Jūrmalā bija par 0,6 procentpunktiem lielāks nekā vidēji valstī, bet kopš tā laika tas pakāpeniski ir izlīdzinājies ar valstī vidējo.

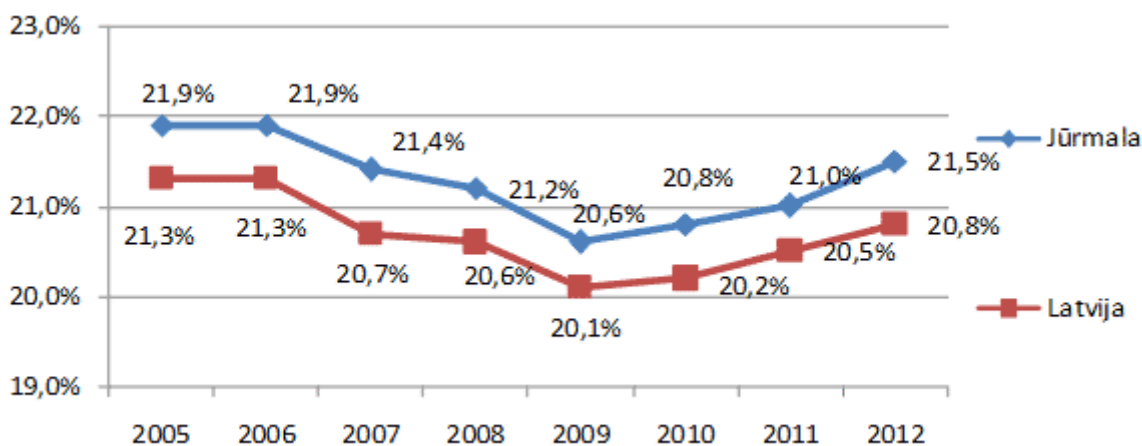
Attēls Nr. 10. Iedzīvotāju īpatsvars darbības vecumā Jūrmalā un Latvijā (%), 2005. – 2012.gads

Informācijas avots: CSP datu bāze

Jūrmalas iedzīvotāju virs darbības vecuma īpatsvars ir lielāks nekā valstī kopumā, bet laikā no 2007. līdz 2012.gadam tas ir samazinājies par 0,4 procentpunktiem (sk. attēlu Nr.11.).

Attēls Nr. 11. Iedzīvotāju īpatsvars virs darbības vecuma Jūrmalā un Latvijā (%), 2005. – 2012.gads

Informācijas avots: CSP datu bāze

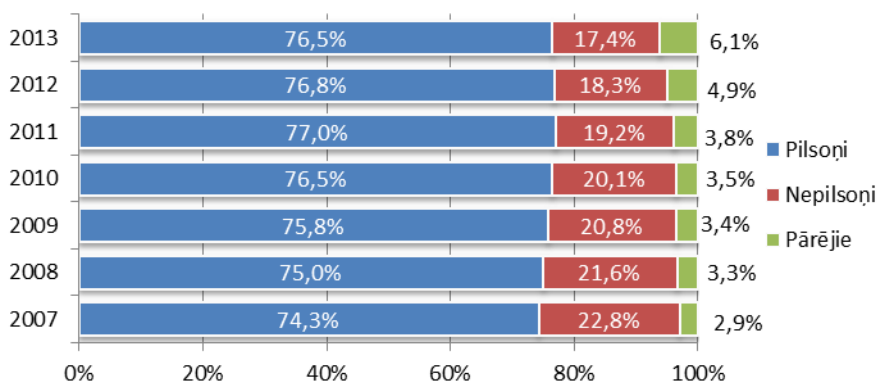
Demogrāfiskās slodzes līmenis 2013.gadā Jūrmalā (606) bija zemāks nekā Liepājā (640) bet augstāks nekā Rīgā (577), Jelgavā (571), Ventspilī (603), Pierīgas reģionā (577) un vidēji Latvijā (583).

4.4. Pilsonība un nacionālais sastāvs

Pilsonība

2013.gada sākumā 76,5% no visiem Jūrmalas iedzīvotājiem bija Latvijas Republikas pilsoņi, bet 17,4% – nepilsoņi (sk. attēlu Nr.12.). Salīdzinājumā ar 2007.gada sākumu pilsoņu skaits Jūrmalā ir palielinājies par 2,2 procentpunktiem.

Attēls Nr. 12. Jūrmalas iedzīvotāji (% no iedzīvotāju kopskaita) sadalījumā pēc valstiskās piederības, 2007. – 2013.gads

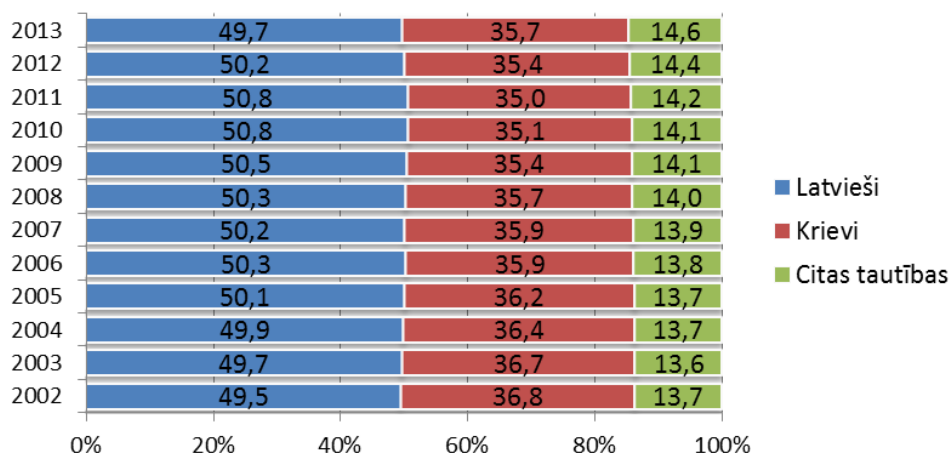
Informācijas avots: PMLP datu bāze

Iedzīvotāju nacionālais sastāvs

2013.gada sākumā Jūrmalā 49,7% no visiem iedzīvotājiem bija latvieši, 35,7% krievi, 3,8% baltkrievu, 2,6% ukraiņu, 1,6% poļu un 5,5% citu tautību iedzīvotāji.

Salīdzinājumā ar 2003.gadu latviešu īpatsvars pilsētā ir saglabājies nemainīgs, citu tautību īpatsvars par 0,8 procentpunktiem, bet krievu īpatsvars ir samazinājies par 1,3 procentpunktiem (sk. attēlu Nr.13.).

Attēls Nr. 13. Iedzīvotāju nacionālais sastāvs Jūrmalā (%), 2003. –2013.gads

Informācijas avots: CSP un PMLP datu bāze

2013.gada sākumā latviešu īpatsvars (procentuāli no visiem pilsētas iedzīvotājiem) Jūrmalā bija mazāks nekā Jelgavā, Liepājā, Ventspilī un vidēji Latvijā (sk. tabulu Nr.4.).

Tabula Nr. 4. Iedzīvotāju nacionālais sastāvs (%) Jūrmalā, Rīgā, Jelgavā, Liepājā, Ventspilī un Latvijā, 2013.gada sākums

Teritorija	Latvieši (%)	Krievi (%)	Pārējie (%)
Rīga	42,5	39,9	17,6
Jelgava	56,0	28,3	15,6
Jūrmala	49,7	35,7	14,6
Liepāja	53,7	31,6	14,7
Ventspils	55,3	28,5	16,2
Latvija	60,3	27,4	12,3

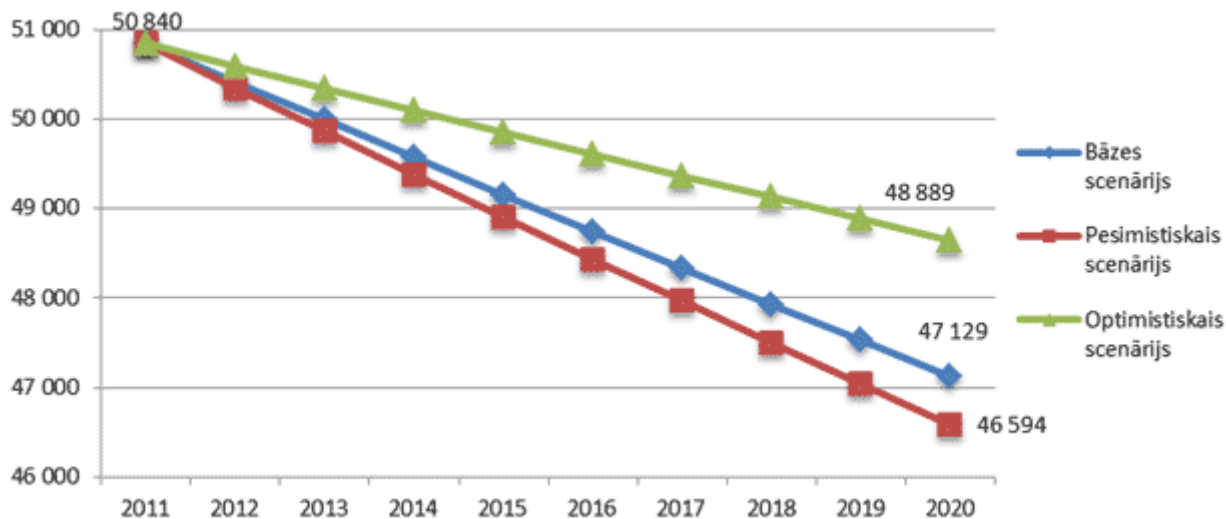
Informācijas avots: PMLP datu bāze

4.5. Iedzīvotāju skaita prognoze 2020.gadam

Ņemot vērā iepriekšējo gadu iedzīvotāju skaita izmaiņu tendences pilsētā, 2011.gada tautas skaitīšanas datus, kā arī ES Statistikas pārvaldes „Eurostat” prognozes, tika izstrādāti trīs scenāriji Jūrmalas iedzīvotāju skaita prognozēm līdz 2020.gadam (sk. attēlu Nr.14.):

- **Bāzes scenārijs** – iedzīvotāju skaita aprēķins turpmākajiem gadiem veikts, pamatojoties uz pieņēmumu, ka iedzīvotāju skaita izmaiņas notiks saskaņā ar iedzīvotāju skaita izmaiņu ilgtermiņa (20 gadu posms) lineāro tendenci Jūrmalas pilsētā;
- **Pesimistiskais scenārijs** – iedzīvotāju skaita aprēķins turpmākajiem gadiem veikts, pamatojoties uz pieņēmumu, ka iedzīvotāju skaita izmaiņas notiks saskaņā ar iedzīvotāju skaita izmaiņu vidējā termiņa (astoņu gadu posms) lineāro tendenci Jūrmalas pilsētā;
- **Optimistiskais scenārijs** – iedzīvotāju skaita aprēķins turpmākajiem gadiem veikts, pamatojoties uz ES Statistikas pārvaldes „Eurostat” prognozi par iedzīvotāju skaita izmaiņām Latvijā līdz 2020.gadam.

Attēls Nr. 14. Jūrmalas pilsētas dzīvotāju skaita prognoze, 2012. – 2020.gads

Avots: SIA „NK Konsultāciju birojs” aprēķins, izmantojot 2011.gada tautas skaitīšanas datus

Tādējādi var prognozēt, ka saskaņā ar bāzes scenāriju iedzīvotāju skaits Jūrmalas pilsētā 2020.gadā, salīdzinot ar 2012.gadu, samazināsies par 7,3% jeb 3 711 iedzīvotājiem.

5. Dzīves vide

5.1. Izglītība

Jūrmalā izglītības infrastruktūru veido ļoti plašs institūciju tīkls – 10 pirmsskolas izglītības iestādes, 3 sākumskolas, 3 pamatskolas, 9 vidusskolas, 5 pašvaldības pārziņā esošas interešu izglītības iestādes (Jūrmalas mūzikas vidusskola, Jūrmalas mākslas skola, Jūrmalas sporta skola, Jūrmalas sporta centrs, Bērnu un jauniešu interešu centrs), Jūrmalas profesionālā vidusskola, koledžas – Bulduru Dārzkopības vidusskola, Latvijas Universitātes Paula Stradiņa medicīnas koledža, Sociālās integrācijas valsts aģentūras koledža un Latvijas Kristīgā akadēmija (sk. attēlu Nr. 15).

Iespējas iegūt labu pamata un vidējo izglītību Jūrmalā apmierina 64,3% aptaujāto iedzīvotāju. Apmierinātība ar izglītību būtiski atšķiras Kauguros un Slokā (apmierināti 82,2%) un pārējā Jūrmalā (apmierināti 47,4%).

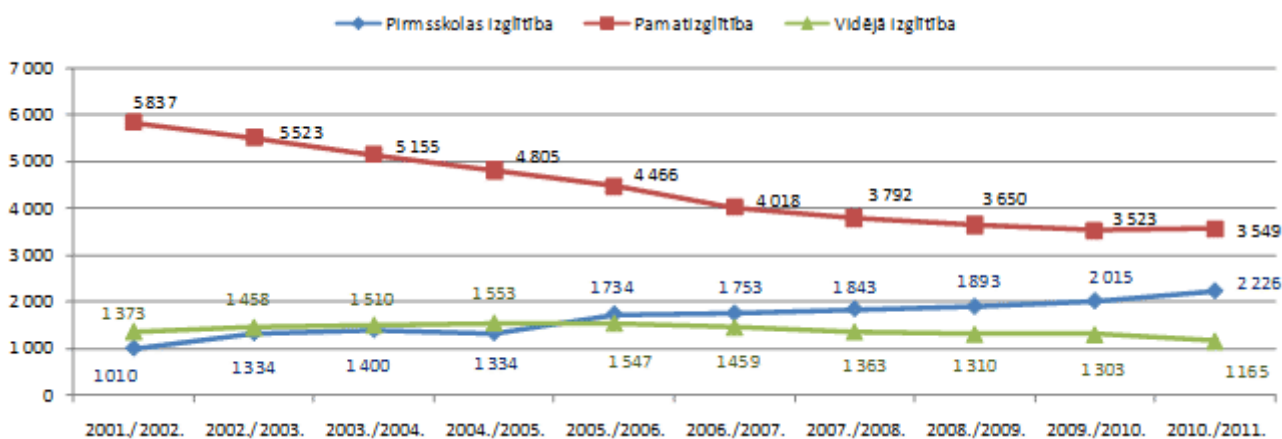
Attēls Nr. 15. Izglītības iestādes Jūrmalā

Karte: SIA „NK Konsultāciju birojs”

Laikā no 2001./2002.m.g. līdz 2010./2011.m.g. kopumā izglītojamo skaits pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs ir samazinājies par 15,6% (sk. attēlu Nr.16.).

Attēls Nr. 16. Izglītojamo skaits Jūrmalas izglītības iestādēs 2001./2002.m.g. – 2010./2011.m.g.

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Bērnu skaita samazināšanās pašvaldības izglītības iestādēs galvenokārt ir saistīta ar iedzīvotāju skaita un dzimstības samazināšanos.

Vērojama tendence, ka jūrmalnieki izvēlas bērnus skolot citās pilsētās, piemēram, Rīgā, kas nereti ir tuvāk darbavietai. Tomēr vērojama arī pretēja tendence – laikā no 2001./2002.m.g. līdz 2010./2011.m.g. izglītojamo skaits pirmskolas izglītības iestādēs ir divkāršojies, kas ļauj prognozēt, ka turpmākajos gados palielināsies arī izglītojamo skaits pamatizglītības programmās.

Saskaņā ar Ata Kronvalda fonda⁹ sastādīto skolu reitingu 2010./2011.m.g. Jūrmalas Valsts ģimnāzija atradās 56.vietā starp Latvijas lielajām skolām, bet Jūrmalas sākumskola „Atvase” – 49.vietā starp Latvijas mazajām skolām.

Pirmskolas izglītība

Katram bērnam ir tiesības un iespējas iegūt pirmskolas izglītību un sagatavoties pamatizglītības programmu apguvei skolā. Jūrmalā 2010./2011.m.g. 10 pašvaldības pirmskolas izglītības iestādēs (turpmāk – PII) un 11 skolās bērniem tika piedāvāta pirmskolas izglītības programmu apguve. PII „Katrīna” bērniem ir pieejams peldbaseins.

Pilsētā darbojas arī divas privātās pirmskolas izglītības iestādes – PII „Burtiņš” un PII „Galaktika”.

Jūrmalas pašvaldības PII piedāvā arī speciālās pirmskolas izglītības programmas bērniem ar speciālām vajadzībām. Bērniem ar valodas traucējumiem ir iespēja apmeklēt pirmskolas izglītības iestādes „Madara”, „Mārīte”, „Bitīte”, „Podziņa”, bet bērniem ar somatiskām saslimšanām – pirmskolas iestādi „Lācītis”. PII „Podziņa” piedāvā speciālās izglītības programmas izglītojamiem ar redzes, dzirdes, fiziskās attīstības, jauktajiem attīstības, garīgās veselības traucējumiem un ar somatiskām saslimšanām. Bērniem ar garīgās attīstības traucējumiem ir iespēja apmeklēt arī pirmskolas izglītības programmu Jūrmalas pilsētas speciālajā internātpamatskolā.

Izglītojamo skaits Jūrmalas PII pēdējos desmit gados ir palielinājies. 2010./2011.m.g. pašvaldības PII apmeklēja 1 537 izglītojamie, bet skolās pirmskolas izglītības programmas apguva vēl 689 izglītojamie. Pavisam pilsētā 2010./2011.m.g. pirmskolas izglītības programmu apguva 2 226 izglītojamie (sk. tabulu Nr.5.).

Tabula Nr. 5. PII skaits Jūrmalā un izglītojamo skaits tajās, 2001./2002. – 2010./2011.m.g.

Rādītājs	2001./2002.	2002./2003.	2003./2004.	2004./2005.	2005./2006.	2006./2007.	2007./2008.	2008./2009.	2009./2010.	2010./2011.
Pirmskolas izglītība	1010	1334	1400	1334	1734	1753	1843	1893	2015	2226
Pamatizglītība	5837	5523	5155	4805	4466	4018	3792	3650	3523	3549
Vidējā izglītība	1373	1458	1510	1553	1547	1459	1363	1310	1303	1165

⁹ Avots: www.skolureitings.lv. Ata Kronvalda fonds kopš 1989. gada veido Latvijas skolu novērtējumu, balstoties uz audzēkņu rezultātiem mācību priekšmetu olimpiādēs, zinātniski pētniecisko darbu lasījumos, tehniskajās un radošajās skatēs. Skolas tiek grupētas „mazajās” un „lielajās” skolās pēc 10. – 12.klašu skolēnu skaita. Katrai skolai tiek piešķirti punkti atkarībā no skolēnu saņemtajiem apbalvojumiem.

PII skaits	7	7	7	7	9	9	9	9	9	10
Izglītojamo skaits PII	733	1 048	1 110	1 072	1 329	1 284	1 303	1 305	1 365	1 537
Skolas ar PII programmu	3	3	3	3	6	7	7	7	10	11
Izglītojamo skaits skolu PII grupās	277	286	290	262	405	469	540	588	650	689
Kopā:	1 010	1 334	1 400	1 334	1 734	1 753	1 843	1 893	2 015	2 226

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Jūrmalas PII ir noslogotas (vidējais iestāžu noslogojums laikā no 2001./2002.m.g. līdz 2010./2011.m.g. bija 95,3%). 2013.gada mācību gada sākumā ar vietām bērnudārzos netika nodrošināti 42 bērni PII „Namiņš” (17 bērni), PII „Saulīte” (15 bērni) un PII „Lācītis” (10 bērni).

2010./2011.m.g. Jūrmalas pilsētas PII apmeklēja 194 citās administratīvās teritorijās deklarēto iedzīvotāju bērni, savukārt 110 Jūrmalas pašvaldībā deklarēto iedzīvotāju bērni apmeklēja citu pašvaldību PII.

2010./2011.m.g. pirmsskolas izglītības iestādēs strādāja 379 darbinieki, no kuriem 209 bija pedagogi. Palielinoties izglītojamo skaitam pilsētas PII, palielinājies ir arī pedagogu un tehnisko darbinieku skaits.

Pirmsskolas izglītības iestāžu tehniskais stāvoklis ir dažāds – remontdarbi, energoefektivitātes paaugstināšanas darbi, rotaļlaukumu uzstādīšana un teritorijas labiekārtošana ir veikta tikai daļā no visām PII, savukārt atsevišķās PII ir nolietoto inženierkomunikācijas un ir nepieciešama apkārtnes labiekārtošana.

Vispārējā izglītība

Vispārējo izglītību (pamatizglītības, vidējās un speciālās izglītības programmas) Jūrmalā nodrošina 16 pašvaldības izglītības iestādes (trīs sākumskolas, četras pamatskolas, deviņas vidusskolas).

Izglītojamo skaits pamatizglītības un vidējās izglītības programmās pēdējos gadus samazinās (sk. tabulu Nr.6.). 2010./2011.m.g. pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs (turpmāk – VII) pamatizglītības programmās mācījās 3 549 izglītojamie un vidējās izglītības programmās – 1 165 izglītojamie. Pavisam pilsētā 2010./2011.m.g. pamatizglītības un vidējās izglītības programmas apguva 4 714 izglītojamie.

Tabula Nr. 6. VII skaits Jūrmalā un izglītojamo skaits tajās, 2001./2002. – 2010./2011.m.g.

Rādītājs	2001./2002.	2002./2003.	2003./2004.	2004./2005.	2005./2006.	2006./2007.	2007./2008.	2008./2009.	2009./2010.	2010./2011.
Iestāžu skaits, t.sk.:	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
sākumskolas	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
pamatskolas	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4
vidusskolas	8	8	8	8	8	8	8	8	8	9
Izglītojamo skaits VII kopā, t.sk.:	7 210	6 981	6 665	6 358	6 013	5 477	5 155	4 960	4 826	4 714
pamatizglīt. programmās	5 837	5 523	5 155	4 805	4 466	4 018	3 792	3 650	3 523	3 549
vidējās izgl.progr.	1 373	1 458	1 510	1 553	1 547	1 459	1 363	1 310	1 303	1 165

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Samazinoties izglītojamo skaitam Jūrmalas vispārējās izglītības iestādēs, skolu noslogojums laikā no 2001./2002.m.g. līdz 2010./2011.m.g. ir samazinājies no 101,3% līdz 83%.

2010./2011.m.g. VII beidza 630 izglītojamie, t.sk. 9.klasi – 343, 12.klasi – 287 (sk. tabulu Nr.7.).

Tabula Nr. 7. Pamatskolu un vidusskolu absolventu skaits, 2005./2006. – 2010./2011.m.g.

Klase	2005./2006.	2006./2007.	2007./2008.	2008./2009.	2009./2010.	2010./2011.
9.klases	615	585	517	503	395	343
12.klases	411	379	368	342	352	287
Kopā:	1 026	964	885	845	747	630

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Pamatskolu absolventi turpina mācības Jūrmalas izglītības iestādēs, kā arī sakarā ar Rīgas tuvumu izvēlas turpināt mācības vidējās un profesionālās izglītības iestādēs Rīgā. Vidusskolu absolventi mācības turpina galvenokārt augstākās izglītības iestādēs Rīgā.

2010./2011.m.g. Jūrmalas pilsētas VII apmeklēja 651 citās administratīvās teritorijās deklarēto iedzīvotāju bērni, savukārt 1 171 Jūrmalas pašvaldībā deklarēto iedzīvotāju bērni apmeklēja citu pašvaldību VII.

2010./2011.m.g. vispārējās izglītības iestādēs strādāja 870 darbinieki, no kuriem 497 bija pedagogi. Samazinoties izglītojamo skaitam pilsētas vispārējās izglītības iestādēs, samazinājies ir arī pedagogu skaits tajās.

Vispārizglītojošo skolu tehniskais stāvoklis ir ļoti dažāds – daļā skolu tiek/ir veikti energoefektivitātes paaugstināšanas darbi, renovētas inženierkomunikācijas, labiekārtota teritorija, kā arī uzlabota iestāžu materiāli tehniskā bāze un veikti citi remontdarbi. Turpretī citās skolās tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs vai pat slikts – tajās nav veikti energoefektivitātes paaugstināšanas darbi, telpas, teritorija un inženierkomunikācijas ir nolietojušās.

Profesionālā izglītība

Jūrmalā darbojas divas izglītības iestādes, kurās iespējams iegūt profesionālo vidējo izglītību – Bulduru Dārzkopības vidusskola (valsts SIA) un Jūrmalas profesionālā vidusskola (Sociālās integrācijas valsts aģentūras struktūrvienība).

Bulduru Dārzkopības vidusskolā 2011./2012.m.g. tika īstenotas šādas izglītības programmas¹⁰ – (1) Dārzkopība (iegūstamā kvalifikācija – dārznieks); (2) Dārzu un parku kopšana (iegūstamā kvalifikācija – parka dārznieks); (3) Komerzcinības (iegūstamā kvalifikācija – dārzkopības komercdarbinieks); (4) Ēdināšanas pakalpojumi (iegūstamā kvalifikācija – ēdināšanas pakalpojumu speciālists); (5) Floristikas pakalpojumi (iegūstamā kvalifikācija – floristikas speciālists); (6) Viesnīcu pakalpojumi (iegūstamā kvalifikācija – viesnīcu pakalpojumu speciālists); (7) Administratīvie un sekretāra pakalpojumi (iegūstamā kvalifikācija – sekretārs); (8) Stādu audzēšana (iegūstamā kvalifikācija – dārzkopis (stādu audzētājs)).

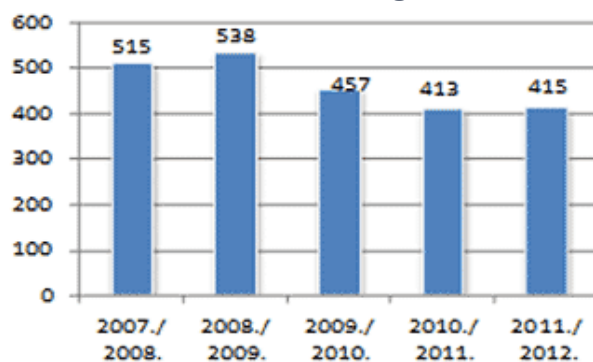
Pēdējos divos gados audzēkņu skaits Bulduru dārzkopības vidusskolā ir samazinājies, kas skaidrojams ar kopējo demogrāfisko un ekonomisko situāciju valstī (sk. attēlu Nr.17.).

Bulduru Dārzkopības vidusskolā audzēkņus uzņem ar pamatzglītību – klātienē un vidējo izglītību – neklātienē. Ar 2011./2012.m.g. ir izveidota jauna klātienes mācību programma, kurā uzņem audzēkņus ar vidusskolas izglītību.

Visas profesionālās un vispārizglītojošās vidējās izglītības programmas 2011./2012.m.g. Bulduru Dārzkopības vidusskolā īstenoja 42 pedagogi, bet saimniecisko darbību nodrošināja 65 darbinieki.

Skolā audzēkņiem ir pieejama ēdināšana, sporta bāze un dienesta viesnīca.

Attēls Nr. 17. Izglītojamo skaits Bulduru Dārzkopības vidusskolā, 2007./2008.m.g. – 2011./2012.m.g.

Informācijas avots: Bulduru dārzkopības vidusskola

¹⁰ Informācijas avots: www.bulduri.lv

Jūrmalas profesionālajā vidusskolā 2012.gadā varēja apgūt šādas izglītības programma¹¹: (1) Datorsistēmas (iegūstamā kvalifikācija – datorsistēmu tehniķis); (2) Komerccinības (iegūstamā kvalifikācija – mazumtirdzniecības komercdarbinieks); (3) Grāmatvedība (iegūstamās kvalifikācijas – grāmatvedis, uzskaitvedis); (4) Elektrotehnika un elektronika (iegūstamā kvalifikācija – elektronikas montētājs); (5) Administratīvie un sekretāra pakalpojumi (iegūstamā kvalifikācija – lietvedis); (6) Ēdināšanas pakalpojumi (iegūstamās kvalifikācijas – pavārs, pavāra palīgs un konditora palīgs); (7) Viesnīcu pakalpojumi (iegūstamā kvalifikācija – istabene); (8) Mājturība (iegūstamā kvalifikācija – mājkalpotājs).

Tālmācībā ar vidējo izglītību var apgūt komerczinību programmu (iegūstamās kvalifikācijas – rūpniecības komercdarbinieks, mazumtirdzniecības komercdarbinieks, viesnīcu pakalpojumu komercdarbinieks).

Skolā mācībām par valsts budžeta līdzekļiem uzņem cilvēkus ar invaliditāti, kuriem ir Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas izsniegta invaliditātes izziņa ar norādi par rehabilitācijas pakalpojumu nepieciešamību. Jūrmalas profesionālā vidusskola ir vienīgā iestāde Latvijā, kas pilnībā pielāgota cilvēku ar invaliditāti vajadzībām.

Skolas audzēkņiem ir pieejama dienesta viesnīca, kā arī plašs piedāvājums aktīvai brīvā laika pavadīšanai (vokālais ansamblis, dažādas sporta nodarbības, baseins, trenāžieru zāle, tematiskie vakari).

Profesionālās ievirzes un interešu izglītība

Pašvaldība sniedz atbalstu jaunatnes politikai pilsētā, nodrošinot saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas Jūrmalas Bērnu un jauniešu interešu centrā, Jūrmalas Mākslas skolā, Jūrmalas Mūzikas vidusskolā, Jūrmalas Sporta skolā un Jūrmalas sporta centrā. Minētās izglītības iestādes apmierina bērnu un jauniešu interešu izglītības vajadzības, īstenojot interešu izglītības un profesionālās ievirzes izglītības programmas, kurās zināšanas un prasmes 2010./2011.m.g. apguva 3 340 izglītojamie (sk. tabulu Nr.8.).

Tabula Nr. 8. Izglītojamo skaits Jūrmalas profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādēs, 2001./2002. – 2010./2011.m.g.

Programmas	2001./ 2002.	2002./ 2003.	2003./ 2004.	2004./ 2005.	2005./ 2006.	2006./ 2007.	2007./ 2008.	2008./ 2009.	2009./ 2010.	2010./ 2011.
Profesionālās ievirzes	1 598	1 486	1 485	1 480	1 465	1 502	1 556	1 395	1 394	1 281
Interešu izglītības	1 952	2 005	1 453	1 998	1 879	1 773	2 097	2 159	1 856	2 059
Kopā:	3 550	3 491	2 938	3 478	3 344	3 275	3 653	3 554	3 250	3 340

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Jūrmalas Mūzikas vidusskolā ir iespējams apgūt taustiņinstrumentu (klavieres, akordeons), stīgu instrumentu (kokle, ģitāra, vijole, čells), pūšaminstrumentu (flauta, oboja, klarnete, fagots, saksofons, mežrags, trompete, trombons, eifonija, tuba), sitaminstrumentu spēli un kora diriģēšanu. Jūrmalas Mūzikas vidusskola ir vienīgā mūzikas vidusskola Latvijā, kas dod iespēju iegūt vidējo profesionālo muzikālo izglītību līdztekus vispārizglītojošās skolas atestātam par vidējo izglītību. Jūrmalas 2011./2012.m.g. skolā strādāja 65 pedagogi, un mācījās 405 audzēkņi. Ēkā atrodas 24 mācību telpas, kas ir nepietiekoši, lai nodrošinātu audzēkņu apmācību piecās darba dienās. Skolas telpas un inženierkomunikācijas ir nolietojušās.

Jūrmalas Mākslas skola īsteno profesionālās ievirzes izglītības programmu „Vizuāli plastiskā māksla” un interešu izglītības programmas (sporta deju klubs „Tango”, tēlotājas mākslas studija, modes deju studija „Mēness”, ģitārspēles apmācība un vokālās studijas, korigējošā vingrošana, frizieru studija, estētiskā vingrošana, bērnu keramikas darbnīca, dekoratīvā izšūšana). Mākslas skolā tiek īstenotas arī divas pirmsskolas

¹¹ Informācijas avots: <http://hotel.siva.nanolv.com/profesionala-vidusskola.html>

izglītības programmas 5 – 6 gadīgu bērnu obligātajai sagatavošanai pamatzglītības ieguvei. Mākslas skolai ir filiāle Slokas pamatskolā. Jūrmalas Mākslas skolā darbojas izstāžu zāle, lasītava un bērnu kafējnīca.

Jūrmalas Sporta skola īsteno profesionālās ievirzes programmas vieglatlētiskā, mākslas vingrošanā, handbolā, basketbolā, burāšanā, tenisā, volejbolā, hokejā un interešu izglītības programmas džudo, ritmikā, vispārējā fiziskajā sagatavotībā ar sporta veidu elementiem. Sporta skolas renovācijas darbi tika pabeigti 2004.gadā, bet lielās noslogotības dēļ skolas infrastruktūra (sporta zāle, ģērbtuves, sanitārie mezgli, u.c.) ir jau nolietojusies.

Jūrmalas sporta centrs īsteno vispārējās un interešu izglītības programmas peldēšanā un futbolā. Skolā darbojas trenāžieru, vingrošanas, ārstnieciskās vingrošanas, peldēšanas trenāžieru vingrošanas zāles, vieglatlētikas arēna, sintētiskais futbola laukums, lielais un mazais peldbaseins. Skolas ēka un inženierkomunikācijas ir novecojušas un nolietojušās.

Jūrmalas Bērnu un jauniešu interešu centrs īsteno šādas interešu un profesionālās ievirzes izglītības programmas – kultūrizglītības programmu, tehniskās jaunrades programmu, profesionālās ievirzes programmu, lietišķās un vizuālās mākslas programmu, sporta izglītības programmu, vides izglītības programmu, brīvā laika istabas programmu, auto apmācības programmu, u.c. Centrs atrodas divās ēkās – Zemgales ielā 4 (ēka celta 1901.g.) un Lielupes ielā 21, ēku tehniskais stāvoklis nav pietiekami labs.

Jūrmalā darbojas arī vairākas valsts un privātas profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādes – Murjāņu sporta ģimnāzijas Jūrmalas filiāle (airēšana, smaiļošana un kanoe airēšana), Specializētā airēšanas sporta skola (airēšana, smaiļošana un kanoe airēšana) un Edmunda Vasiļjeva hokeja skola.

Plašs interešu izglītības piedāvājums ir pieejams arī pilsētas pirmsskolas un vispārējās izglītības iestādēs.

Akadēmiskā izglītība

Jūrmalā atrodas trīs izglītības iestādes, kurās iespējams iegūt augstāko vai 1.līmeņa profesionālo augstāko izglītību – Latvijas Kristīgā akadēmija, Sociālās integrācijas valsts aģentūras Koledža un Latvijas Universitātes P.Stradiņa medicīnas koledža.

Latvijas Kristīgā akadēmija ir augstskola, kas sniedz kristīgajās vērtībās balstītu augstāko izglītību. Latvijas Kristīgā akadēmija īsteno akadēmiskās un profesionālās studiju programmas – akadēmiskā bakalaura un maģistra studiju programmu „Teoloģija” (humanitāro zinātņu bakalaura/maģistra grāds teoloģijā un reliģiju zinātnē), akadēmiskā bakalaura studiju programmu „Bībeles māksla” (humanitāro zinātņu bakalaura grāds mākslās), profesionālās augstākās izglītības programmas „Karitatīvais sociālais darbs” un „Sabiedriskās attiecības”. Akadēmija rīko arī dažādus maksas kursus par sociāli aktuālām tēmām: Atkarību pārvarēšana, Vardarbība ģimenē, Pusaudžu depresija u.c.

Sociālās integrācijas valsts aģentūras Koledža īsteno 1.līmeņa profesionālo augstāko izglītību šādās studiju programmās pilna un nepilna laika klātienē: (1) Cilvēku resursu vadība (iegūstamā kvalifikācija – personāla speciālists); (2) Mārketinga un tirdzniecība (iegūstamā kvalifikācija – mārketinga un tirdzniecības speciālists); (3) Grāmatvedība un nodokļi (iegūstamā kvalifikācija – grāmatvedis); (4) Lietišķo sistēmu programmatūra (iegūstamā kvalifikācija – programmētājs); (5) Informācijas tehnoloģijas (iegūstamā kvalifikācija – datorsistēmu un datortīklu administrators); (6) Viesnīcu servisa vadība (iegūstamā kvalifikācija – viesnīcu servisa organizators); (7) Surdotulks (iegūstamā kvalifikācija – surdotulks).

Latvijas Universitātes **P.Stradiņa medicīnas koledža** īsteno 1.līmeņa profesionālo augstāko izglītību astoņās studiju programmās: (1) Māsa; (2) Ārsta palīgs; (3) Estētiskā kosmetoloģija; (4) Biomedicīnas laborants; (5) Radiologa asistents; (6) Sociālā aprūpe; (7) Sociālā rehabilitācija; (8) Podoloģija. Studiju programmu sekmīgu apguvi nodrošina atbilstoša materiālā bāze, atsaucīgs akadēmiskais un vispārējais personāls. Studiju process norit rekonstruētās un jaunās studiju ēkās. 2012.gadā koledžā studēja ~800 studentu.

Pieaugušo izglītība

Jūrmalā darbojas vairākas privātas institūcijas, kurās Jūrmalas iedzīvotājiem ir iespēja paaugstināt savu izglītības un profesionālo līmeni – IK „Jurlingva”, SIA „Komunikāciju Grupa”, „Pieaugušo neformālās izglītības centrs MANI Group”, Starptautiskais Psihoterapijas un praktiskās filozofijas centrs, SIA „KRISTI Baltic School of Hospitality” izglītības centrs, Drošības uz ūdens un medicīnas mācību centrs, SIA „GSE” Izglītības centrs, SIA „Profesionālās izglītības, tālākizglītības un eksaminācijas centrs” un Starptautiskā frizieru mākslas skola „Skaistums”.

Saskaņā ar LR Izglītības likumu interešu izglītības un pieaugušo neformālās izglītības programmu licencēšanu veic pašvaldība.

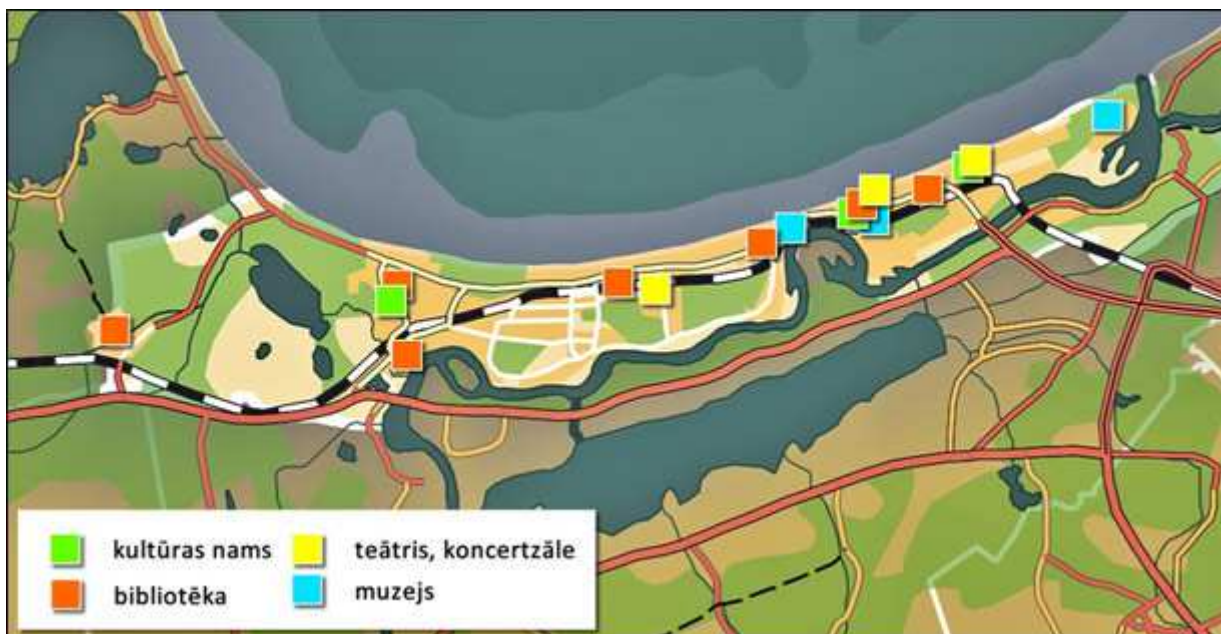
5.2. Kultūrvide

Jūrmalas kultūras dzīvi galvenokārt veido trīs pašvaldības iestādes (sk. attēlu Nr. 18.): (1) **Jūrmalas kultūras centrs** Jomas ielā 35 ar filiālēm – Kauguru kultūras namu Raiņa ielā 110, Mākslinieku namu Muižas ielā 7 un Jūrmalas teātri Muižas ielā 6; (2) **Jūrmalas pilsētas muzejs** Tirgoņu ielā 29 ar filiālēm – Aspazijas māju Z.Meierovica prospektā 20 un Brīvdabas muzeju Tīklu ielā 1; (3) **Jūrmalas Centrālā bibliotēka** ar filiālēm – piecām bibliotēkām ar bērnu nodaļām un vienu bērnu bibliotēku, kā arī pašvaldības SIA „Dzintaru koncertzāle” Turaidas ielā 1.

Kultūras dzīve un izklaides iespējas (iespējas darboties pašdarbības kolektīvos, redzēt teātra izrādes, koncertus, izstādes) Jūrmalā apmierina 62,7% aptaujāto iedzīvotāju. Kauguros un Slokā apmierinātība ir augstāka (71,2%).

12,3% aptaujāto iedzīvotāju uzskata, ka Jūrmalā pietrūkst atpūtas, izklaides un brīvā laika pavadīšanas iespēju.

Attēls Nr. 18. Kultūras iestādes Jūrmalā

Karte: SIA „NK Konsultāciju birojs”

Pašvaldības kultūras iestāžu darbības spektru papildina LR Kultūras ministrijas pakļautībā esošā Raiņa un Aspazijas vasarnīca, privātās izstāžu zāles – Intas un Imanta Ozoliņu izstāžu zāle „IO” un Vitālija Jermolajeva gleznu teātris, izglītības sistēmā darbojošās Jūrmalas Mūzikas vidusskola un Mākslas skola, kā arī nevalstiskās organizācijas – Pasaku māja „Undīne”, biedrība „Aspazijas mantojums”, Horna biedrība u.c., kā arī Dubultu un Slokas evaņģēliski luteriskās draudzes, kas rīko ērģelmūzikas koncertus.

Jūrmalas pilsētas kultūrvides prioritātes, mērķi un uzdevumi ir noteikti „**Jūrmalas pilsētas kultūrvides attīstības stratēģijā 2008. – 2020.gadam**”, kura ir apstiprināta ar Jūrmalas pilsētas domes 11.06.2009. lēmumu Nr.407. Jūrmalas pilsētas kultūrvides attīstības stratēģija 2008. – 2020.gadam izvirza šādas attīstības prioritātes: (1) Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un popularizēšana nacionālā un starptautiskā mērogā; (2) Kultūras iestāžu un objektu infrastruktūras attīstība; (3) Kvalitatīvu un daudzveidīgu kultūras norišu organizēšana un popularizēšana; (4) Kultūras jomas speciālistu kapacitātes attīstība. Jūrmalas kultūrvide un kultūras sektors stratēģijā ir analizēts detalizētāk, nekā attīstības programmā.

Jūrmalā tradicionāli norisinās tādi kultūras pasākumi, kā Jūrmalas kūrorta sezonas atklāšanas pasākums, Jomas ielas svētki, festivāls „Summertime”, „Baleta zvaigznes Jūrmalā”, ērģelmūzikas festivāls *Vox Angelica*, jauno izpildītāju konkurss „Jaunais Vilnis”, Jūrmalas vasaras sezonas noslēguma pasākums un citi.

Starptautiska mēroga kultūras pasākumiem Jūrmalā ir izteikta sezonālitate – lielākā daļa šo pasākumu notiek jūlijā un augusta sākumā.

Jūrmalas kultūras iestādes

Jūrmalas kultūras centra darbības mērķis ir kvalitatīvas kultūrvides veidošana un uzturēšana Jūrmalā, kultūras vērtību radīšana, izplatīšana vai saglabāšana, kā arī māksliniecišķās jaunrades attīstības veicināšana un nodrošināšana. Kultūras centram ir trīs struktūrvienības: (1) Kauguru kultūras nams; (2) Mākslinieku nams; (3) Jūrmalas teātris. 2011.gadā Jūrmalas kultūras centrā darbojās 18 pašdarbības kolektīvi, kuros darbojās 300 dalībnieku.

Jūrmalas kultūras centrs atrodas 1962.gadā celtā (bijušais kinoteātris) ēkā, Jomas ielā 35. Lai gan 2005.gadā ir veikta nama fasādes un visas ārpuses rekonstrukcija un 2007.gadā uzsākts nama iekštelpu remonts, iestādes telpas ir sliktā stāvoklī, materiāltehniskā bāze (tehniskais aprīkojums, u.c.) ir nolietojusies. Ēkas plānojums nav piemērots pašreizējām funkcijām – zālē nav skatuves, aizskatuves, palīgtelpu, sēdvietu skaits (270) ir nepietiekams lielākiem kultūras pasākumiem.

Kauguru kultūras namā tiek organizēti dažādi izglītojoši pasākumi interesentiem, koncerti, izstādes, atpūtas pasākumi. Kultūras namā darbojas 15 dažādu interešu radošie kolektīvi, un tiek realizēti dažādi kultūras projekti. Kultūras nams izvietots bijušā kinoteātra telpās, ēkas plānojums nav piemērots pašreizējām funkcijām – zālē nav skatuves, aizskatuves, palīgtelpu, sēdvietu skaits (250) ir nepietiekams lielākiem kultūras pasākumiem.

Mākslinieku nams ir Latvijas Mākslinieku savienības Jūrmalas nodaļas centrs. Mākslinieku grupa apvieno aptuveni 60 profesionālus mākslniekus un Mākslas akadēmijas studentus. Mākslinieku nama telpās ir divas izstāžu zāles, kurās regulāri tiek eksponētas mākslas izstādes. Mākslinieku namā darbojas vienīgā aušanas studija Jūrmalā, vairākas stellas ir 100 – 200 gadu vecas. Mākslinieku nama ēka būvēta 1920.gadā, tā ir koka arhitektūras piemineklis.

Jūrmalas teātra ietvaros ir izveidots arī Jūrmalas Bērnu teātris un Leļļu teātra studijas trupa, kopš 2002.gada spēlē 35 aktieri un pastāvīgi strādā divi režisori. Vidēji gadā Jūrmalas teātris iestudē divas līdz trīs pirmizrādes, bet teātra repertuārā ir līdz desmit izrādēm. Teātris vienmēr savā repertuārā iekļāvis klasiķu un mūsdienu autoru darbus, neatņemama repertuāra sastāvdaļa ir izrādes bērniem. Kopš 1993.gada teātris atrodas Bulduros, Muižas ielā 7. Jūrmalas teātris ir viens no retajiem Latvijas amatieru teātriem, kam ir teātrim atbilstošas telpas, tomēr kopumā teātra infrastruktūra un aprīkojums ir nolietojies un ierobežo tālāko izaugsmi. Galvenā problēma ir pietiekoši plašu telpu trūkums – trūkst telpas mēģinājumiem, dekorāciju novietošanai, kā arī darbnīcām, zālē ir tikai 100 sēdvietas.

Laikā no 2009. līdz 2011.gadam 14,5% palielinājies apmeklējumu skaits Jūrmalas kultūras iestādēs (sk. tabulu Nr.9.).

Tabula Nr. 9. Jūrmalas kultūras iestāžu apmeklējumu statistika, 2009. – 2011.gads¹²

Kultūras iestāde	2009	2010	2011
Jūrmalas kultūras centrs	22 184	42 557	13 000
Kauguru kultūras nams	12 479	28 700	33 100
Mākslinieku nams	5 934	1 420	1 830
Jūrmalas teātris	10 100	11 200	10 100
Apmeklējumi kopā:	50 697	83 877	58 030

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

2011.gadā Jūrmalas kultūras iestāžu 38 pašdarbības kolektīvos darbojās 660 dalībnieku.

Dzintaru koncertzāle

Dzintaru koncertzāle ir viens no ievērojamākajiem vasaras kultūras centriem Latvijā, kurā notiek dažādi populāri kultūras pasākumi. Repertuārā ir gan klasiskās, gan populārās mūzikas koncerti, kā arī festivāli, humora vakari, konkursi ar Latvijā un pasaulē pazīstamu mākslinieku piedalīšanos, tādējādi pievēršot tūristu interesi Jūrmalai un Latvijai kopumā. 2009.gada aprīlī Dzintaru koncertzāle tika atzīta par vienu no 99 Latvijas kultūras vērtībām un tika iekļauta Latvijas kultūras kanonā.

Laikā no 2002. līdz 2011.gadam Dzintaru koncertzālē notikušo pasākumu skaits ir palielinājies vairāk nekā divas reizes (sk. attēlu Nr.19.). Dzintaru koncertzāles darbību organizē SIA „Dzintaru koncertzāle”.

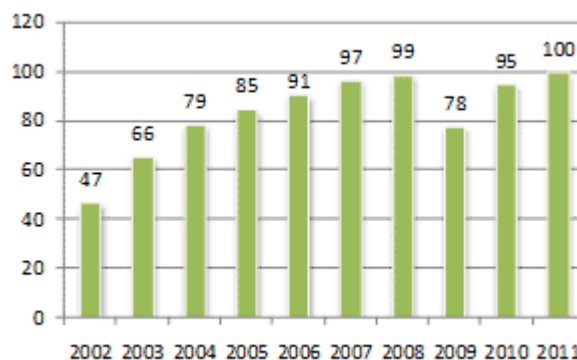
Vasaras sezonā Dzintaru koncertzālē norisinās vairāki starptautiskas nozīmes kultūras festivāli, no kuriem plašāk pazīstami ir tādi Krievijas kultūras telpu pārstāvoši pasākumi, kā mūzikas jauno izpildītāju konkurss „Jaunais vilnis” un humora festivāli „Jūrmala” un „KVN”. Šeit notiek arī citi starptautiska mēroga kultūras pasākumi, tai skaitā Starptautiskais mūzikas festivāls „Summertime”, iluzionistu festivāls „Abrakadabra”, tiek sniegti arī individuālu mākslinieku koncerti, pārstāvēti galvenokārt vietējie un Krievijas mākslinieki.

Dzintaru koncertzālei ir divas zāles – Mazā (slēgtā) zāle (396 sēdvietas, nepieciešamības gadījumā var tikt nodrošinātas 498 sēdvietas) un Lielā zāle (2 024 sēdvietas).

Lielā atklātā zāle uzbūvēta 1962.gadā un ir labā tehniskā stāvoklī, jo 2004. – 2006.gadā tika veikta Lielās zāles un Dzintaru koncertzāles teritorijas renovācija. Skatuve tika atjaunota ar īpašiem akustiskajiem elementiem, un tika izveidota transformējama grīda. Tagad skatuvei ir pieci līmeņi, kas izmantojami gan simfoniskajiem, gan kora, gan džeza mūzikas koncertiem.

Mazā zāle ir valsts nozīmes kultūrvēsturiskais piemineklis, kas uzcelta 1936.gadā. Ēka ir sliktā stāvoklī, un, lai tālāk attīstītu Dzintaru koncertzāles darbību, 2012.gada rudenī ir uzsākti Mazās zāles rekonstrukcijas darbi. Rekonstrukcijas ietvaros paredzēts izveidot papildus palīgtelpas māksliniekiem un tehniskajiem darbiniekiem, šādi radot

Attēls Nr. 19. Dzintaru koncertzālē notikušo pasākumu skaits, 2002. – 2011.gads

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

¹² Izmērot Dzintaru koncertzāli.

priekšnoteikumus zāles koncertdarbībai bez sezonas ierobežojumiem. Rezultātā apmeklējumu skaits Jūrmalas pilsētā ziemas sezonā varētu pieaugt par 10 %.

Citas kultūras iestādes

Publiski koncerti pilsētas teritorijā notiek arī Jūrmalas Mūzikas vidusskolā, Dubultu Evaņģēliskajā luterāņu baznīcā, Slokas Evaņģēliskajā luterāņu baznīcā, Ķemeru Evaņģēliskajā luterāņu baznīcā, Horna dārzā un Mellužu Brīvdabas estrādē.

Mellužu estrāde, kas atrodas Jūrmalas pilsētas vidienē, tiek diezgan daudz izmantota dažādiem pasākumiem – estrādē notiek dažādas aktivitātes bērniem, kā arī pašvaldības organizēti pasākumi svētkos, piemēram, Līgo svētkos, Zvejnieksvētkos u.c. Mellužu estrāde ir 1930.gadā celta koka brīvdabas estrāde, kas atrodas 19.gadsimta beigās veidotajā Mellužu parkā. Tā ir vienīgā akustiskā koka gliemežnīca Baltijā. Mellužu estrādes tehniskais stāvoklis ir uzskatāms par neapmierinošu.

Dubultos atrodas **Pasaku māja „Zaļais ordenis „Undīne”**”, kas darbojas kopš 1997.gada. Tajā regulāri, t.sk., izmantojot ārvalstu finanšu atbalstu, notiek dažādi izpildītājmākslas pasākumi – atšķirīgu stilu koncerti, izstādes, izrādes, dejas uzvedumi, literārie lasījumi un literātu saieti, kā arī lekcijas par dažādām kultūras tēmām, kuros piedalās ne tikai profesionāli mākslinieki, bet arī iesācēji.

Bibliotēkas

Bibliotēkām ir nozīmīga loma Jūrmalas kultūras dzīvē, vairākās Jūrmalas apkaimēs bibliotēka ir vienīgā kultūras iestāde. Kopumā Jūrmalā darbojas septiņas bibliotēkas (t.sk. filiāles): Jūrmalas Centrālā bibliotēka, piecas bibliotēkas (ar bērnu nodaļām) un viena bērnu bibliotēka. Jūrmalas Centrālā bibliotēka ir dibināta 1991.gadā, reorganizējot centralizēto bibliotēku sistēmu.

Jūrmalas pilsētas iedzīvotāji ir apmierināti (74%) ar bibliotēku pakalpojumu pieejamību – darba laiku un atrašanās vietu.

Bibliotēkas sniedz šādus pakalpojumus: (1) Jūrmalas Centrālās bibliotēkas elektroniskais katalogs; (2) Uzziņu sniegšana, izmantojot bibliotēku krājumus, uzziņu aparātu un elektroniskās datu bāzes; (3) Integrētā informācijas sistēma ALISE; (4) Datoru darba stacijas ar pastāvīgo interneta pieslēgumu; (5) Elektroniskā pasta, faksa nosūtīšana/saņemšana, skenēšana, standartprogrammu izmantošana; (6) Informācijas ierakstīšana elektroniskajos datu nesējos; (7) Datora izdrukas (krāsainas, melnbaltas); (8) Kopēšanas pakalpojumi; (9) Literāru izstāžu un tematisku pasākumu veidošana. Kopējais bibliotēku krājums ir ap 270 000 vienību.

Neskatoties uz to, ka bibliotēku lasītāju un izsniegumu skaits ik gadu samazinās, kopumā laikā no 2002. līdz 2011.gadam bibliotēku apmeklējumu skaits ir palielinājies par 2,1% (sk. tabulu Nr.10.).

Tabula Nr. 10. Jūrmalas Centrālās bibliotēkas darbības rādītāji, 2002. – 2011.gads

Rādītājs	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Lasītāji	18 261	15 870	14 647	14 202	10 045	9 418	8 719	7 777	7 809	8 108
Apmeklējumi	239 745	228 787	225 696	225 153	209 127	242 360	227 570	260 566	269 161	244 735
Izsniegumi	855 773	783 648	849 783	835 560	686 541	670 422	473 030	254 324	397 854	349 595

Informācijas avots: Jūrmalas Centrālā bibliotēka

Jūrmalas Centrālā bibliotēka uztur un veido trīs Integrētās informācijas sistēmas „ALISE” datu bāzes: Elektroniskais katalogs, Analītika un Jūrmalas novadpētniecība, kā arī veic datu apmaiņu ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliogrāfijas institūtu, tādējādi iesaistoties Latvijas Elektroniskā Kopkataloga veidošanā.

Jūrmalas Centrālās bibliotēkas divstāvu koka ēka celta 1926.gadā kā vasarnīca. Bibliotēka šajā ēkā ir izvietota kopš 1945.gada. 2006.gadā bibliotēkas telpās tika veikta vispārēja elektroinstalācijas nomaiņa un jumta seguma nomaiņa, 2010.gadā tika veikti apkures sistēmas remontdarbi. Jūrmalas Centrālajai bibliotēkai ir

nepietiekams telpu nodrošinājums publisko datoru darba staciju izvietojumam, depozītbibliotēkas krājuma izvietojumam, profesionālās pilnveides apmācībām, u.c. funkcijām. Telpu tehniskais stāvoklis ir neapmierinošs, pēdējais bibliotēkas iekštelpu kosmētiskais remonts tika veikts 20.g. 70.gados.

Bulduru bibliotēka būvēta 1974.gadā speciāli bibliotēkas vajadzībām. Bibliotēkas iekštelpu iekārtojums, plānojums un vizuālais noformējums neatbilst mūsdienīgas sabiedriskas iestādes prasībām. Iestādes teritorija, kā arī materiāltehniskais nodrošinājums (mēbeles) ir nolietojušies.

Dubultu bērnu bibliotēka Dubultos, Jaundubultos un Pumpuros apkalpo bērnus un jauniešus no pirmsskolas vecuma līdz 9.klasei. Bibliotēkas telpas nav piemērotas bibliotēkas funkciju veikšanai – tās nav pārskatāmas, telpās ir nepiemērots apgaismojums, tās ir vēsas.

Asaru bibliotēka ir mazākā Jūrmalas bibliotēka, kas apkalpo Asaru un Mellužu iedzīvotājus un atpūtniekus vasaras sezonā. Bibliotēkas ēka celta 1965.gadā. Ap 2008.gadu bibliotēkā tika veikta siltumapgādes sistēmas renovācija un veikts telpu kosmētiskais remonts, savukārt ēkas fasāde un teritorijas labiekārtojums ir neapmierinošā stāvoklī.

Kauguru bibliotēka atrodas pilsētas lielākajā rajonā, kurā dzīvo gandrīz puse Jūrmalas iedzīvotāju. Bibliotēkas lietotāji ir tuvāko skolu skolēni un skolotāji, studenti, kā arī citi pilsētas iedzīvotāji. Bibliotēkas ēka celta 1974.gadā, renovācija veikta 2003.gadā. Telpas ir neapmierinošā tehniskā stāvoklī, trūkst telpu bibliotēkas funkciju nodrošināšanai (nav grāmatu glabātuves, trūkst lasītavu telpu, u.c.). 2011.gadā tika veikts neliels bibliotēkas ārpusē kosmētiskais remonts, saplēsto flīžu nomaiņa.

Alberta Kronenberga Slokas bibliotēka atrodas Slokas vēsturiskajā centrā un ir vienīgā kultūras iestāde Slokā. Bibliotēkas telpās kopš darbības uzsākšanas (2000.g.) nav veikts kosmētiskais remonts, tās telpas ir nolietojušas, dažas telpas ziemā ir vēsas.

Ķemeru bibliotēka ir vienīgā kultūras un informācijas iestāde Ķemeros. Tā apkalpo PII „Pienenīte”, bērnu namu „Sprīdītis”, Ķemeru vidusskolas skolēnus un skolotājus, kā arī patstāvīgos iedzīvotājus un atpūtniekus vasaras sezonā. Ķemeru bibliotēkas specifika ir padziļināts novadpētniecības darbs. Bibliotēkas fonda (otrā stāva) telpas ir sliktā tehniskā stāvoklī, bibliotēkai darbības nodrošināšanai trūkst telpu noliktavai un krātuvei. Bibliotēkas ēkai nav uzbauktas civiļiem ar kustību traucējumiem.

Muzeji

Jūrmalas pilsētas muzejs ir pašvaldības pārziņā esoša kultūras iestāde ar divām filiālēm – Aspazijas māju Dubultos un Jūrmalas brīvdabas muzeju Lielupē.

Jūrmalas pilsētas muzejs dibināts 1962.gadā. Muzeja misija ir vākt, glabāt, pētīt un popularizēt garīgās un materiālās kultūras vērtības par Jūrmalas pilsētas un tās tuvākās apkārtnes vēsturi, īpašu uzmanību veltot Jūrmalas pilsētas savdabībai – Rīgas Jūrmalas un Ķemeru kūrortu (no 18.gs. līdz mūsdienām) pētniecībai un popularizēšanai, kā arī turpināt zemūdens kultūrvēsturiskā mantojuma pētīšanu, saglabāšanu un popularizēšanu Latvijā.

Tagadējā muzeja mājvieta – ēka Tirgoņu ielā 29 – celta 1968.gadā kā pilsētas ķīmiskā tīrītava un veļas mazgātava. 1996.gadā tika izstrādāts ēkas rekonstrukcijas projekts muzeja vajadzībām, kas paredzēja veikt ēkas rekonstrukciju trijās kārtās. 1997.gada nogalē pabeigta rekonstrukcijas pirmā kārtā, 2004.gada nogalē – otra kārtā, bet netika veikta rekonstrukcijas trešā kārtā, kā dēļ muzejam trūkst telpu izstāžu rīkošanai, inventāra un aprīkojuma uzglabāšanai, saimnieciskām vajadzībām. Muzejā atvērtas vairākas izstāžu zāles (2004.g.), pastāvīgā vēstures ekspozīcija „Rīgas Jūrmalas un Ķemeru kūrorta vēsture 18. – 20.gs.” (2008.g.), kafējnīca (2006.g.), suvenīru veikaliņš (2005.g.), telpas semināriem un konferencēm. Muzeja otrā stāva izstāžu zālēs un Kamīnzālē regulāri tiek atklātas jaunas mākslas un tematiskās izstādes.

Muzeja krājumā ir vairāk nekā 55 tūkstoši priekšmetu, kas apkopoti daudzveidīgās vēstures, mākslas un zemūdens vēstures priekšmetu kolekcijās. Kolekcijas glabājas piecās labiekārtotās muzeja krātuvēs. Laikā no 2002. līdz 2011.gadam apmeklējumu skaits Jūrmalas pilsētas muzejā (t.sk. filiālēs) ir palielinājies vairāk nekā četras reizes (sk. attēlu Nr.20.), jo palielinājies muzejā organizēto pasākumu skaits – no 69 pasākumiem 2002.gadā līdz 230 pasākumiem 2011.gadā.

Jūrmalas pilsētas muzeja filiāle **Aspazijas māja** atrodas ēkā (celta 1903.g.), kurā no 1933.gada līdz 1943.gadam dzīvoja dzejniece Aspazija. Muzeja misija ir latviešu dzejnieces un dramaturģes Aspazijas dzīves gājuma un literārā mantojuma popularizēšana, kā arī Aspazijas mājas kā kultūrvēsturiskā pieminekļa izpēti, saglabāšana un popularizēšana, tīpašu uzmanību veltot laika posmam no 1933.gada līdz 1943.gadam.

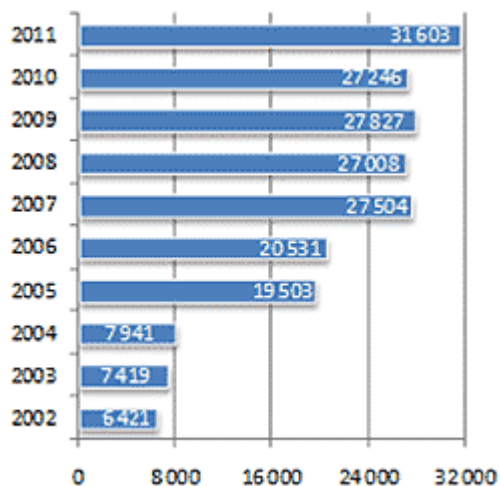
Aspazijas māja ir dzejnieces piemiņas vieta un kultūras centrs, kurā apskatāmas vēstures ekspozīcija, regulāri notiek tematiskas izstādes un daudzveidīgi sarīkojumi, kā arī darbojas bibliotēka, kas pieejama katram interesentam. Ēka ir valsts nozīmes kultūrvēsturisks piemineklis, kas raksturo Jūrmalas 20.gs. sākuma koka apbūvi. No 1987.gada ēka atrodas Jūrmalas pilsētas muzeja pārvaldījumā, 90.gados notika restaurācijas un remonta darbi. 1996.gadā Aspazijas māju atvēra apmeklētājiem. Aspazijas mājas ēkas jumts un spāres ir bojātas, inženierkomunikācijas ir novecojušas, kā arī ēkā nav apmeklētāju garderobes. Šobrīd (kopš 2012.gada) noris Aspazijas mājas restaurācijas darbi.

Jūrmalas brīvdabas muzejs atrodas Lielupē, Tīklu ielā 1a, pie Lielupes ietekas jūrā. Muzejs dibināts 1970.gadā, bet plašāka ekspozīcija apmeklētājiem atvērta 1979.gadā. Muzeja misija ir popularizēt un pētīt Jūrmalas iedzīvotāju senākā nodarbošanās veida – zvejniecības attīstību Jūrmalā un tās tuvākajā apkārtnē, saglabāt nākamajām paaudzēm ar zvejniecību saistīto etnogrāfisko celtni un vēstures liecību kolekciju muzejā. Muzejs kalpo arī kā izteiksmīgs ieejas objekts dabas parka „Ragakāpa” teritorijā.

Muzejā ir apskatāmi gandrīz 2 000 eksponāti, kas vēsta par zvejnieku darbu un dzīvi Jūrmalā 19.gs.beigās un 20.gadsimtā. Muzeja teritorijā izveidota zvejnieka sēta ar tai raksturīgām ēkām – dzīvojamo māju, klēti, tīklu šķūni, zivju kūpinātavu, pirti un citām būvēm. Kopumā muzeja teritorijā atrodas 17 dažādas celtnes un būves. Šeit var apskatīt enkuru un zvejas laivu kolekciju, koka zvejas motorkuģi „Marts” un zvejas kuģi „Undīne”, kā arī lielāko virvju vīšanas rīku, materiālu un paraugu kolekciju Latvijā. Muzeja teritorijā ir iekārtots bērnu rotaļu laukums, vasaras sezonā regulāri notiek dažādi sarīkojumi, bet tematiskas ekskursijas ar zivju degustāciju un latviešu tradīciju kopu līdzdalību iespējams organizēt visu gadu.

Muzejam nav piemērotu telpu muzeja krājuma glabāšanai, restaurācijai, ekspozīciju veidošanai un personālam, kas pagaidām izvietoti vienā no muzeja eksponātiem – Vecbulduru zvejnieku mājas vasarnieku piebūvē. Muzejam ir arī nepietiekoša elektrības jauda, un tāpēc apmeklētāji nevar pilnvērtīgi izmantot muzeja teritoriju gada tumšajā periodā, muzeja rīkotajos pasākumos nav garantēta droša iespēja pieslēgt skaņas un gaismas aparatūru.

Attēls Nr. 20. Jūrmalas pilsētas muzeja apmeklējumu skaits, 2002. – 2011.gads

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas muzejs

Kultūrvēsturiskais mantojums

Jūrmalu raksturo ļoti liels skaits kultūrvēsturiski vērtīgu būvju – pilsētā ir saglabājies vairāk nekā 4 000 vēsturiskai arhitektūrai atbilstošu ēku. To aizsardzību pārsvarā nodrošina pilsētbūvniecības pieminekļu teritorijas un tām atbilstošie noteikumi. Kopumā Jūrmala ir uzskatāma par otru bagātāko Latvijas pilsētu kultūrvēsturiskā mantojuma jomā pēc Rīgas.

2010.gadā Jūrmalas pilsētā bija apzināti 558 kultūras pieminekļi, t.sk., 11 pilsētbūvniecības, 408 arhitektūras, 133 mākslas, pieci vēstures un viens arheoloģijas piemineklis (Babītes pilskalns). Seši no 11 Jūrmalas pilsētas teritorijā esošajiem pilsētbūvniecības pieminekļiem ir valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļi: (1) Ķemeru kūrorts; (2) Slokas vēsturiskais centrs; (3) Vaivaru – Asaru – Mellužu – Pumpuru – Jaundubultu vasarnīcu rajoni; (4) Dubultu – Majoru – Dzintaru – Bulduru – Lielupes vasarnīcu rajoni; (5) Vecbulduru zvejniekiems un vasarnīcas rajons; (6) Priedaines vasarnīcu rajons. Savukārt pieci ir vietējas nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļi (1) Kauguru zvejniekiems; (2) Vaivaru – Asaru – Mellužu vasarnīcu kvartāli; (3) Majoru – Dzintaru vasarnīcu kvartāli; (4) Dzintaru – Bulduru vasarnīcu kvartāli; (5) Stirnu rags.

Rīgas jūrmala, no 1920.gada – Rīgas Jūrmalas pilsēta, no 1959.gada – Jūrmalas pilsēta, pazīstama kā kūrorts kopš 19.gadsimta. Tās piejūras daļa Rīgas jūras līča krastā attīstījusies kā pilsētnieku vasaras atpūtas vieta ar blīvu vasarnīcu tipa ēku būvi. Tālāk uz rietumiem atrodas Ķemeru balneoloģiskais un dūņu dziedniecības kūrorts ar tam atbilstošu iekārtojumu.

Rīgas, Jelgavas, Kuldīgas, Maskavas, Pēterburgas u.c. pilsētu iedzīvotāji sākotnēji – 19.gadsimtā – Rīgas jūrmalā apmetās pie vietējiem zvejniekiem un zemniekiem, kuri dzīvojamās ēkas sāka pielāgot vasarnīku vajadzībām, ierīkojot verandas, ar mezonīniem paplašinot jumta stāvus. 19.gadsimta vidū sākās neapbūvēto teritoriju apgūšana, jaunajos gruntsgabalos ceļot vasarnīcas sezonas atpūtai.

Jūrmalas kūrorta vēsturiskās ēkas pēc funkcionālajiem tipiem iedalās šādi: (1) vietējo iedzīvotāju (zvejnieku, zemnieku, tirgotāju, amatnieku) dzīvojamās ēkas; (2) vietējo iedzīvotāju dzīvojamās ēkas, kas pārbūvētas un pielāgotas vasarnīku vajadzībām; (3) ģimenes vasarnīcas; (4) vasarnīcas – pansijas; (5) saimniecības ēkas pie dzīvojamām ēkām un vasarnīcām (ledus pagrabi, šķūnīši, zirgu staļļi, ratnīcas, tīklu un peldu būdas u. tml.); (6) kūrorta sabiedriskās celtnes (vannu ēkas, kūrzales, parki ar parka arhitektūru, vasaras koncertestrādes, restorāni u.tml.); (7) vispārīgas lietošanas sabiedriskās celtnes (baznīcas, skolas, biedrību ēkas, dzelzceļa stacijas, veikali, aptiekas u.tml.); (8) mazās arhitektūras formas (paviljoni, lapenes, sētas ar vārtu ailām, grotas, strūklakas, soliņi u.tml.).

19.gadsimtā un 20.gadsimta pirmajā pusē tika celtas lielākoties koka ēkas, kas bija labi piemērotas sezonas rakstura mītnēm, jo pielāgojas mainīgā klimata kaprīzēm. Jūrmalas ēkas stilistiski atspoguļo kopējās Eiropas arhitektūras tendences ar nelielām savdabībām. 19.gadsimtā un arī 20.gadsimtā populārs bija **neoklasicisma** stils ar pilastriem, kolonnām, dzegām, frontoniem u.tml. detaļām. 20.gadsimta sākumā jaunas iezīmes arhitektūrā radās **jūgendstila** un **nacionālā romantisma** stilu ietekmē.

Nereti Jūrmalā atrodami arī pievilcīgi un kūrorta videi tikami **neogotikas** stila paraugi ar viduslaiku cietokšņu mūrus atdarinošām dzeguļu rindām, mašikulām stūra torņu izskatā, smailloka logailām u.c.

20.gadsimta 20. – 30.gadu **funkcionālisma** arhitektūras paraugiem Jūrmalā nav Baltijas klimatam raksturīgo slīpo jumtu. Šo stilu ēkas nav īsti piemērotas vietējiem apstākļiem – tām raksturīgas hidroizolācijas problēmas.

Jūrmalas kultūrvēsturiskais mantojums ir apdraudēts un pēdējās desmitgadēs ugunsgrēkos, nesankcionētu būvniecības aktivitāšu un citu iemeslu dēļ ir zaudēti vairāki kultūrvēsturiskie pieminekļi, tiek zaudētas vērtīgas oriģinālās būvdetaļas. Pakāpeniski tiek zaudēta pilsētas kultūrvides oriģinalitāte un autentiskums.

5.3. Sports

Sporta politika

Jūrmalas pilsētas domes Sporta nodaļa īsteno valsts un pašvaldības sporta politiku, veidojot sporta sistēmu, kuras galvenie mērķi ir: (1) plānot un attīstīt sporta nozari pilsētā; (2) veidot sporta un fiziskās kultūras sistēmu, kas garantē iedzīvotājiem veselīgu dzīvesveidu un iespēju sasniegt augstus rezultātus sportā, kā arī racionāli izmantot brīvo laiku; (3) sekmēt sporta pasākumu organizēšanu; (4) koordinēt domes pārraudzībā esošo sporta sabiedrisko organizāciju un klubu investīciju plānošanu; (5) izstrādāt Jūrmalas pilsētas domes sporta programmu budžeta projektus; (6) sagatavot priekšlikumus un sniegt atzinumus par jaunu sporta iestāžu un uzņēmējsabiedrību izveidošanu, esošo iestāžu un uzņēmumu reorganizācijas vai likvidācijas lietderību.

Jūrmalas pilsētas sporta un aktīvās atpūtas prioritātes, mērķi un uzdevumi ir noteikti „**Jūrmalas pilsētas sporta un aktīvās atpūtas attīstības stratēģijā 2008. – 2020.gadam**”, kura ir apstiprināta ar Jūrmalas pilsētas domes 11.06.2009. lēmumu Nr.406. Jūrmalas pilsētas sporta un aktīvās atpūtas attīstības stratēģija 2008. – 2020.gadam izvirza šādas attīstības prioritātes: (1) Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras un materiāltehniskā nodrošinājuma attīstība; (2) Sporta nozares speciālistu kapacitātes un motivācijas celšana; (3) Jūrmalas pilsētas iedzīvotāju, it īpaši bērnu un jauniešu, aktīva līdzdalība sporta un aktīvās atpūtas pasākumos.

Sporta infrastruktūra

Jūrmalas pilsētas iedzīvotājiem ir pieejama daudzveidīga sporta infrastruktūra, kas dod iespēju nodarboties ar sportu gan ziemā, gan vasarā:

- Jūrmalas pilsētas stadions „Sloka” ar diviem futbola laukumiem, vieglatlētikas sektoriem un skrejceļiņu;
- Majoru sporta laukums ar daļēji slēgtu mākslīgā ledus hokeja laukumu; deviņas ārstnieciskās vingrošanas zāles;
- 18 trenāžieru zāles un 12 sporta spēļu zāles;
- 14 peldbaseini;
- 20 tenisa laukumi, t.sk. astoņi apjūmtie tenisa laukumi;
- u.c. – minigolfa laukums; jāšanas sporta manēža un laukums; četri jahtklubī; septiņi kompleksie skolu sporta laukumi; airēšanas baseins; divas ūdensslēpošanas bāzes; piecas biljarda zāles; divas boulinga zāles un skeitparks.

Liela daļa no šiem sporta infrastruktūras objektiem atrodas pašvaldības (pašvaldības iestāžu) īpašumā, un pašvaldība nodrošina to uzturēšanu un attīstību.

Ik gadus Jūrmalā tiek būvēti, uzlaboti vai paplašināti vairāki sporta objekti: (1) 2005.gadā tika uzcelts sporta nams „Taurenītis” Kļavu ielā 29/31, kur galvenokārt tiek rīkoti basketbola mači; (2) 2008.gadā ekspluatācijā nodota daudzfunkcionālā sporta kompleksa 1.kārta – skatītāju tribīnes ar diviem futbola laukumiem, vieglatlētikas sektoriem un skrejceļu Skolas ielā 5, Jūrmalā; (3) 2008.gadā ekspluatācijā nodots Majoru sporta laukums Rīgas ielā 1, kur ziemas sezonā tiek ierīkota mākslīgā ledus slidotava; (4) 2009.gadā atjaunota Slokas pamatskolas Skolas ielā 3 sporta zāle; (5) 2010.gadā pie Lielupes vidusskolas Aizputes ielā 1a un Mežmalas vidusskolas Rūpniecības ielā 13 izbūvēti 2 *UEFA MiniPitch* sporta laukumi; (6) 2011.gadā pie Kauguru vidusskolas izveidots futbola laukums; (7) 2012.gadā ir atjaunots Lielupes skolas sporta zāles tehniskais

projekts, kā arī pabeigta Pumpuru vidusskolas Kronvalda ielā 8 sporta zāles rekonstrukcija. Savukārt 2013.gadā uzsākta Jūrmalas Valsts ģimnāzijas sporta zāles projektēšana.

Kopumā Jūrmalā 2011.gadā bija 100 sporta objektu. Pilsētā darbojās 35 sporta klubi un biedrības, kurās iesaistījušies bija 5 382 sportisti (sk. tabulu Nr.11.).

Tabula Nr. 11. Sports Jūrmalas pilsētā, 2009. – 2011.gads

Rādītājs	2009	2010	2011
Sporta klubu, sabiedrisko organizāciju skaits	30	34	35
Dalībnieku skaits tajos	3 899	4 689	5 382
Sporta objektu skaits	99	99	100

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Neskatoties uz pēdējo gadu ieguldījumiem sporta infrastruktūrā, kopumā pilsētas sporta infrastruktūra ir fiziski nolietojusies un neatbilstoša mūsdienu prasībām. Tā, piemēram, florbola un handbola sacensības tiek rīkotas Babītes novada Spuņciema sporta zālē „Pīlādžītis”, jo Jūrmalā nav sporta spēļu zāles, kas atbilst šo sporta veidu standartiem. Sporta nams „Taurenītis” neatbilst noteiktajiem standartiem basketbola virslīgas spēlēm, taču ar Latvijas Basketbola līgas vadības labvēlību Jūrmalas komandas mājas spēles ir atļauts rīkot sporta namā. Vairums pilsētas skolu sporta zāles un ārā esošie sporta laukumi ir neremontēti un neatbilstoši sporta sacensību prasībām. Līdzekļu nepietiekamības dēļ pilsētā nav uzbūvēts daudzfunkcionāls sporta komplekss, kura tehniskais projekts tika izstrādāts jau 2006.gadā. Pilsētā ir vāji attīstīta velosliedņu infrastruktūra.

Sporta infrastruktūras nolietojumu ietekmē lielā noslodze – visas sporta spēļu zāles ir noslogotas gan pa dienu, gan vakara stundās, sporta nodarbību, treniņu un sacensību nodrošināšanai.

Sporta aktivitātes un pasākumi

Katru gadu Jūrmalas pilsētā tiek organizēti daudzi vietēja un starptautiska mēroga sporta pasākumi: pludmales futbola, volejbola un pludmales cīņas turnīri, ielu basketbola turnīri, rokasbumbas (handbola) turnīri, pludmales skrējieni, burāšanas, airēšanas, peldēšanas, ūdens motosporta, tautas orientēšanās, boksa, kikboksa, Austrumu cīņas, mākslas vingrošanas un basketbola sacensības, pavasara un rudens vieglatlētikas krosi un soļošanas sacensības, velobraucieni, skeitboards, hokeja, tenisa, galda tenisa, frisbija turnīri, veikborda, vindsērfinga, spēka vīru sacensības, aerobikas festivāls, rallijs, skolēnu sporta svētki, cilvēku ar īpašām vajadzībām sporta spēles un svētki, kā arī citi sporta pasākumi.

Ar sporta pasākumiem, aktīvās atpūtas iespējām, un iespēju nodarboties ar dažādiem sporta veidiem un aktivitātēm pilsētā ir apmierināti 67,7% aptaujāto iedzīvotāju. Kauguros un Slokā apmierinātība ir augstāka (83,6%), nekā citur Jūrmalā 52,6%).

Sporta sacensību un pasākumu skaitam ir tendence strauji pieaugt: 2000.gadā Jūrmalas pilsētā norisinājās 152 pasākumi, 2003.gadā – 234, 2008.gadā – 304, bet 2010.gadā – jau 495 dažāda līmeņa sacensības un sporta pasākumi. Sporta pasākumi kopumā kļūst kvalitatīvāki un plašāki. Visi sporta pasākumi Jūrmalā tiek organizēti augstā drošības līmenī, par to rūpējas pilsētas dome un attiecīgie dienesti – Valsts, Ceļu un Pašvaldības policija, kā arī Ātrā medicīniskā palīdzība un Glābšanas dienests uz ūdeņiem.

Jūrmalas pilsētas dome atbalsta un veicina iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu, kā arī rūpējas par to, lai dalība sporta aktivitātēs būtu pieejama dažādām iedzīvotāju grupām. Sadarbībā ar sporta organizācijām Jūrmalas pilsētas dome rīko tautas sporta sacensības skriešanā („Dzintara aplī”, „Bruņurupucis”), orientēšanās sacensības („Magnēts”) un sporta spēles cilvēkiem ar īpašām vajadzībām („Pepija”, „Tu vari”, „Uzdrošinies, nāc līdz!”), orientēšanās O-Takā). Tādējādi sporta dzīvē labi integrējas arī cilvēki ar kustību traucējumiem, kuriem rīkotas ratiņbasketbola spēles, sporta spēles invalīdiem un vājdzirdīgajiem cilvēkiem. Pilsētas dome atbalsta arī

senioru sportu. Gada noslēgumā sportistus kopā pulcē Jūrmalas pilsētas domes organizētais pasākums „Gada balva sportā”, kas kļuvis par tradīciju un kurā tiek sveikti pilsētas labākie sportisti un sporta organizatori.

Domes finansiālais atbalsts sporta jomai Jūrmalas sporta skolu audzēkņiem un sporta klubu dalībniekiem devis iespēju piedalīties un gūt augstus rezultātus gan augsta līmeņa starptautiskos čempionātos, gan vietējās sacensībās.

5.4. Sociālā drošība

Jūrmalas pilsētas domes Labklājības pārvalde nodrošina pašvaldības iedzīvotājiem sociālo palīdzību, sniedz un organizē sociālos pakalpojumus, kā arī nodrošina veselības aprūpes pieejamību un veicina iedzīvotāju veselīgu dzīvesveidu. 2011.gada 31.decembrī Labklājības pārvaldē strādāja 34 darbinieki.

Sociālie pakalpojumi

Sociālās aprūpes un rehabilitācijas pakalpojumus Jūrmalā sniedz pašvaldības aģentūra „Jūrmalas sociālās aprūpes centrs”, pašvaldības iestāde „Sprīdītis” un pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs – Sloka”.

Pašvaldība iedzīvotājiem nodrošina šādus sociālos pakalpojumus: (1) ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā pilngadīgām personām; (2) ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā bērniem; (3) īslaicīgās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums institūcijā pilngadīgām personām; (4) īslaicīgā sociālā aprūpe un sociālā rehabilitācija bērniem; (5) aprūpes mājās pakalpojums; (6) speciālā transporta pakalpojums; (7) naktspatversmes pakalpojums; (8) dienas aprūpes centra pakalpojums personām ar garīgas veselības traucējumiem; (9) dienas aprūpes centra pakalpojums bērniem; (10) dienas aprūpes centra pakalpojums pensijas vecuma personām un invalīdiem; (11) sociālās un veselības aprūpes pakalpojums institūcijā pilngadīgām personām; (12) servisa dzīvokļa pakalpojums. 2012.gadā izveidots grupu dzīvokļa pakalpojums personām ar garīga rakstura traucējumiem. Jūrmalas pašvaldība sociālos pakalpojumus no citām pašvaldībām vai nevalstiskajām organizācijām neiepērk. Jūrmalā darbojas Dienas centrs bērniem ar funkcionāliem traucējumiem.

P/a „Jūrmalas sociālās aprūpes centrs” Strēlnieku prospektā 38, Jūrmalā, atrodas kopš 1992.gada. Jūrmalas sociālās aprūpes centrs tika izveidots uz bijušā pansionāta „Stars” bāzes. Pēdējos desmit gados aprūpes centrā sniegto pakalpojumu klāsts un apjoms ir palielinājies (sk. tabulu Nr.12.). Grupu dzīvokļa pakalpojuma darbība ir uzsākta 2013.gadā.

Tabula Nr. 12. P/a „Jūrmalas sociālās aprūpes centrs” darbības statistika, 2002. – 2011.gads

Rādītājs	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ilgstošā sociālā aprūpe	114	115	116	116	117	116	116	117	118	119
Aprūpe mājās	206	198	189	182	171	157	134	118	114	117
Nakts patversme	-	-	-	-	91	297	315	383	335	277
Dienas aprūpes centra apmeklējumu skaits	-	-	-	-	-	-	156	5827	8192	8 391
Speciālā autotransporta pakalpojumu skaits	-	-	-	-	1 292	1100	1 522	1 875	1 601	1 676
Maksas ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojumi	-	4	6	12	14	19	22	27	28	33
Metadona farmakoterapija	-	-	-	-	-	-	-	4	11	7
Zupas virtuves porciju saņēmēju skaits	-	-	-	-	-	-	-	-	7 956	27 558
Veselības aprūpes pieejamība – fizioterapeita, ergoterapeita pakalpojumi	-	-	-	-	-	-	-	563	575	603
Pavadoņu, asistentu pakalpojumu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60

Rādītājs	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
saņēmēju skaits										
Servisa dzīvoklis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3

Informācijas avots: P/a „Jūrmalas sociālās aprūpes centrs”

P/a „Jūrmalas sociālās aprūpes centrs” guļamkorpusa, ēdināšanas bloka, kotedžu ēkas un inženiertehniskās komunikācijas ir novecojušas un nolietotojušas. Daļa iekštelpu (2. un 4.stāva istabiņas, kinozāles telpa, u.c.) ir neapmierinošā tehniskā stāvoklī.

Pašvaldības iestāde „Sprīdītis” kopš 2000.gada sniedz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, kā arī krīzes situācijā nokļuvušajiem bērniem. Iestādei ir trīs struktūrvienības:

- Bērnu nams** – nodrošina bērnu bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu vecumā no 2 – 18 gadiem (izņēmuma gadījumā, ja audzēknis sekmīgi turpina mācības vai tam ir jāpabeidz izglītības iestāde vai ārstēšanas kurss un, ja audzēknis ievēro iekšējās kārtības noteikumus, līdz 24 gadiem) sociālo aprūpi un sociālo rehabilitāciju, atbilstošu izglītības iegūšanu, veselības aprūpi, kā arī veicina bērna un ģimenes atkalapvienošanos vai jaunas ģimenes iegūšanu. Bērnu namā bērnus ievieto ar Jūrmalas pilsētas bāriņtiesas lēmumu. Bērnu nams veidots kā pieci atsevišķi dzīvokļi ar virtuvi, viesistabu un guļamistabām, lai kaut nedaudz tuvinātu iestādi mājas atmosfērai. Katrs dzīvoklis izvietots divos stāvos. Katrā dzīvoklī dzīvo 8 – 10 bērni. Bērnu namā paredzētas 60 vietas.
- Jauniešu Pārejas māja** – kalpo kā nākamais solis patstāvības sasniegšanā. Šajā mājā jauniešu dzīve tiek organizēta, lai viņus maksimāli iesaistītu sevis un mājas apkopošanā, produktu iegādē, ēdiena pagatavošanā, kā arī lēmumu pieņemšanā. Četri jaunieši dzīvo nelielā dzīvoklītī ar divām dzīvojamām istabām un virtuvi. Jaunieši paši nodrošina tīrību, kārtību, kā arī mācās gatavot ēdienu no pašu iegādātiem pārtikas produktiem. Jauniešu mājā paredzētas 10 vietas.
- Atbalsta centrs bērniem „Paspārne”** – nodrošina krīzes situācijā nonākušam bērnam īslaicīgu patvērumu saskaņā ar bērna interesēm, un ievērojot bērna tiesības, sniedzot nepieciešamo palīdzību bērna psiholoģiskās un sociālās stabilitātes atgūšanai. Atbalsta centrā ir paredzētas 10 vietas.

Pašvaldības iestādes „Sprīdītis” darbības statistika ir apkopota tabulā Nr.13.

Tabula Nr. 13. Pašvaldības iestādes „Sprīdītis” darbības statistika, 2002. – 2011.gads

Rādītājs	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bērnu nama iemītnieku skaits	54	59	62	53	48	51	46	37	36	39
Jauniešu Pārejas mājas pakalpojumu saņēmēju skaits	-	-	-	7	8	9	7	10	10	8
Atbalsta centra bērniem "Paspārne" pakalpojumu saņēmēju skaits	-	-	-	8	5	7	9	10	11	7

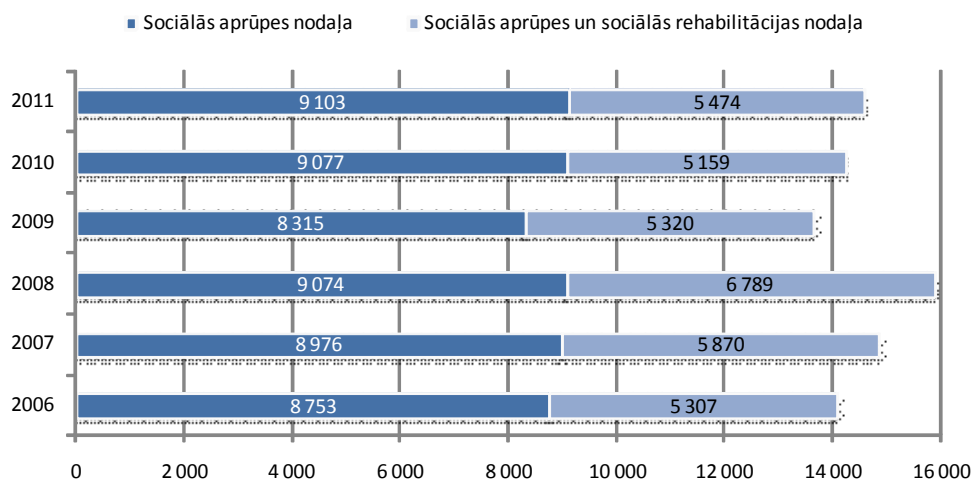
Informācijas avots: Pašvaldības iestāde „Sprīdītis”

Pašvaldības iestādes „Sprīdītis” ēka¹³, teritorija (bērnu rotaļu un sporta laukumi) ir neapmierinošā tehniskā stāvoklī, telpas nav piemērotas bērnu invalīdu vajadzībām.

Pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs – Sloka” sniedz sociālās un medicīniskās aprūpes, maksas medicīniskās, zobārstniecības un ēdināšanas pakalpojumus. Laikā no 2006. līdz 2011.gadam pakalpojumu saņēmēju skaits veselības un sociālās aprūpes centrā ir palielinājies par 3,7% (sk. attēlu Nr.21.).

¹³ Saskaņā ar tehniskā stāvokļa novērtējumu būves tehniskais nolietojums ir 60 – 65%

Attēls Nr. 21. Pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs – Sloka” darbības statistika, 2006. – 2011.gads

Informācijas avots: Pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs – Sloka”

Sociālo dzīvokļu skaits pašvaldībā laikā no 2002. līdz 2011.gadam palielinājies gandrīz divas reizes (sk. tabulu Nr.14.). 2011.gadā pašvaldībā sociālajās mājās un dzīvokļos bija izmitinātas 346 personas.

Tabula Nr. 14. Sociālo dzīvokļu un izmitināto personu skaits tajos Jūrmalā, 2002. – 2011.gads

Rādītājs	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Sociālo māju skaits	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Dzīvokļu skaits	79	79	79	79	79	79	79	79	80	80
Sociālo dzīvokļu skaits	15	18	16	69	49	44	38	33	33	29
Izmitināto personu skaits	337	345	339	437	390	370	341	323	324	346

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Sociālā palīdzība

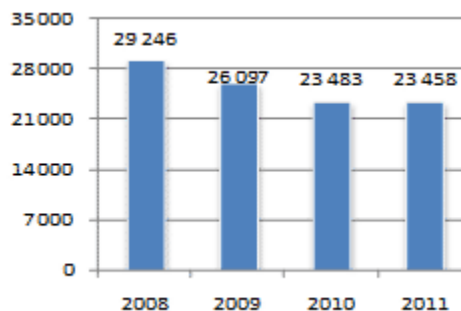
Laikā no 2008. līdz 2011.gadam Jūrmalā par 19,8% ir samazinājies sociāli apdrošināto personu skaits (sk. attēlu Nr.22.).

Samazinoties sociāli apdrošināto personu skaitam pašvaldības budžeta izdevumi sociālā atbalsta pasākumiem (kopā) laikā no 2006. līdz 2011.gadam ir palielinājušies gandrīz divkārt (1,8 reizes).

Savukārt pašvaldības izdevumi sociālajai palīdzībai (pabalstiem) ir palielinājušies vairāk kā divas reizes, jo šajā laika posmā ir pieaudzis minimālo ienākumu līmenis ar kādu persona tiek atzīta par trūcīgu, maznodrošinātu, vai tās ienākumi ir zem garantētā minimālā ienākuma līmeņa (sk. attēlu Nr.23.).

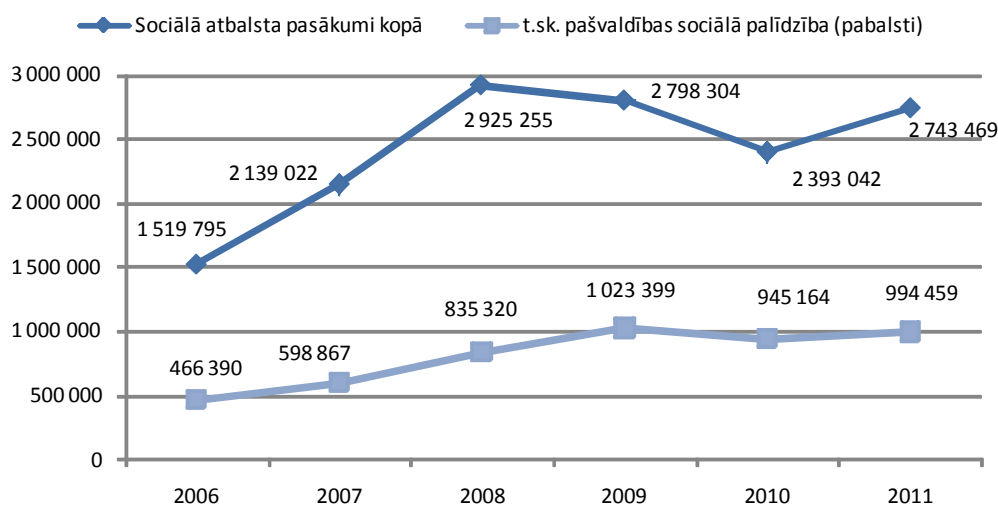
Jūrmalā sociālais palīdzības pakalpojumu klāsts un sniegtais atbalsts ir salīdzinoši liels, tai skaitā Jūrmalā tiek sniegts salīdzinoši liels atbalsts izglītības ieguvei (tikai Ventspilī tas ir vēl lielāks), jaundzimušā piedzimšanas pabalsts, pabalsts aizbildņiem un pabalsts politiski represētām personām ir valstī lielākie.

Attēls Nr. 22. Sociāli apdrošināto personu skaits Jūrmalā, 2008. – 2011.gads

Informācijas avots: Valsts sociālās apdrošināšanas agentūra

Attēls Nr. 23. Jūrmalas pašvaldības izdevumi sociālā atbalsta pasākumiem (latos), 2006. – 2011.gads

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Jūrmalā laikā no 2008. līdz 2011.gadam kopumā par 5,9% ir palielinājies vecuma pensiju saņēmēju skaits, bet invaliditātes pensiju saņēmēju skaits ir samazinājies 0,6% (sk. tabulu Nr.15.).

Ar pašvaldības sociālo palīdzību trūcīgajiem iedzīvotājiem Jūrmalā ir apmierināti 24,7% aptaujāto iedzīvotāju, savukārt neapmierināti ir 23,3%, bet 52% respondentu bija grūti pateikt (neattiecas). Kā galvenais neapmierinātības iemesls tiek minēts fakts, ka ir grūti saņemt palīdzību un maz palīdz (10,3% aptaujāto iedzīvotāju).

Palielinājies ir arī bērna invalīda un invalīdu kopšanas pabalstu saņēmēju skaits.

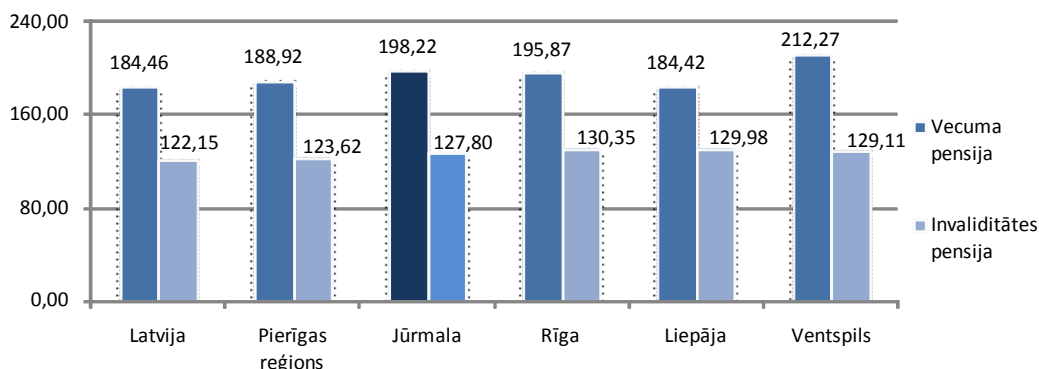
Tabula Nr. 15. Pensiju un valsts pabalstu saņēmēju skaits (vidēji mēnesī) Jūrmalā, 2008. – 2011.gads

Gads	Vecuma pensija		Invaliditātes pensija		Bērna invalīda kopšanas pabalsts		Invalīdu kopšanas pabalsts	
	skaits	vidējais apmērs (latos)	skaits	vidējais apmērs (latos)	skaits	vidējais apmērs (latos)	skaits	vidējais apmērs (latos)
2011	12 312	198,22	1 637	127,80	30	150,00	193	100,00
2010	11 826	194,52	1 642	129,90	30	150,00	165	100,00
2009	11 771	187,60	1 637	129,73	23	150,00	147	100,00
2008	11 632	149,22	1 646	106,45	23	150,00	111	100,00

Informācijas avots: Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

Salīdzinājumam, Jūrmalā vidējais piešķirtās vecuma pensijas apmērs 2011.gadā bija zemāks nekā Ventspilī, bet augstāks nekā Rīgā, Liepājā, Pierīgas reģionā un vidēji Latvijā (sk. attēlu Nr.24.).

Attēls Nr. 24. Vidējais piešķirtās vecuma un invaliditātes pensiju apmērs 2011.gadā

Informācijas avots: Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

5.5. Veselības aprūpe

Primārā un sekundārā veselības aprūpe

Jūrmalas ārstniecības iestādēs iedzīvotāji un pilsētas viesi var saņemt dažādus ambulatoros medicīniskos pakalpojumus, ambulatoro rehabilitāciju, izmantot dienas stacionāra pakalpojumus, kā arī saņemt neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta statistikas datiem ambulatoro ārstniecības iestāžu skaits Jūrmalas pilsētā laikā no 2001. līdz 2010.gadam ir palielinājies vairāk nekā divas reizes (sk. attēlu Nr.25.). 2010.gadā Jūrmalā bija reģistrētas 65 ambulatorās ārstniecības iestādes, no kurām 12,3% ir veselības tūrisma ārstnieciskās un rehabilitācijas iestādes.

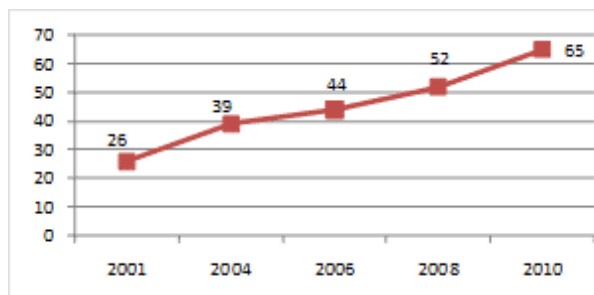
Pilsētā palielinājies ir arī ģimenes ārstu prakšu skaits pilsētā – no 19 ģimenes ārstu praksēm 2001.gadā līdz 25 praksēm 2010.gadā.

Ārstu skaits Jūrmalas pilsētā ir palielinājies no 149 ārstiem 2001.gadā līdz 165 ārstiem 2010.gadā. Ārstu skaits uz vienu iedzīvotāju Jūrmalā (2010.gadā – 0,003) ir mazāks nekā Rīgā (0,005), bet tāds pats kā Jelgavā, Liepājā, Ventspilī un vidēji Latvijā.

2010.gadā uz 1 000 pilsētas iedzīvotājiem bija 7,1 ārstniecības personu (394) ar vidējo medicīnisko izglītību, 0,5 feldšeru/ārstu palīgu (29) un 0,2 vecmāšu (12).

Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem Jūrmalas pilsētā palielinājies no 201 858 apmeklējumiem 2001.gadā līdz 269 840 apmeklējumiem 2010.gadā (+33,7%). Salīdzinot ar citām pilsētām un vidējo Latvijā,

Attēls Nr. 25. Ambulatorās ārstniecības iestādes Jūrmalā, 2001. – 2010.gads

Informācijas avots: Nacionālais veselības dienests

Ar ārstu pieejamību un iespējām saņemt medicīniskos pakalpojumus Jūrmalā ir apmierināti 59,7% aptaujāto iedzīvotāju. Vislielākā neapmierinātība (20,7% aptaujāto) ir ar faktu, ka ilgi jāgaida, lai nokļūtu pie speciālista.

ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem uz vienu iedzīvotāju Jūrmalā ir viens no mazākajiem (sk. tabulu Nr.16.).

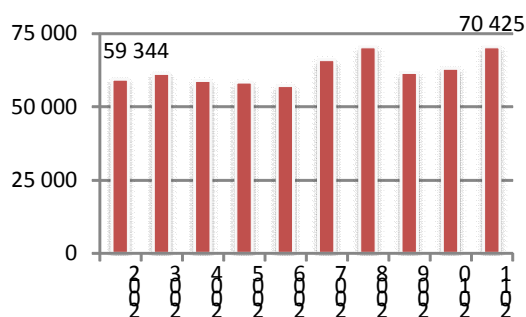
Tabula Nr. 16. Ārstu skaits uz vienu iedzīvotāju, 2001. – 2010.gads

Teritorija	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Rīga	6,6	6,2	6,3	6,7	7,0	7,1	7,6	8,0	7,3	7,3
Jelgava	5,5	5,4	5,6	5,9	6,1	7,0	6,9	7,4	6,3	6,1
Jūrmala	3,6	3,4	3,6	3,7	3,8	4,2	4,6	5,0	5,1	4,8
Liepāja	4,6	5,0	5,2	5,5	5,9	6,5	6,7	7,2	7,1	5,8
Ventspils	6,3	6,2	6,7	7,5	8,3	9,8	10,1	10,2	8,8	8,5
Pierīgas statistiskais reģions	3,7	3,4	3,6	3,7	3,7	3,9	4,2	4,3	4,1	4,2
Latvija	4,8	4,6	4,8	5,0	5,2	5,4	5,8	6,0	5,6	5,6

Informācijas avots: Nacionālais veselības dienests

Pašvaldības SIA „Kauguru veselības centrs” nodrošina primāro un sekundāro veselības aprūpi – iedzīvotāju primāro veselības aprūpi, diagnostiku, ārstēšanu un veselības aprūpi mājās. Kauguru veselības centrā ir pieejami ģimenes ārsts, kardiologs, ķirurgs, traumatologs – ortopēds, ginekologs, psihiatrs, neirologs, oftalmologs, otolaringologs, dermatovenerologs izmeklēšana, ārstēšana, profilakse un konsultācijas, kā arī funkcionālā diagnostika, fizikālā terapija, laboratorijas izmeklējumi, ultrasonogrāfija, mammogrāfija, injekcijas, infūzijas, veselības aprūpe mājās un zobārstniecības pakalpojumi. Laikā no 2002. līdz 2011.gadam veselības pakalpojumu saņēmēju skaits Kauguru veselības centrā ir palielinājies par 18,7% (sk. attēlu Nr.26.).

Attēls Nr. 26. Veselības aprūpes pakalpojumu saņēmēju skaits Kauguru veselības centrā, 2002. – 2011.gads

Informācijas avots: Pašvaldības SIA „Kauguru veselības centrs”

Stacionārā veselības aprūpe

Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta datiem laikā no 2001. līdz 2010.gadam kopējais stacionāru skaits Jūrmalas pilsētā ir palielinājies no pieciem līdz astoņiem, tādējādi palielinot arī kopējo gultu skaitu tajos par 50,6% (sk. tabulu Nr.17.).

Tabula Nr. 17. Stacionāru un gultas vietu skaits Jūrmalas stacionāros, 2001. – 2010.gads

Rādītājs	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Stacionāru skaits	5	5	8	7	7	7	7	7	7	8
Vidējais gultu skaits	610	551	1 287	1 209	1 083	1 040	1 043	1 036	849	919

Informācijas avots: Nacionālais veselības dienests

Stacionāro veselības aprūpi pilsētā nodrošina lokālā daudzprofilu slimnīca **pašvaldības SIA „Jūrmalas slimnīca”** (Bulduru slimnīca). Slimnīcā notiek arī neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana, plānveida ambulatorie medicīniskie pakalpojumi (plaša spektra diagnostiskie pakalpojumi, ārstu konsultācijas, grūtnieču aprūpe) dienas stacionārs, ambulatorā rehabilitācija, veselības aprūpe mājās un medicīnas tūrisms. Slimnīcā medicīnisko palīdzību var saņemt gan Jūrmalas pilsētas iedzīvotāji, gan pilsētas viesi. Slimnīcā diennakts režīmā ir pieejama neatliekamā medicīniskā palīdzība, rentgens, endoskopiskie izmeklējumi, datortomogrāfija, laboratorijas pakalpojumi, kā arī dažādi dežūrējošie ārsti speciālisti (ķirurgs, internists, ginekologs, neonatologs, anesteziologs – reanimatologs).

Jūrmalas slimnīcā stacionārā ik gadus ārstējas no 5 līdz 7 tūkstošiem pacientu, bet ambulatori medicīnisko palīdzību saņem vidēji no 5 līdz 8 tūkstošiem pacientu (sk. tabulu Nr.18.).

Tabula Nr. 18. Medicīniskās aprūpes rādītāji Jūrmalas slimnīcā, 2002. – 2011.gads

Teritorija	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ārstu skaits	30	28	29	48	46	49	51	48	52	63
Personāla skaits	214	209	212	257	228	241	265	237	238	240
Gultu skaits	151	162	164	164	145	143	145	126	101	100
Piepildījums (vidēji)	84%	86%	84%	81%	76%	79%	71%	54%	58%	62%
Ambulatoro pacientu skaits (gadā)	8 194	7 097	6 794	7 004	6 069	6 139	6 205	5 667	5 074	8 028
Stacionāro pacientu skaits (gadā)	6 117	6 487	6 576	6 818	6 400	6 958	6 780	5 465	4 822	4 992
Vidējais ārstēšanās ilgums (dienās)	7,5	7,9	7,7	7,1	6,3	5,9	5,6	5,6	4,4	4,6

Informācijas avots: SIA „Jūrmalas slimnīca”

Ārstnieciskās palīdzības nodrošināšanai paredzētās telpas izvietotas slimnīcas divos korpusos. A korpusa tika uzbūvēts 1977.gadā, 2007.gada beigās tika pabeigti rekonstrukcijas darbi. B korpusam kopš uzcelšanas 1988.gadā tikuši veikti tikai telpu kosmētiskie remontu. Tikai 2011.gadā, piesaistot ERAF līdzekļus, uzsākta jumta rekonstrukcija, fasādes siltināšana, logu nomaiņa un Dzemdību nodaļas renovācija. B korpusā nav veiktas 4. un 5.stāva renovācija, korpusa ventilācijas un siltumapgādes sistēmas rekonstrukcija. Ir apstiprināts skiču projekts, kurā paredzēta C korpusa būvniecība.

Neatliekamā medicīniskā palīdzība

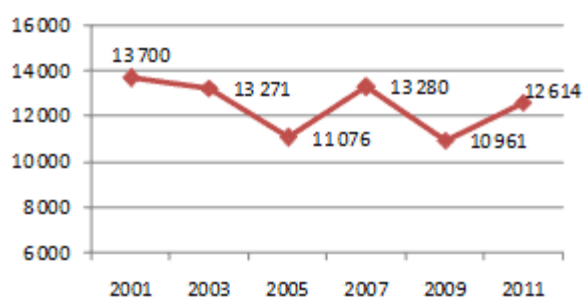
Neatliekamo medicīnisko palīdzību (turpmāk – NMP) pilsētā nodrošina Jūrmalas slimnīca, savukārt sanitārā autotransporta pakalpojumus guļošiem pacientiem, nodrošinot to transportēšanu no veselības aprūpes iestādēm uz mājām un transportēšanu no mājām uz veselības aprūpes iestādēm Jūrmalā un visā Latvijā, nodrošina pašvaldības SIA „Jūrmalas ātrā palīdzība”.

2011.gadā Jūrmalā kopā bija piecas NMP dienesta brigādes, kuras bija izvietotas pa vienai Dzintaros, Dubultos un trīs Kauguros. Tuvākais NMP dienesta reģionālais centra atrodas Rīgā, tuvākās NMP brigādes – Rīgā (53), viena Piņķos un divas Tukumā.

Kopējais izpildīto neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumu skaits laikā no 2001. līdz 2010.gadam ir samazinājies par 7,9% (sk. attēlu Nr.27.).

Pašvaldības SIA „Jūrmalas ātrā palīdzība” tika izveidota 1996.gadā. 1997.gadā tika veikta uzņēmuma reorganizācija, kā rezultātā tam tika pievienots glābšanas dienests uz ūdeņiem. Abi dienesti veica kopīgo darbu līdz 07.07.2010., kad, līdz ar vienota NMP dienesta izveidi valstī, Jūrmalas NMP darbība tika apturēta. Kopš 07.07.2010. pašvaldības SIA „Jūrmalas ātrā palīdzība” turpina veikt sanitārā transporta pakalpojumus, kā arī veic medicīniskās palīdzības nodrošināšanu dažādos sporta un masu pasākumos visā Latvijā.

Attēls Nr. 27. Kopējais izpildīto NMP izsaukumu skaits Jūrmalas pilsētā, 2001. – 2011.gads

Informācijas avots: Nacionālais veselības dienests

5.6. Sabiedriskā kārtība

Sabiedriskā kārtība un drošība

Sabiedrisko kārtību un drošību Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā nodrošina gan Pašvaldības policijas, gan Valsts policijas darbinieki (Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Jūrmalas iecirknis).

Jūrmalas pašvaldības policijas darbs apmierina 59% aptaujāto iedzīvotāju, tai skaitā 74,7% aptaujāto Kauguru un Slokas iedzīvotāju.

Pašvaldības policija pilsētā darbojas kopš 1990.gada un ir vecākā pašvaldības policija Latvijā. Pašvaldības policija uzraudzību nodrošina visu diennakti un tās struktūrvienības (pārvalde, iecirknis un posteņi) ir izvietotas pa visu pilsētu, tā veic arī glābšanas darbus.

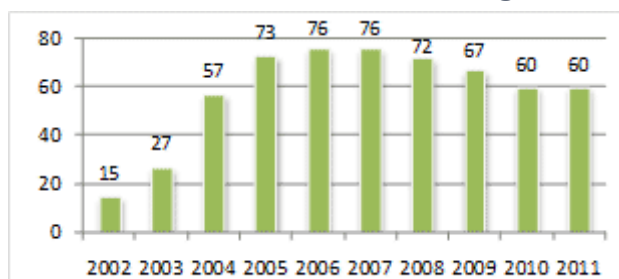
Laikā no 2002. līdz 2011.gadam Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policijas darbinieku skaits pilsētā kopumā ir palielinājies gandrīz trīs reizes (sk. attēlu Nr.28.). Tāpat kā citās pašvaldības struktūrvienībās un iestādēs, arī

Pašvaldības policijā notika darbinieku skaita samazināšana, un no 01.02.2010. tajā strādā 60 darbinieki.

Izplatītākie pārkāpumi pilsētā ir Jūrmalas pilsētas domes saistošo noteikumu neievērošana, automašīnu apstāšanās un stāvēšanas noteikumu neievērošana, atrašanās alkohola reibuma stāvoklī sabiedriskā vietā, mājdzīvnieku turēšanas noteikumu neievērošana, smēķēšana tam neparedzētās vietās, u.c.

Ik gadus Jūrmalā Pašvaldības policijas darbinieki reaģē uz vidēji trīs tūkstošiem administratīvo pārkāpumu (sk. attēlu Nr.29.).

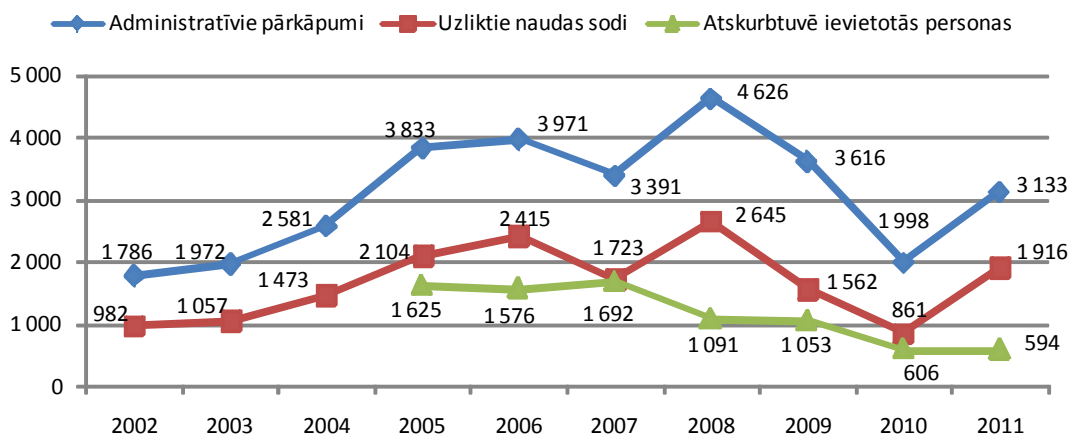
Attēls Nr. 28. Jūrmalas Pašvaldības policijas darbinieku skaits, 2002. – 2011.gads

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas Pašvaldības policija

Ar sabiedrisko kārtību un drošību Jūrmalā ir apmierināti 62,7% aptaujāto iedzīvotāju. 18,3% uzskata, ka uz ielas Jūrmalā ir bailīgi atrasties, Kauguros un Slokā tā uzskata 33,6%.

Attēls Nr. 29. Jūrmalas Pašvaldības policijas darba rādītāju dinamika, 2002. – 2011.gads

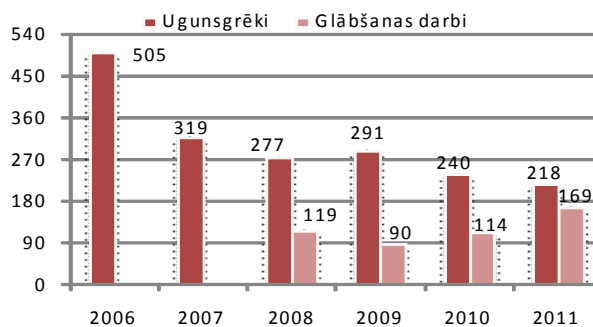
Ugunsdzēsība un glābšanas darbi

Saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta datiem, laikā no 2006.gada līdz 2011.gadam pilsētā par 56,8% ir samazinājies ugunsgrēku skaits (sk. attēlu Nr.30.).

Laikā no 2008. līdz 2011.gadam par 42% ir palielinājies glābšanas darbu (cilvēku un dzīvnieku glābšana, ceļu satiksmes negadījumi, tehniskā palīdzība) skaits.

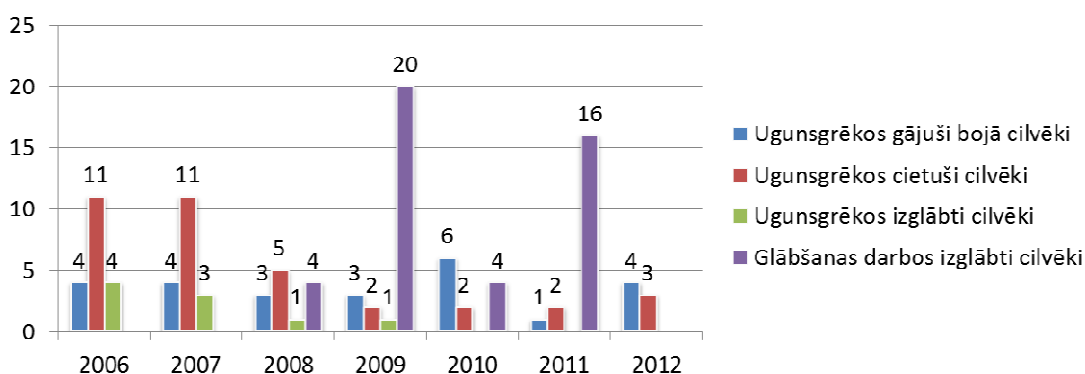
2012.gadā Jūrmalas pilsētā reģistrētajos ugunsgrēkos bija cietuši trīs cilvēki un četri gājuši bojā (sk. attēlu Nr.31.)

Attēls Nr. 30. Ugunsgrēku un glābšanas darbu skaits Jūrmalas pilsētā, 2006. – 2011.gads

Informācijas avots: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Attēls Nr. 31. Ugunsgrēkos un glābšanas darbos izglābto, cietušo un bojā gājušo skaits Jūrmalas pilsētā, 2006. – 2012.gads

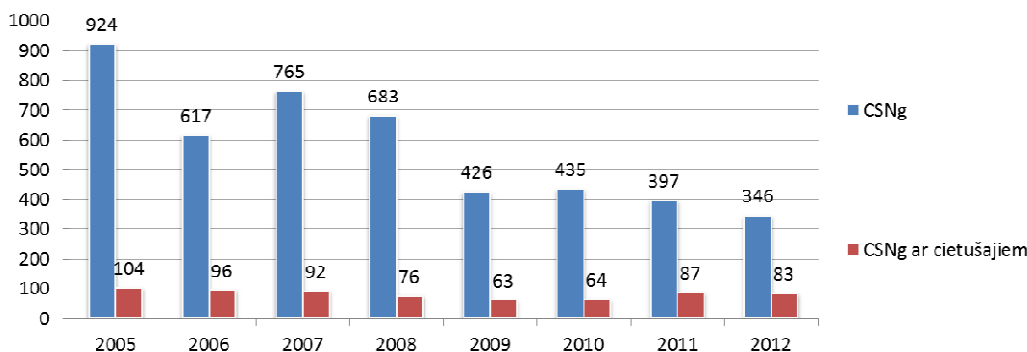

Informācijas avots: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

Ceļu satiksmes drošība

Liels ceļu satiksmes negadījumu (turpmāk – CSNg) skaits (sk. attēlu Nr.32.) Jūrmalā saistīts ar augsto satiksmes intensitāti uz pilsētas autoceļiem.

Attēls Nr. 32. CSNg skaits Jūrmalas pilsētā, 2005. – 2012.gads

Informācijas avots: Ceļu satiksmes drošības direkcija

Kopumā CSNg skaits Jūrmalas pilsētā laikā no 2005. līdz 2012.gadam ir samazinājies par 63%, bet CSNg ar cietušajiem skaits – par 20%. CSNg bojā gājušo skaits Jūrmalas pilsētā laikā ir samazinājies no 11 cilvēkiem 2005.gadā līdz diviem 2012.gadā.

Civilā aizsardzība

Saskaņā ar 22.09.2009. Ministru kabineta noteikumiem Nr.1072 „Noteikumi par pašvaldību civilās aizsardzības komisiju sarakstu, komisiju darbības teritoriju un to izveidošanas kārtību” pašvaldībā darbojas Jūrmalas pilsētas civilās aizsardzības komisija.

Saskaņā ar Valsts civilās aizsardzības plānu (MK 09.08.2011. rīkojums Nr.369) Jūrmalas pilsētā ir identificēti šādi paaugstinātas bīstamības objekti:

- SIA „Ramockas dzirnavas” (objekts, kurš ražo, lieto, apsaimnieko vai uzglabā vielas, un kuriem saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem jāizstrādā rūpniecisko avāriju novēršanas programmas);
- Plūdu apdraudētā vieta – Lielupe posmā no Buļļupes – Lielupes satekas vietas līdz dzelzceļa tiltam;
- Gāzes regulēšanas stacija „Sloka”;
- Nacionālās nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorija – valsts galvenais autoceļš A10 „Rīga – Ventspils”;
- Stratēģiskās (valsts) nozīmes dzelzceļa līnija „Rīga – Tukums”.

5.7. Sadzīves pakalpojumi

Pilsētā atrodas piecas pasta nodaļas Bulduros, Kauguros, Dubultos, Mellužos un Slokā.

Ar banku pakalpojumiem un bankomātu pieejamību ir apmierināti 82% no aptaujātajiem Jūrmalas iedzīvotājiem, bet ar iepirkšanās iespējām (veikaliem) – 75%. Savukārt ar pasta pakalpojumiem ir apmierināti 87,7% no aptaujātajiem pašvaldības iedzīvotājiem.

Lai gan Jūrmalas iedzīvotāji kopumā ir apmierināti ar pieejamajiem sadzīves pakalpojumiem pilsētā, iedzīvotāju neapmierinātās vajadzības saistās ar atpūtas, izklaides, kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanu (12,3% respondentu) un iepirkšanās iespēju (lielveikalu, veikalu) paplašināšanu pilsētā (12% respondentu).

Ar veikalu pieejamību ir neapmierināti reti apdzīvoto Jūrmalas apkaimju iedzīvotāji (Buļļciems, Lielupe, Vārnukrogs u.c.). Ja Kauguros un Slokā iepirkšanās iespējas apmierina 90,4%, tad pārējā pilsētā – 60,4% aptaujāto.

Jūrmalā atrodas vairākas tirdzniecības vietas, tai skaitā tirgus Bulduros, Kauguros, Dubultos un pie Majormuižas. Tomēr gan pilsētas iedzīvotājiem, gan viesiem trūkst vietu kur iegādāties svaigu pārtiku.

5.8. Jūrmalas pilsētas teritorijas attīstības indekss

Latvijā kopš 2000.gada dažādu teritoriālo vienību attīstības novērtējumam lieto teritorijas attīstības indeksu. Teritorijas attīstības indekss ir vispārināts rādītājs, ko aprēķina ar noteiktiem svara koeficientiem, summējot svarīgāko, attīstību raksturojošo, statistikas pamatrādītāju standartizētās vērtības. Tas parāda teritoriju augstāku vai zemāku attīstību no vidējā valsts sociālekonomiskās attīstības līmeņa attiecīgajā gadā.

Pēc administratīvi teritoriālās reformas 2009.gadā teritorijas attīstības indekss tiek aprēķināts trīs grupu ietvaros – plānošanas reģioniem, republikas pilsētām un novadiem.

Saskaņā ar 29.05.2012. grozījumiem 25.05.2010. MK noteikumos Nr.482 „Noteikumi par teritorijas attīstības indeksa aprēķināšanas kārtību un tā vērtībām”, Jūrmalas pilsēta 2011.gadā bija 1.vietā starp republikas pilsētām (sk. tabulu Nr.19.).

Tabula Nr. 19. Teritorijas attīstības indekss republikas pilsētām

Nr. p.k.	Republikas pilsēta	Teritorijas attīstības līmeņa indekss (pēc 2011.gada datiem, salīdzinot ar 2011.gada vidējiem rādītājiem)	Teritorijas attīstības līmeņa izmaiņu indekss (pēc 2011.gada datiem, salīdzinot ar 2010.gada vidējiem rādītājiem)
1.	Jūrmala	0,736	0,840
2.	Ventspils	0,359	0,372
3.	Rīga	0,281	0,297
4.	Valmiera	0,126	0,153
5.	Jelgava	0,030	0,055
6.	Daugavpils	-0,680	-0,678
7.	Jēkabpils	-0,829	-0,749
8.	Liepāja	-1,222	-1,146
9.	Rēzekne	-1,931	-1,810

Jāatzīmē, ka 2011.gadā tikai piecām pilsētām bija pozitīva teritorijas attīstības indeksa vērtība.

Fakts, ka Jūrmalai ir augstākais teritorijas attīstības indekss starp republikas pilsētām, rada nepamatotu augstas attīstības pakāpes iespaidu, jo pilsētas infrastruktūras stāvoklis kopumā ir neapmierinošs, Jūrmalā ir plašas degradētās teritorijas, piemēram, Kūdrā, Ķemeros un Slokā.

6. Infrastruktūra un nekustamais īpašums

6.1. Satiksmes infrastruktūra un transports

Valsts autoceļi

Jūrmalas pilsētas teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A10 „Rīga – Ventspils” (maršruta posms 18,8 – 23,8 km un 37,0 – 41,3 km), valsts reģionālais autoceļš P128 „Sloka – Talsi” (maršruta posms 0,0 – 6,2 km) un valsts autoceļš V10 „Babītes stacija – Vārnukrogs” (maršruta posms 3,0 – 5,9 km, melnais segums, autoceļa kvalitātes vērtējums – slikts) 18,4 km kopgarumā.

Pašvaldības autoceļi un ielas

Kopējais pašvaldības ielu garums 2011.gadā Jūrmalā bija 369,42 km (kopējā platība 1 917 917 m²), no kuriem 185,03 km bija ar asfalta segumu, 129,16 km ar grants segumu, 52,48 km bez seguma un 2,67 km ar bruģakmens segumu. Vidējais ielu seguma nolietojums pilsētā ir 50,6%, bet atlikušais lietderīgais lietošanas laiks – 3 gadi (sk. tabulu Nr.20.).

Ar ceļu un ielu kvalitāti Jūrmalā nav apmierināti 78,3% aptaujāto iedzīvotāju. Ar ielu kvalitāti vienlīdz nav apmierināti visu Jūrmalas apkaimju iedzīvotāji.

Tabula Nr. 20. Jūrmalas pilsētas ielas

Parametrs	Asfalts	Grants	Bruģis	Bez seguma
Ielas garums (km)	185,03	129,16	2,67	52,48
Seguma nolietojums (%)	56,7	57,1	39,2	49,6
Atlikušais lietderīgais lietošanas laiks (gadi)	3,3	3,2	2,5	3,1

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Uz pašvaldības ceļiem atrodas 20 tilti, t.sk., trīs gājēju tilti. Pašvaldību ielas un tilti ir dažādā tehniskā stāvoklī, ko negatīvi ietekmējis arī autoceļu fonda līdzekļu samazinājums 2009. un 2010.gadā – strauji ir samazinājušies pašvaldībai pieejamie finanšu līdzekļi ielu, ceļu un tiltu remontiem un izbūvei (detalizētāk sk. sadaļu „Pašvaldības budžets”).

Ielu un ceļu kvalitātes uzlabošana ir viens no uzdevumiem, kas pašvaldībai, iedzīvotāju skatījumā būtu jārisina steidzami.

Pilsētā ir izveidoti pieci velomaršruti 53,06 km garumā (sk. tabulu Nr.21.).

Tabula Nr. 21. Velomaršruti Jūrmalā

Nr.p.k.	Velomaršruts	Garums, km
1.	Priedaines dzelzceļa stacija – Babītes iela – Lielupes autotilts – Muižas iela – 6.līnija – velomaršruts Nr.2	5,53
2.	Dome – Jomas iela – Ērgļu iela – Jūras iela – Turaidas iela – Dzintaru prospekts – Lazdonas iela – celiņš gar kāpām – 25.līnija – Bulduru prospekts – 36.līnija	8,65
3.	Lielupes auto tilts – Rīgas iela – Brīvības prospekts	5,83
4.	Kolkas iela – Talsu šoseja – Asaru prospekts	7,55
5.	Pludmale visā garumā	25,5

Jūrmalu šķērso Eiropas nozīmes veloceļu tīkla maršruti *EuroVelo 10* (Hanzas loks) un *EuroVelo 13* (Dzelzs aizkara trase) – abu veloceļu trase pilsētā sakrīt. Velocelņa infrastruktūra ir izveidota tikai daļā no maršruta, tas nav marķēts.

Dzelzceļš

Jūrmalas pilsētas teritoriju šķērso dzelzceļa līnija **Rīga – Tukums II**, kas ir daļa no Rīgas piepilsētas elektrificētā dzelzceļa tīkla. Dzelzceļš savieno gandrīz visas Jūrmalas pilsētas daļas un ir būtiska pilsētas sabiedriskā transporta sastāvdaļa. Elektrovilcienu maršrutu galapunkti – Dubulti, Sloka, Ķemeri un – ārpus Jūrmalas: Tukums.

2012.gada jūlijā no Rīgas līdz Ķemeriem dienā kursēja 39 – 46 pasažieru vilciena reisi.

Dzelzceļš pilsētas teritoriju pārdala divās daļās – dzīvojamajos rajonos („aiz dzelzceļa”) un pakalpojumu, viesnīcu un vasarnīcu rajonos pie jūras.

Būtisks pasažieru dzelzceļa sistēmas trūkums Latvijā ir **neērtā iekāpšana – izkāpšana** no vilciena vagoniem, kas būtiski samazina dzelzceļa kā transporta līdzekļa pievilcību potenciālo Jūrmalas ārstniecības, rekreācijas un konferenču pakalpojumu izmantotājiem.

Potenciāli nozīmīgs pasažieru un kravas dzelzceļa attīstības projekts Latvijā ir **Rail Baltica**. Šī dzelzceļa līnija nodrošinātu ērtu dzelzceļa satiksmi starp Latviju un pārējām Eiropas Savienības dalībvalstīm un, sakarā ar to, ka dzelzceļš ir ērts transporta līdzeklis potenciālajiem sanatoriju un kūrortviesnīcu klientiem, dzelzceļa līnija var būt ļoti nozīmīga arī Jūrmalas attīstībai.

2011.gada jūnijā noslēdzās izpēte „Tehniski ekonomiskais pamatojums par Eiropas standarta platuma dzelzceļa līniju Igaunijā, Latvijā un Lietuvā (*Rail Baltica* koridors)”, kuras mērķis bija nodrošināt Baltijas valstu valdībām un ES visaptverošu un pamatotu bāzi lēmumu pieņemšanai par tālākām tehniskām izpētēm nacionālā līmenī. Tehniski ekonomiskā pamatojuma izpētē, kurš aptvēra Igauniju, Latviju un Lietuvu, kopumā no vairāk kā 20 aplūkotajām alternatīvām padziļināti tika pētīti četri projekta maršruti. Konsultanta – Lielbritānijas konsultāciju uzņēmuma „Aecom Ltd.” – ieteiktais ir taisnākais un īsākais maršruts Tallina – Pērnavā – Rīga – Paņevēža – Kauņa, kas virzās attālu no Jūrmalas, austrumos no Rīgas, paredzot pasažieru vilciena līnijas pagarinājumu līdz Rīgas centram.

2012.gada jūlijā *Rail Baltica* maršruts Latvijā joprojām nebija izvēlēts un turpinājās diskusija par to, vai nebūtu mērķtiecīgi pagarināt trasi līdz **Rīgas lidostai** un/jeb virzīt to cauri Rīgas pilsētai. Neatkarīgi no *Rail Baltica* tiek plānots arī esošā sliežu platuma dzelzceļa pieslēgums no Rīgas uz Rīgas lidostu. Tas neparedz veidot pieslēgumu no lidostas uz Jūrmalas virzienu.

Ūdenstransporta infrastruktūra

2012.gadā Jūrmalas pilsētā jahtu pietauvošanās iespējas nodrošina pavisam sešas jahtu piestātnes, no kurām piecām ir jahtkluba statuss.

Kopumā Jūrmalas teritorijā ir aptuveni 80 kuģošanas līdzekļu piestāšanas vietas – liela daļa piestāšanās vietu ir jau aizņemtas (iznomātas, u.tml.) un līdz ar to tajās praktiski nav pieejamas vietas pilsētas viesu kuģošanas līdzekļiem. Viens no iemesliem, kādēļ vietas viesu kuģošanas līdzekļiem nav nodrošinātas, ir tādēļ, ka šobrīd ir apgrūtināta iekuģošana Lielupes ostā.

Jahtklubos ir pieejama nepieciešamā pamata infrastruktūra apkalpes locekļiem un pasažieriem, piemēram – piestātnes, slipi (kuģošanas līdzekļu nolaišanai un izceļšanai no ūdens), elektrība, apsardze, remonta pakalpojumi, kuģošanas līdzekļu ziemas glabāšana, kā arī vienā jahtu klubā ir degvielas uzpildes stacija.

2011.gada vasarā Jūrmalas pilsētā darbu uzsāka jauns ūdens tūrisma objekts – buru kuģis „Lībava”, kas uzbūvēts 2008.gadā. „Lībava” piedāvā izbraucienus pa ostas akvatoriju un Rīgas jūras līci, dažādas ekskursijas u.c.

Lielupes ostas izmantošanā laika posmā no 2002.gada līdz 2010.gadam izveidojās pārtraukums, kad, sakarā ar a/s „Jūraslīcis” (laikā no 1947. līdz 1992.gadam zvejnieku kolhozs „Uzvara”) darbības pārtraukšanu vairs regulāri nenotika ostas ieejas Lielupes ietekā padziļināšana.

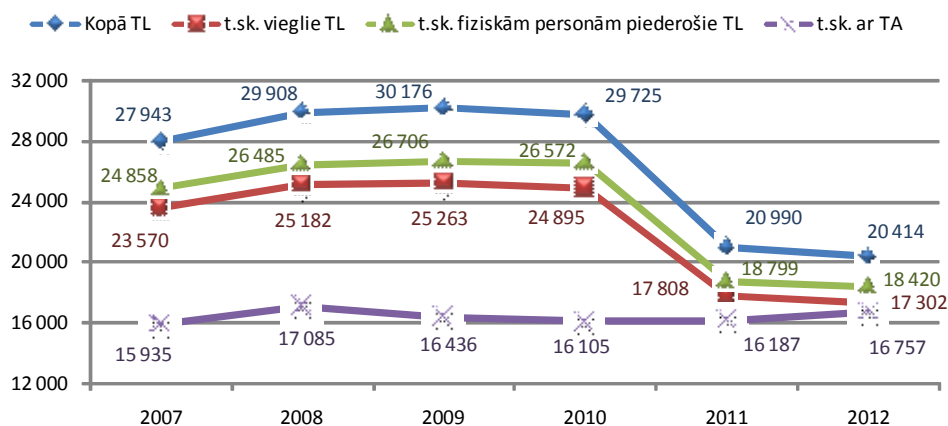
Lai atjaunotu Lielupes ostas darbību, 2011.gadā pirmo reizi kopš 2002.gada tika veikta ostas ieejas padziļināšana, ko finansēja Jūrmalas pilsētas dome. Ostas ieejas dziļums pirms tam bija samazinājies līdz 1,5 m, taču pēc padziļināšanas 2012.gada pavasarī kuģu kanāla dziļums bija no 2,9 m līdz 3,5 m. Padziļināšanas darbi tiek turpināti un ir plānots, ka 2012.gada vasaras sezonā būs izveidots vismaz 4 metrus dziļš un 30 m plats kuģu ceļš ar 14 navigācijas zīmēm un pieņemšanas boju. 2012.gadā Jūrmalas pilsētas dome ir piešķirusi finansējumu navigācijas zīmju uzstādīšanai Lielupes ietekā, kā arī padziļināšanas darbu turpināšanai. Lielupes ostā tiek attīstīta jahtu osta, citi ostas attīstības virzieni vēl ir jāvērtē.

2012.gada 19.jūlijā Jūrmalas dome pieņēma saistošos noteikumus „Par Jūrmalas pilsētas administratīvajā teritorijā ietilpstošās Lielupes daļas izmantošanu”, kas regulē Lielupes resursu ilgtspējīgu un racionālu izmantošanu un sekmē vides sakārtošanu Lielupei piegulošajās teritorijās. Noteikumi ietver arī Lielupes izmantošanas plānu.

Transportlīdzekļi

Mainoties valsts politikai transportlīdzekļu (turpmāk – TL) reģistrācijas jomā un samazinoties iedzīvotāju ienākumiem, 2011.gadā strauji (par 29,4% salīdzinot ar 2010.gadu) samazinājās Ceļu satiksmes drošības direkcijā reģistrēto transportlīdzekļu skaits Jūrmalas pilsētā (sk. attēlu Nr.33.).

Attēls Nr. 33. Reģistrēto transportlīdzekļu skaits Jūrmalas pilsētā, 01.01.2007. – 01.01.2012.

Informācijas avots: Ceļu satiksmes drošības direkcija

Samazinoties reģistrēto transportlīdzekļu skaitam pilsētā, palielinājās transportlīdzekļu ar tehnisko apskati (turpmāk – TA) īpatsvars (no 57% 2007.gadā līdz 82,1% 2012.gadā), t.i., iedzīvotāju un juridisko personu īpašumā palika transportlīdzekļi, kuri reāli tiek izmantoti ceļu satiksmē.

Lielākā daļa (uz 01.01.2012. – 84,8%) no visiem pilsētā reģistrētajiem transportlīdzekļiem bija vieglie transportlīdzekļi un fiziskām personām piederošie transportlīdzekļi (90,2%).

Saskaņā ar Ceļu satiksmes drošības direkcijas datiem Jūrmalā reģistrēto mazizmēra kuģošanas līdzekļu skaits ir strauji palielinājies – laikā no 2006.gada līdz 2012.gadam to skaits ir palielinājies no 290 līdz 600 vienībām.

Pasažieru pārvadājumi

Pasažieru pārvadājumus pilsētā nodrošina autotransports un dzelzceļa satiksme (aptuveni 45% Jūrmalas apbūvēto teritoriju atrodas 10 minūšu gājiena attālumā no dzelzceļa stacijām). Galvenais autobusu satiksmes virziens ir Rīga, dzelzceļa satiksmei – Rīga un Tukums.

Jūrmalai ir laba sasniedzamība ar Rīgu, Tukumu, starptautisko lidostu „Rīga” (13 km), Rīgas pasažieru ostu un starptautisko autoostu „Rīga”.

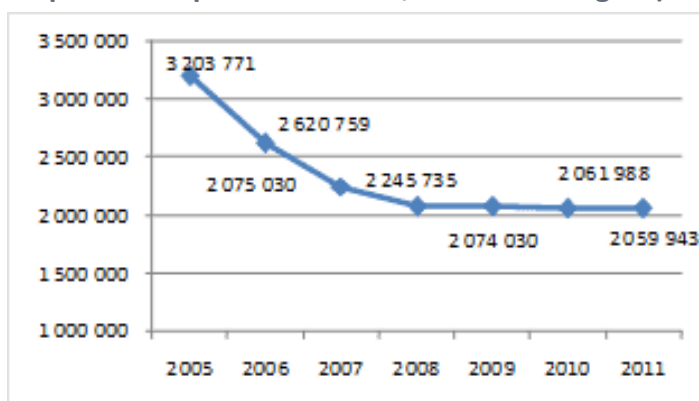
Pasažieru pārvadājumus pilsētas ietvaros nodrošina SIA „Autobusu parks Jūrmala – SV”. Pasažieru pārvadājumi tiek nodrošināti deviņos maršrutos, aptverot visu pilsētas teritoriju. Pasažieru pārvadājumus nodrošina arī AS „Liepājas autobusu parks”, nodrošinot pasažieru pārvadājumus piecos starppilsētu maršrutos.

Jūrmalā netiek organizēti skolēnu pārvadājumi, bet skolēniem tiek nodrošināti braukšanas atvieglojumi pilsētas autobusu maršrutos.

Laikā no 2005. līdz 2011.gadam pilsētas autobusus un maršruta taksometros pārvadāto pasažieru skaits ir samazinājies par 35,7% (sk. attēlu Nr.34.).

Ar sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību Jūrmalā ir apmierināti 75,3% aptaujāto iedzīvotāju, Kauguros un Slokā apmierināti ir 87,7%. Lielākā neapmierinātība (15,3% aptaujāto) ir par retu kursēšanu.

Attēls Nr. 34. Pilsētas autobusus un maršruta taksometros pārvadāto pasažieru skaits, 2005. – 2011.gads)

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

6.2. Infrastruktūra

Gāzes apgāde

Dabasgāze Jūrmalai tiek piegādāta no divām pusēm – Slokas gāzes regulēšanas stacijas un Bražciema gāzes regulēšanas punkta – 15 (no Rīgas puses) ar zemūdens pāreju zem Lielupes.

Saskaņā ar AS „Latvijas Gāze” datiem uz 2012.gada 1.janvāri Jūrmalas pilsētā bija šāda gāzes apgādes infrastruktūra:

- pazemes gāzesvadu garums – 356,8 km;
- individuālās dzīvojamās mājas (apkure) – 4 319 objekti;
- gazificētie dzīvokļi (ar gāzes plītīm) – 12 919 dzīvokļi;

- komerciālie lietotāji ar dabasgāzes patēriņu līdz 25 000m³ gadā – 399 objekti;
- komerciālie lietotāji ar dabasgāzes patēriņu virs 25 000m³ gadā – 117 objekti.

Siltumapgāde

Jūrmalas pilsētā centralizētās siltumapgādes pakalpojumus (siltumenerģijas ražošanu, pārvadi un sadali, realizāciju, u.c.) gan fiziskām, gan juridiskām personām nodrošina pašvaldības SIA „Jūrmalas siltums”.

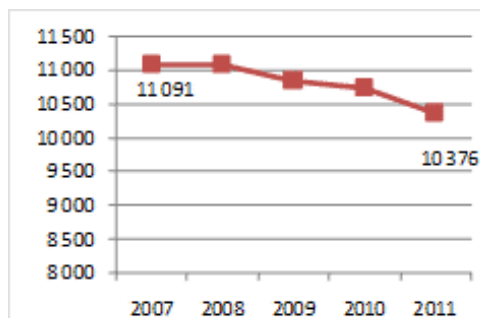
SIA „Jūrmalas siltums” apkalpo centralizētu siltumapgādes sistēmu, kas lokāli sadalās pēc pilsētas apdzīvotākajiem rajoniem, t.i. – Kauguri, Sloka, Dubulti, Majori, Bulduri, Lielupe un Ķemeri. SIA „Jūrmalas siltums” sastāvā ir arī lokālās katlu mājas, kas apgādā ar siltumenerģiju vienu vai divus objektus un kuru ražotā siltumenerģija netiek padota kopējā attiecīgo centralizēto siltumtīklu shēmā. Tās galvenokārt ir izvietotas Ķemeros, Lielupē u.c. vietās, kas atrodas tālu no maģistrāliem siltumtīkliem un kuru pievienošana maģistrāliem siltumtīkliem pašlaik ir ekonomiski neizdevīga.

Laikā no 2007. līdz 2011.gadam centralizētās siltumapgādes pakalpojumu lietotāju skaits pilsētā ir samazinājies par 6,4% (sk. attēlu Nr.35.).

Pavisam SIA „Jūrmalas siltums” pārziņā atrodas 12 siltumavoti ar kopējo jaudu 123 MW, visos kā kurināmo izmanto dabas gāzi, un siltumtīkli 59 km garumā. Uzņēmums apsilda 782 000 m². Zudumi siltumtīklos ir augsti – 16,4%.

Nozīmīgākie Jūrmalas siltumavoti ir Kauguros – Lībiešu iela 9 (katlumājas jauda – 77,28 MWh), Dubultos – Slokas iela 47a (katlumājas jauda – 27,26 MWh), Lielupē – Aizputes ielā 1d (katlumājas jauda – 7,44 MWh) un J. Pliekšāna ielā 80 (katlumājas jauda – 6,02 MWh).

Attēls Nr. 35. Siltumapgādes pakalpojumu lietotāju skaits Jūrmalā, 2007. – 2011.gads)

Informācijas avots: SIA „Jūrmalas siltums”

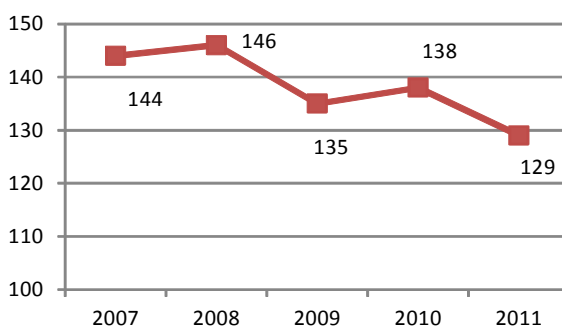
Centralizētās siltumapgādes pakalpojumi (nevērtējot pakalpojuma cenu, bet tikai kvalitāti) Jūrmalā apmierina 56,7% aptaujāto iedzīvotāju. Augstāks apmierinātības līmenis ir Kauguros un Slokā (72,6%).

Elektroapgāde un apgaismojums

Elektroapgādes tīkli ir pieejami visā Jūrmalas teritorijā. Elektroapgādi (110 kV) nodrošina četras apakšstacijas – Nr.157 Ķemeri (jauda – 2x6,3 MVA, maksimālā reģistrētā noslodze 16.01.2011. bija ~55%), Nr.152 Sloka (jauda – 2x31,5 MVA, maksimālā reģistrētā noslodze ~66%), Nr.134 Dzintari (jauda – 2x16 MVA, maksimālā reģistrētā noslodze ~103%) un Nr.135 Priedaine (jauda – 2x10 MVA, maksimālā reģistrētā noslodze ~96%). Elektroapgādes jaudas Jūrmalā ir pietiekošas.

Laikā no 2007. līdz 2011.gadam elektroenerģijas patēriņš gadā ir samazinājies par 10,4% (sk. attēlu Nr.36.). Lielākie elektroenerģijas patērētāji pašvaldībā ir SIA „Akvaparks” (Līvu Akvaparks), VAS „Latvijas dzelzceļš”, SIA „Jūrmalas Siltums”, SIA „Jūrmalas ūdens”, viesnīca „Baltic Beach

Attēls Nr. 36. Elektroenerģijas patēriņš gadā (GWh) Jūrmalā, 2007. – 2011.gads)

Informācijas avots: AS „Sadales tīkls”

Hotel", Rimi Latvija un VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari”.

Elektropārvades līniju stāvoklis ir pietiekami labs, notiek regulāri uzturēšanas un rekonstrukcijas darbi. Gaisa vadu līnijas pakāpeniski tiek nomainītas ar kabeļu līnijām. 2012.gadā plānota transformatoru maiņa no 2x16kVA uz 2x25kVA apakšstacijā Nr.134 „Dzintari”.

Pilsētā nav pieslēgto koģenerācijas staciju un citu elektroenerģijas ieguves avotu. Attīstības programmas izstrādes laikā 2012.gada martā bija izsniegti tehniskie noteikumi koģenerācijas staciju projektēšanai:

- Biogāzes koģenerācijas stacija Jūrmalā, Mežmalas ielā 43 ar jaudu – 500 kW. Būvniecība plānota 2012.gadā;
- Dabas gāzes koģenerācijas stacija Jūrmalā, Viestura ielā 24 ar jaudu – 800 kW. Būvniecības laiks nav zināms.

Pašvaldības ielu apgaismojuma tīklu ekspluatāciju nodrošina SIA „Jūrmalas gaisma”, kuras apsaimniekošanā 2013.gada sākumā bija 143 barošanas un vadības skapji, 621 kabeļu skapji, kabeļu līnijas 352,5 km garumā, piekarkabeļi 95,399 km garumā, gaisvadu līnijas 63,681 km garumā (papildus vēl 123,374 km uz „Latvenergo” stabiem), 7 087 apgaismojuma stabi un 10 500 gaismekļi. Saskaņā ar SIA „Jūrmalas gaisma” novērtējumu piekarkabeļu tehniskais stāvoklis ir labs, kabeļu un gaisa vadu līniju – slikts, bet pārējās infrastruktūras stāvoklis – vidējs. Pilsētā ir neapgaismotas ielas ar kopgarumu 56,9 km.

Ar ielu un trotuāru (gājēju ceļiņu) apgaismojumu Jūrmalā ir apmierināti 73,3% aptaujāto iedzīvotāju. 13,7% uzskata, ka apgaismojums ir nepietiekams.

Sakari un informācijas tehnoloģijas

Visā Jūrmalas pilsētas teritorijā ir pieejami telefonsakari – gan fiksētās tālruņu līnijas, gan arī mobilo telefonu pārklājums. Ir 9 publiskie taksofoni, no kuriem iespējams zvanīt, izmantojot telekarti.

Šobrīd Jūrmalas pilsētā internets ir brīvi pieejams Jūrmalas pilsētas domes Tūrisma informācijas centrā, kā arī visās pilsētas bibliotēkās un pilsētas sabiedriskajā transportā. Par samaksu internetu var lietot vairākās interneta kafejnīcās. Bezvadu un bezmaksas internets (WiFi) Jūrmalas pilsētā ir pieejams Jomas ielā un tās tuvākajā apkārtnē, stadionā Slokā, kultūras centros, tūrisma informācijas centrā, kā arī lielākajā daļā Jūrmalas viesnīcu, viesu māju un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu.

Interneta pakalpojumi Jūrmalā apmierina 83,3% aptaujāto iedzīvotāju.

Pašvaldības iedzīvotājiem un pilsētas viesiem ir pieejami 14 publiskie interneta pieejas punkti, kuri atrodas dažādās pilsētas vietās (bibliotēkās, muzejā, domes ēkā, u.c.).

Ūdensapgāde, sadzīves un lietus notekūdeņu savākšana un attīrīšana

Jūrmalas pilsētā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem veic pašvaldības kapitālsabiedrība SIA „Jūrmalas ūdens”.

Ar dzeramo ūdeni pilsēta tiek apgādāta no 40 urbumiem (Kauguros 16 urbumi, Ķemerose – divi, Babītē – viens, Dzintaros – Jaundubultos 21), iepriekš to sagatavojot četrās atdzelžošanas stacijās – Dzintaros (Promenādes ielā 1A, jauda 5 252 m³/dnn,

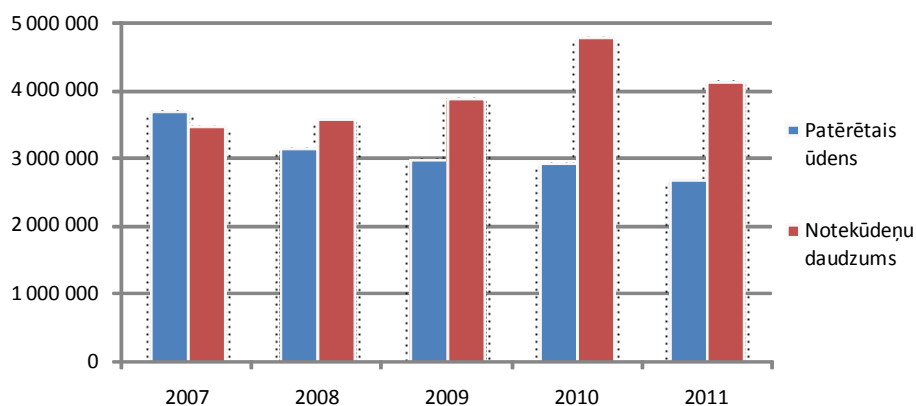
Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi (nevērtējot pakalpojuma cenu, bet tikai kvalitāti) Jūrmalā apmierina 66,7% aptaujāto iedzīvotāju. Augstāks apmierinātības līmenis ir Kauguros un Slokā (79,5%).

stacija rekonstruēta 2007.g.), Jaundubultos (Lielupes – Skuju ielā, jauda 5 252 m³/dnn, stacija rekonstruēta 2007.g.), Kauguros (Nometņu ielā 19, jauda 5 200 m³/dnn, stacija rekonstruēta 2005.g.) un Ķemerros (Partizānu ielā, 650 m³/dnn, plānots rekonstruēt ūdenssaimniecības projekta II kārtā).

Pilsētā darbojas četras centralizētas ūdensapgādes sistēmas – Babītē (projektētā/izmantotā jauda: 50/30 m³/dnn, tehniskais stāvoklis – slikts), Dzintaros – Jaundubultos (projektētā/izmantotā jauda: 14 000/4 000 – 10 000 m³/dnn, tehniskais stāvoklis – labs), Kauguros (projektētā/izmantotā jauda: 7 000/3 500 m³/dnn, tehniskais stāvoklis – labs) un Ķemerros (projektētā/izmantotā jauda: 1 200/300 – 400 m³/dnn, tehniskais stāvoklis – slikts). Pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas atrodas Slokā, Mežmalas ielā 41 (jauda ir 9 000 m³/dnn, tehniskais stāvoklis labs, rekonstruētas 2009.gadā). Pilsētas austrumu daļas notekūdeņi pa spiedvadu zem Lielupes tiek novadīti uz „Rīgas ūdens” notekūdeņu attīrīšanas iekārtām Daugavgrīvā.

Laikā no 2007. līdz 2011.gadam kopējais patērētais ūdens apjoms pilsētā ir samazinājies par 27,1%, bet savākto notekūdeņu apjoms palielinājies par 18,2% (sk. attēlu Nr.37.).

Attēls Nr. 37. Ūdens patēriņš un savākto notekūdeņu apjoms Jūrmalā (m³), 2007. – 2011.gads

Informācijas avots: SIA „Jūrmalas ūdens”

Atkritumu saimniecība

Jūrmalas pilsētā atkritumu apsaimniekošanu regulē 01.04.2010. pašvaldības saistošie noteikumi Nr.17. „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu”.

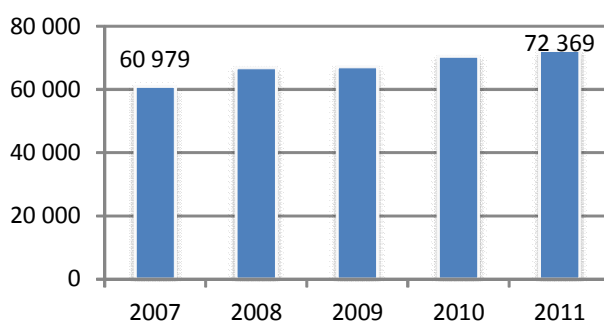
Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus pilsētas teritorijā sniedz SIA „Eko Rīga” un SIA „Jūrmalas ATU”. Atkritumu apglabāšana tiek veikta SIA „Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra”” Slokas pārkraušanas – šķirošanas stacijā.

Laikā no 2007. līdz 2011.gadam izvesto sadzīves atkritumu apjoms ir palielinājies par 18,7% (sk. attēlu Nr.38.).

Pilsētas teritorijā atrodas 131 dalīto atkritumu savākšanas laukumu vietas. Asaros atrodas četras, Bulduros – 12, Bražciemā viena, Buļļciemā divas, Druvciemā divas, Dubultos deviņas, Dzintaros septiņas, Jaundubultos četras, Jaunķemerros divas, Kaugurciemā trīs, Kauguros – 29, Krastciemā divas, Ķemerros – 11, Lielupē piecas, Majoros

Atkritumu savākšanas un izvešanas pakalpojumi Jūrmalā apmierina 88,3% aptaujāto iedzīvotāju.

Attēls Nr. 38. Izvesto sadzīves atkritumu apjoms Jūrmalā (m³), 2007. – 2011.gads

Informācijas avots: SIA „Veolia vides serviss”

piecas, Mellužos piecas, Slokā – 20, Vaivaros trīs, Valteros viena, Vārnukrogā divas, Priedainē trīs un Pumpuros viena. Dalīto atkritumu savākšanas sistēma joprojām pilnvērtīgi nedarbojas, daļa atkritumu nonāk vidē, netiek šķiroti.

Kapsētas

Pašvaldības SIA „Jūrmalas kapi” apsaimnieko trīs kapsētas Jūrmalas pilsētas teritorijā un vienu kapsētu Babītes pagastā (sk. tabulu Nr.22.).

Tabula Nr. 22. Kapsētas Jūrmalas pilsētas teritorijā

Nr.p.k.	Kapu nosaukums	Atrašanās vieta	Platība (m ²)
1.	Jaundubultu kapsēta	Lielupes iela 25	86 866
2.	Slokas kapsēta	Varoņu iela 9	21 435
		Varoņu iela 10A	13 129
3.	Ķemeru kapsēta	Ventspils šoseja	41 985
4.	Beberbeķu kapsēta	Babītes pagasts	71 556

Informācijas avots: PSIA „Jūrmalas kapi”

Jūrmalas pilsētas kapsētās (Jaundubulti, Sloka, Ķemeri) 2012.gada sākumā (janvārī) apbedīšana notika tikai ģimenes kapa vietās vai arī tika veikti virsapbedījumi. Visās iepriekš minētajās kapsētās arī ģimenes kapa vietās bija atlicis ierobežots vietu skaits.

Beberbeķu kapsētā neapgūto platību (jaunu kapa vietu izveidošana) ir ierobežota un arī šajā kapsētā varēs glabāt tikai ģimenes kapa vietās. 2012.gadā sāka darboties jauna kapsēta Slokā, Mežmalas ielā. Tiek prognozēts, ka šajā kapsētā platība pietiks līdz 2020.gadam, pēc šī termiņa plānots veidot jaunu kapsētu Mežmalas ielas otrajā pusē.

6.3. Nekustamais īpašums

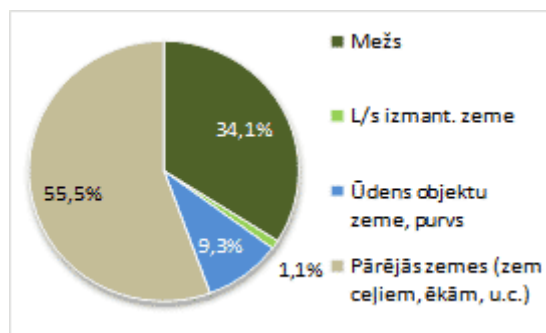
Zemes lietošanas veidi un īpašumpiederība

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem uz 01.01.2011. Jūrmalas pilsētas teritorijas platība bija 9 802,3 ha. Pēc platības Jūrmala ir otra lielākā pilsēta Latvijā aiz Rīgas.

Pēc zemes lietošanas veida lielāko daļu Jūrmalas pilsētas teritorijas aizņem pārējās zemes (pludmales, kāpu zonas, gravas, parki, kapsētas, u.c.) (55,5%) un meži (34,1%) (sk. attēlu Nr.39.). Savukārt sadalījumā **pēc zemes lietošanas mērķa** lielāko daļu aizņem dabas pamatnes, rekreācijas nozīmes zemes (30,7%) un mežsaimniecības zeme un īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kurās saimnieciskā darbība ir aizliegta (24,5%).

Sadalījumā **pēc zemes īpašuma statusa** 33,8% Jūrmalas pilsētas teritorijas ir valsts zemes (īpašumā vai piekritīgas) un 30,6% (3 002,9 ha) ir pašvaldības īpašumā vai tai piekritīgas (sk. attēlu Nr.40.), kas ir liela daļa salīdzinājumā ar citām Latvijas pašvaldībām.

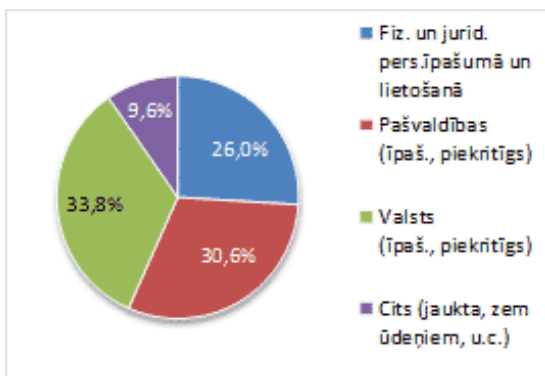
Attēls Nr. 39. Zemes lietošanas veidi Jūrmalas pilsētā, 01.01.2011.

Informācijas avots: Valsts zemes dienests

Apkārtnes labiekārtošana un apkārtējās vides sakārtošana iedzīvotāju skatījumā, ir visaktuālākais Jūrmalā risināmais jautājums – šādi uzskata 35,7% aptaujāto respondentu.

Attēls Nr. 40. Zemes īpašuma statuss
Jūrmalas pilsētā, 01.01.2011.

Informācijas avots: Valsts zemes dienests

62,7% (jeb 1 882,2 ha) no pašvaldībai piederošās un piekritošās zemes aizņem meži, 23,6% (jeb 707,8 ha) aizņem pārējās zemes un 8,6% (jeb 258,1 ha) aizņem zemes zem ceļiem.

Sadalījumā pēc zemes lietošanas mērķa lielāko daļu no pašvaldības zemēm aizņem dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme (69,2%) un satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zemes (16,5%).

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta datiem, 2010.gadā salīdzinājumā ar 2009.gadu Jūrmalas pilsētas reģistrētā teritorijas platība palielinājās par 0,6% jeb 60,5 ha (no 9 741,8 ha līdz 9 802,3 ha).

Ikgadēji pašvaldības budžetā tiek iekļauts pasākumu plāns, saskaņā ar kuru tiek veikta pašvaldībai

piederušo teritoriju labiekārtošana un apsaimniekošana.

Dzīvojamais fonds un apsaimniekošana

Kopējā dzīvojamā fonda platība Jūrmalā 2009.gadā salīdzinājumā ar 2000.gadu ir palielinājusies par 28,3%. Visstraujākais dzīvojamā fonda pieaugums bija vērojams laika posmā no 2005. līdz 2008.gadam (sk. tabulu Nr.23.).

Dzīvojamais fonds vidēji uz vienu iedzīvotāju Jūrmalā 2009.gadā (28 m²) bija mazāks nekā Liepājā (29,2 m²), Pierīgas reģionā (29 m²), bet lielāks nekā Rīgā (25,6 m²), Jelgavā (25,1 m²) un Ventspilī (24,9 m²).

Ar publiskās telpas (parki, soliņi, apstādījumi, peldvietas, u.c.) sakoptību Jūrmalā ir apmierināti 51,3% aptaujāto iedzīvotāju. Kā būtiskākais neapmierinātības iemesls tiek minēta nesakoptība un netīrība atsevišķās pilsētas vietās (22%).

Tabula Nr. 23. Dzīvojamais fonds Jūrmalā, 2000. – 2009.gads

Rādītājs	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Dzīvojamais fonds kopā, tūkst. m ²	1220,1	1228,2	1284,1	1298,8	1317,9	1359,5	1437,6	1498,3	1555,9	1565,6
Dzīvojamais fonds uz vienu iedzīvotāju, m ²	21,9	22,2	23,3	23,4	23,7	24,5	26	27	27,8	28
Mājokļu skaits	n/d	n/d	25580	25807	26019	26218	27020	27393	27442	26764
Dzīvojamās mājas, t.sk.:	n/d	n/d	8 625	8 677	8 821	9 023	9 331	9 429	9 545	9 582
1 dzīvokļa	n/d	n/d	6 302	6 361	6 539	6 762	7 081	7 175	7 293	7 734
2 dzīvokļu	n/d	n/d	1 134	1 139	1 113	1 095	1 079	1 074	1 068	743
3 un vairāk dzīvokļu bez dalījuma	n/d	n/d	1 153	1 141	1 133	1 130	1 135	1 144	1 148	1 070
Dzīvojamo māju platība, tūkst.m ²	n/d	n/d	2139,9	2171,9	2229,9	2300,4	2412,6	2489,6	2574,3	2590,3

Informācijas avots: CSP datu bāze

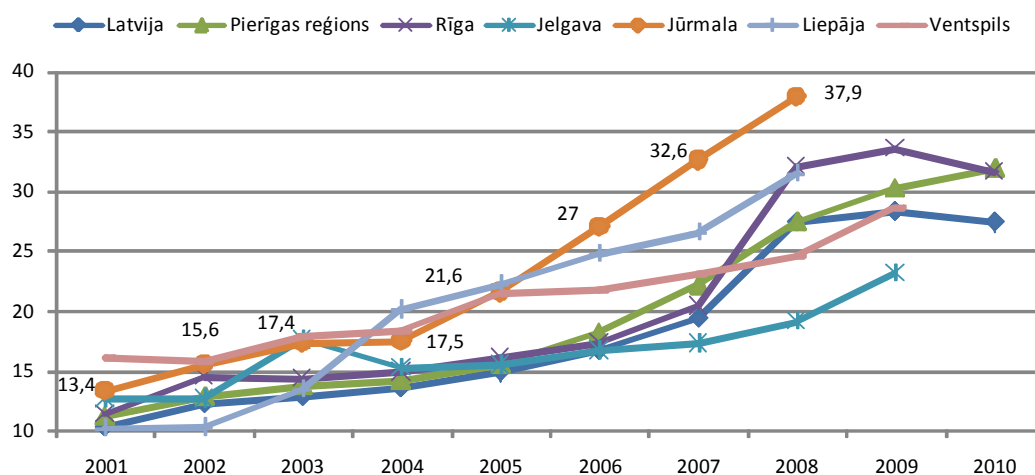
Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2009.gada beigās Jūrmalā bija 26 764 mājokļi. Lielākā daļa (2009.g.) no dzīvojamām mājām pilsētā (80,7%) bija viena dzīvokļa dzīvojamās mājas.

Daudzdzīvokļu dzīvojamajām mājām pilsētā (2012.gada sākums) ir vairāki apsaimniekotāji – SIA „Latīo namsaimnieks”, SIA „Jūrmalas Namu Serviss”, SIA „Māju Serviss” un SIA „NĪA NAMI”.

Vidēji mēnesī samaksātā dzīvokļa īre un/vai privāto dzīvokļu uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumi par kopējās platības vienu kvadrātmetru Jūrmalā laika posmā no 2001.gada līdz 2008.gadam ir palielinājušies

gandrīz trīs reizes – no 13,4 santīmiem par m² 2001.gadā līdz 37,9 santīmiem par m² 2008.gadā (sk. attēlu Nr.41.).

Attēls Nr. 41. Dzīvojamā fonda apsaimniekošana (sant./m²), 2001. – 2010.gads

Informācijas avots: Centrālā statistikas pārvalde

Vidēji mēnesī samaksātā dzīvokļa īre un/vai privāto dzīvokļu uzturēšanas un apsaimniekošanas izdevumi par kopējās platības vienu kvadrātmetru Jūrmalā ir augstāki nekā citās republikas pilsētās, Pierīgas reģionā un vidēji Latvijā.

Pašvaldības dzīvojamā fonda attīstība

Ar Jūrmalas pilsētas domes 22.11.2012. lēmumu Nr.621 tika apstiprināta Jūrmalas pilsētas pašvaldības dzīvojamā fonda attīstības programma 2012. – 2015.gadam. Programma ir izstrādāta ar mērķi izveidot pietiekamu pašvaldības dzīvojamo fondu, lai sniegtu palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā, nodrošinot PSIA „Jūrmalas attīstības projekti” pamatkapitālā ieguldīto brīvo un piekrītošo zemes gabalu lietderīgu un finansiāli izdevīgu izmantošanu pieprasījuma apmierināšanai pēc pašvaldības dzīvokļiem.

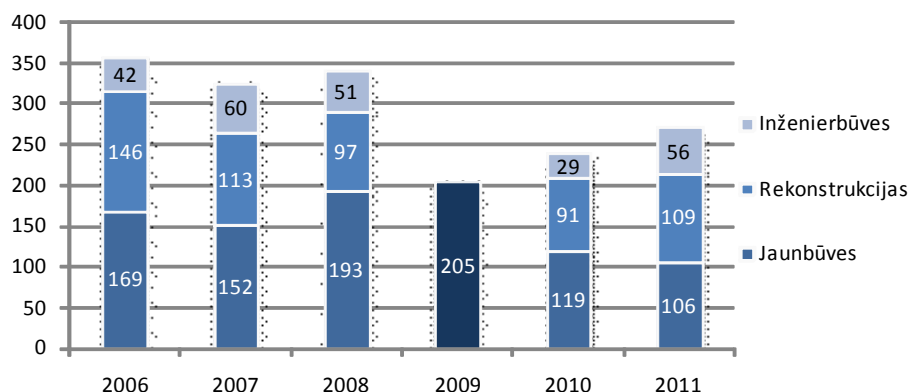
36% aptaujāto Jūrmalas iedzīvotāju apmierina mājokļu pieejamība (iespējas atrast dzīvesvietu) pilsētā, bet 43,7% respondentu bija grūti pateikt.

Jūrmalas pilsētas dome SIA „Jūrmalas attīstības projekti” pamatkapitālā 2007.gadā ieguldīja četrus nekustamos īpašumus (zemes) 19 607 m² platībā, 2008.gadā – trīs nekustamos īpašumus (nedzīvojamās telpas un divi zemes gabali 24 053 m² platībā) un 2011.gadā – divus nekustamos īpašumus (zemes) 8 130 m² platībā.

Būvniecība

Salīdzinot ar 2006.gadu būvniecības aktivitāte (izdoto būvatļauju skaits) Jūrmalā 2011.gadā bija samazinājusies par 24,1%. Savukārt salīdzinājumā ar 2009. un 2010.gadu 2011.gadā izdoto būvatļauju skaits ir palielinājies, kas norāda uz pozitīvām tendencēm būvniecības sektorā (sk. attēlu Nr.42.). Lielākā daļa no ik gadus izsniegtajām būvatļaujām paredzētas jaunu ēku būvniecībai (vidēji 48%) un rekonstrukcijām (vidēji 36%).

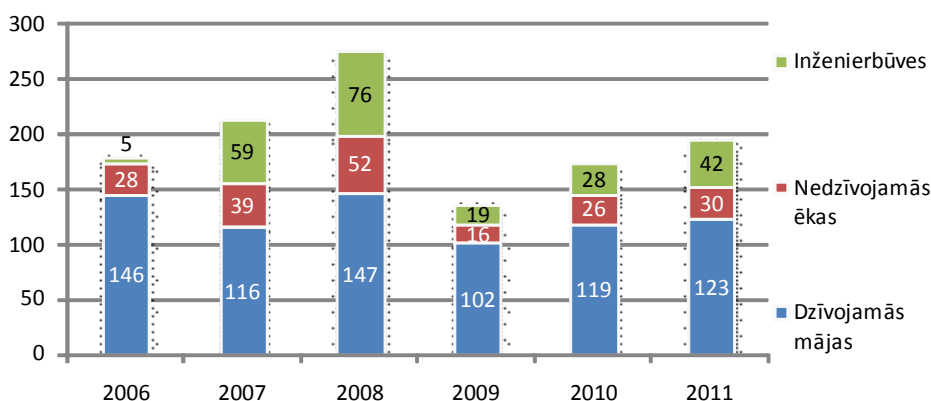
Attēls Nr. 42. Izdoto būvatļauju skaits Jūrmalā, 2006. – 2011¹⁴.gads

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Arī ekspluatācijā nodoto objektu skaits pilsētā palielinājās līdz 2008.gadam un, pēc samazinājuma 2009.gadā, atkal ik gadu palielinās (sk. attēlu Nr.43.). Lielākā daļa no ekspluatācijā nodotajiem objektiem ir dzīvojamās mājas (vidēji 66%).

Attēls Nr. 43. Ekspluatācijā nodotie objekti Jūrmalā, 2006. – 2011.gads

Informācijas avots: Jūrmalas pilsētas dome

Nekustamā īpašuma tirgus

Jūrmalas pilsētai ir raksturīgs rosīgs nekustamā īpašuma tirgus, kurā aktīvi iesaistās arī ārvalstnieki. Jūrmalā, jūras pusē no dzelzceļa, posmā starp Bulduriem un Mellužiem ir vienas no augstākajām nekustamā īpašuma cenām Latvijā.

Līdzīgi kā citur Latvijā, lielāko daļu nekustamā īpašumu darījumu veido darījumi ar **dzīvokļiem**. 2011.gadā 262 dzīvokļu pircēji bija Latvijas pilsoņi, 170 – ārvalstnieki, 65 – Latvijas nepilsoņi.¹⁵

Jūrmalas apkaimēs ar augstākajām nekustamā īpašuma cenām lielāko daļu nekustamā īpašuma darījumu veic ārvalstnieki, savukārt Latvijas rezidentu darījumi lielākoties notiek Lielupes pusē no dzelzceļa un Kauguros. Kopumā ārvalstnieki Jūrmalā iegādājas dārgākus īpašumus, pārsvarā dzīvokļus jaunajos projektos.

¹⁴ Par 2009.gadu nav pieejams izdoto būvatļauju atšifrējums par veidiem

¹⁵ Nekustamā īpašuma tirgus Jūrmalā. LATIO Tirgus analīzes daļa, 2012.

Naudas izteiksmē aizvien lielāku daļu nekustamā īpašuma darījumos Jūrmalā veido darījumi ar **zemi un ēkām uz tās** – to īpatsvars pieaudzis no 50% 2009.gadā līdz 70% 2012.gada 1.ceturksnī. 2011.gadā 37% no ieguldījumiem zemes un ēku pirkuma darījumos veica ārvalstnieki un ārvalstu juridiskās personas.

Lielākā daļa ārvalstnieku, kas Jūrmalā iegādājas nekustamo īpašumu ir Krievijas un citu bijušo PSRS republiku pilsoņi, kas šeit īpašumu iegādājas, lai izmantotu laiku, kad Latvijā ir salīdzinoši zemas nekustamā īpašuma cenas, lai iegūtu termiņuzturēšanās atļaujas, lai iegūtu īpašumu politiski stabilā vidē un izmantotu atpūtas iespējas Jūrmalā.¹⁶

Gaidāms, ka nākotnē Jūrmalā saglabāsies pieprasījums pēc kvalitatīviem mājokļiem, jo īpaši pilsētas centrālajā daļā, kā arī saglabāsies augsts pieprasījums pēc īres īpašumiem. Gaidāms, ka aizvien vairāk Jūrmalā būs pieprasīta īstermiņa īre, kas konkurēs ar viesnīcu pakalpojumiem.

Nekustamā īpašuma nodoklis un kadastrālā vērtība

Ar 2013.gadu pašvaldībām tiek deleģētas tiesības ar saistošiem noteikumiem noteikt nodokļa likmi no 0,2 līdz 3,0 procentiem no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības. Principus, saskaņā ar kuriem pašvaldības izstrādās saistošos noteikumus nodokļa likmju noteikšanai, paredzēts 2013.gada pirmajā pusē iestrādāt likumā „Par nekustamā īpašuma nodokli”.

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta informāciju¹⁷ kadastrālās vērtības zemei 2013.gadā valstī kopumā samazināsies par 0,4%, bet ēkām – par 2,1%, būtisks kadastrālās vērtības kritums (par 15%) gaidāms rūpnieciskajā ražošanā izmantotajai zemei, bet palielinājums (par 6%) lauksamniecībā izmantotajai zemei.

¹⁶ Nekustamā īpašuma tirgus Jūrmalā. LATIO Tirgus analīzes daļa, 2012.

¹⁷ <http://www.vzd.gov.lv/sakums/informacija-presei/2012/?id=1032>

7. Ekonomika

7.1. Uzņēmējdarbība

Nozaru un uzņēmumu raksturojums

Laikā no 2004. līdz 2011.gadam Jūrmalā uzņēmumu¹⁸ skaits uz 1 000 iedzīvotājiem palielinājās par 108% un sasniedza 54 uzņēmumus (sk. tabulu Nr.24.).

Tabula Nr. 24. Ekonomiski aktīvo tirgus sektora vienību skaits uz 1 000 iedzīvotājiem, 2004. – 2011.gads

Teritorija	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Rīga	52	56	61	68	69	71	74	85
Daugavpils	26	26	29	34	35	38	39	45
Jelgava	25	29	36	39	41	43	44	50
Jūrmala	26	28	34	41	42	44	46	54
Liepāja	26	31	36	40	39	43	44	50
Rēzekne	34	36	41	47	50	50	50	56
Ventspils	28	30	27	38	39	44	45	50
Pierīgas reģions	34	41	45	49	49	48	53	60
Latvija	44	47	52	57	57	57	60	69

Informācijas avots: CSP datu bāze

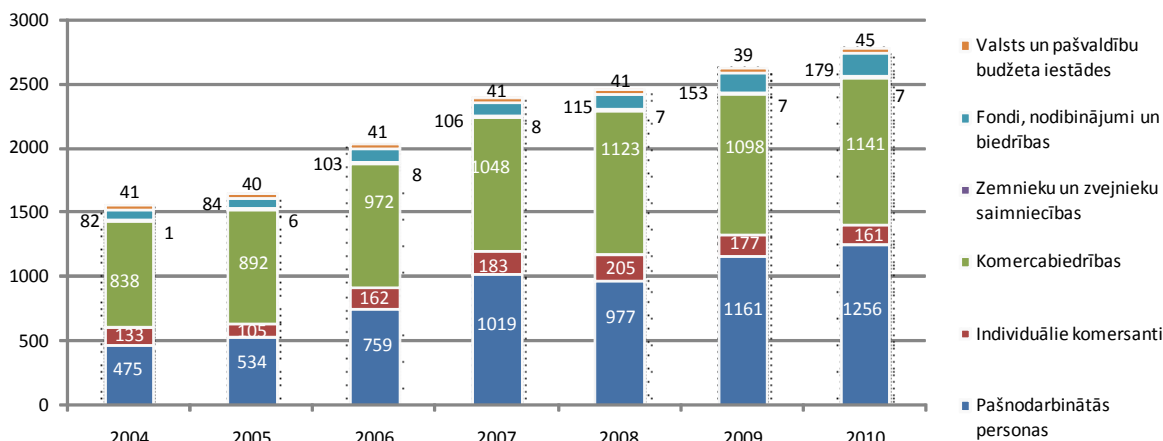
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits uz 1 000 iedzīvotājiem 2011.gadā Jūrmalā bija lielāks nekā Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā un Ventspilī, bet mazāks nekā vidēji Pierīgas reģionā, Rīgā, Rēzeknē un vidēji Latvijā.

Sadalījumā pa īpašuma formām, laikā no 2004. līdz 2010.gadam, Jūrmalā visstraujāk palielinājās pašnodarbināto (2,6 reizes) un fondu, biedrību un nodibinājumu, un komercsabiedrību (2,2 reizes) skaits (sk. attēlu Nr.44.).

Saskaņā ar iedzīvotāju aptaujas datiem, 46,7% respondentiem uzsākt savu uzņēmējdarbību sagādātu lielas grūtības vai to nevarētu izdarīt vispār. Šādi uzskata 42,5% aptaujāto Kauguru un Slokas iedzīvotāju un 50,6% pārējo Jūrmalas apkaimju iedzīvotāju.

Attēls Nr. 44. Ekonomiski aktīvo statistikas vienību skaits sadalījumā pa īpašuma formām Jūrmalā, 2004. – 2010.gads

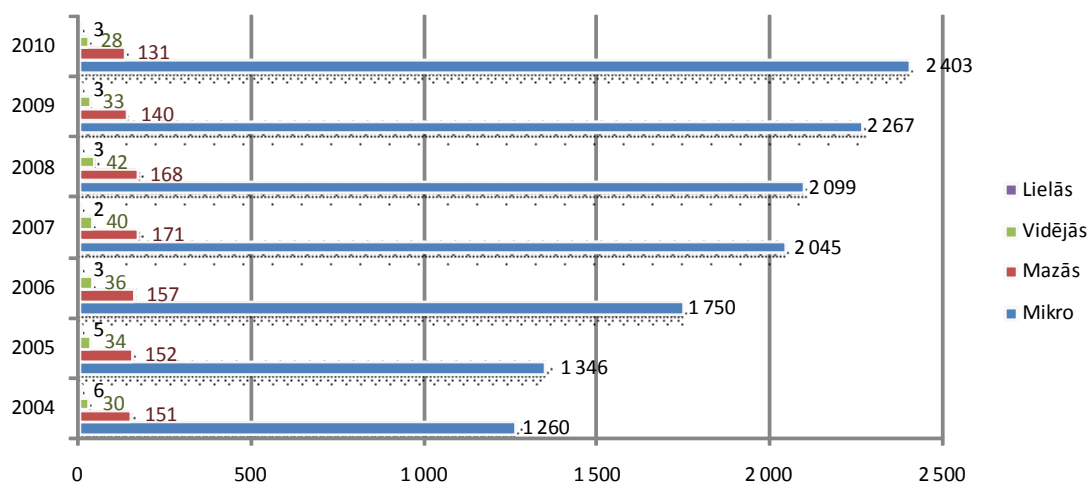
¹⁸ Ekonomiski aktīvās tirgus sektora statistikas vienības

Informācijas avots: CSP datu bāze

Lielākā daļa (2 403 jeb 93,7%) no visām Jūrmalas ekonomiski aktīvajām tirgus sektora statistikas vienībām 2010.gadā bija mikrouzņēmumi (sk. attēlu Nr.45.).

Attēls Nr. 45. Ekonomiski aktīvo tirgus statistikas vienību skaits sadalījumā pa lieluma grupām Jūrmalā, 2004. – 2010.gads

Informācijas avots: CSP datu bāze

Uzņēmējdarbība Jūrmalā ir cieši saistīta ar pakalpojumu nozari. 2010.gadā lielākais uzņēmumu skaits pilsētā darbojās nekustamo īpašumu nozarē (21,4%) un vairumtirdzniecības/ mazumtirdzniecības; automobiļu un motociklu remonta nozarē (17,3%) (sk. tabulu Nr.25.).

Saskaņā ar iedzīvotāju aptaujas datiem, iedzīvotāju skatījumā Jūrmalā galvenokārt būtu jāveicina kūrorta, veselības tūrisms pie jūras (81,7% respondentu) un Ķemeros un Jaunķemeros (74,7%), kā arī minerālizejvielu (dūņas, minerālūdens) pārstrāde – kosmētikas, farmācijas produktu ražošana (70,3%).

Tabula Nr. 25. Ekonomiski aktīvās tirgus statistikas vienības sadalījumā pēc galvenā darbības veida Jūrmalā 2010.gadā

Darbības veids	Pašnodarbinātās personas	Komerccabiedrības	Individuālie komersanti	Zemnieku un zvejn.saimn.	Kopā
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	21	6	2	5	34
Apstrādes rūpniecība	41	89	8	-	138
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un	-	3	-	-	3

Darbības veids	Pašnodarbinātās personas	Komerc-sabiedrības	Individuālie komersanti	Zemnieku un zvejn.saimn.	Kopā
gaisa kondicionēšana					
Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimn.	-	6	1	-	7
Būvniecība	13	90	3	-	106
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	53	308	83	1	445
Transports un uzglabāšana	31	57	4	-	92
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	-	123	6	-	129
Informācijas un komunikāciju pakalpojumi	19	51	3	-	73
Finanšu un apdrošināšanas darbības	26	16	-	-	42
Operācijas ar nekustamo īpašumu	440	103	6	-	549
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	142	140	15	-	297
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	47	47	2	-	96
Izglītība	58	15	6	1	80
Veselības aizsardzība	71	35	1	-	107
Māksla, izklaide un atpūta	36	20	3	-	59
Citi pakalpojumi / nav noteikts	258	32	18	-	308
Kopā:	1 256	1 141	161	7	2 565

Informācijas avots: CSP datu bāze

Saskaņā ar *Lursoft* datu bāzes datiem, vidējais Jūrmalas uzņēmumu reģistrētā pamatkapitāla apjoms uz 17.04.2012. bija 50 884 LVL. Salīdzinājumā ar citām republikas pilsētām, lielāks vidējais uzņēmumu reģistrētā pamatkapitāla apjoms ir tikai Ventspilī (155 547 LVL) un Rīgā (108 096 LVL).

Lielākie Jūrmalas uzņēmumi (pēc apgrozījuma) 2011.gadā bija SIA „AMG EKSPORTS” (darbības nozare – vairumtirdzniecība), SIA „Degvielas apgāds” un SIA „EUROINVEST COMPANY” (darbības nozare – naftas produktu vairumtirdzniecība) (sk. tabulu Nr.26.).

Ar iespējām veidot vai paplašināt uzņēmumu, kā arī atbalstu jaunu uzņēmumu veidošanai pilsētā ir neapmierināti 32,2% aptaujāto iedzīvotāju, bet 66,3% bija grūti pateikt.

Tabula Nr. 26. 25 lielākie (pēc apgrozījuma) uzņēmumi 2011.gadā Jūrmalā

Nr. p.k.	Uzņēmums	Darbības nozare	Apgrozījums (LVL), 2011.g.	Attiecībā pret		
				2010	2009	2008
1.	SIA „AMG EKSPORTS”	Zāgmateriālu un citu preču vairumtirdzniecība	13 544 746	-15%	-53%	-54%
2.	SIA „Degvielas apgāds”	Naftas produktu vairumtirdzniecība	8 518 094	2 reizes	245 reizes	76 reizes
3.	SIA „Euroinvest Company”	Naftas produktu vairumtirdzniecība	7 886 241	29 reizes	1792 reizes	n/d
4.	SIA „Jūrmalas siltums”	Siltumapgāde un siltumtīkli	6 206 886	-8%	-7%	-6%
5.	SIA „HOFER”	Transportlīdzekļu pārdošana	6 007 697	n/d	n/d	n/d
6.	Valsts SIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari””	Rehabilitācija, medicīniskā palīdzība, viesnīcas	4 139 731	11%	21%	-8%
7.	SIA „VERĢI”	Zvejniecība, zivju pārstrāde	3 780 102	31%	49%	78%
8.	SIA „Lielupes Nams”	Celtniecības un remonta darbi	3 734 298	4 reizes	4 reizes	n/d
9.	Privatizējamā SIA „Jūrmalas namsaimnieks”	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana	3 614 236	10%	8%	13%
10.	SIA „Hotel Jūrmala SPA”	Viesnīcas, tūrisms, skaistumkopšana	3 405 740	15%	20%	-22%
11.	SIA „A.F.P. of North America Inc. patstāvīgā sabiedrība Latvijā”	Nekustamais īpašums	3 184 129	9%	21%	94%
12.	SIA „SANARE-KRC JAUNĶEMERI”	Medicīniskie pakalpojumi, sanatorijas	3 067 508	14%	12%	-9%
13.	SIA „BBH Investments”	Tirdzniecība	3 040 130	5%	-80%	-94%
14.	SIA ražošanas komercfirma „LEBENS”	Jumtu segumi, jumīķu darbi	2 989 275	1%	3%	-30%

15.	SIA „JŪRMALAS ŪDENS”	Ūdensapgāde un kanalizācija	2 958 594	-2%	-7%	-16%
16.	SIA „IMV”	Papīrs, papīra izstrādājumi	2 646 760	6 reizes	14 reizes	639 reizes
17.	SIA „Jūrmalas slimnīca”	Medicīniskā palīdzība	2 582 903	16%	7%	-10%
18.	SIA „WESTBALT HOUSING”	Nekustamais īpašums	2 505 759	267 reizes	n/d	n/d
19.	SIA „JŪRMALAS VILNIS”	Nekustamais īpašums	2 445 234	-20%	125 reizes	-24%
20.	SIA „SAIVA ANNO 1949”	Zivis un zivju izstrādājumi	2 331 483	51%	89%	4%
21.	SIA „INTERHAUS”	Nekustamais īpašums	2 163 087	-14%	13%	-20%
22.	SIA „Akvaparks”	Atpūta un izklaide	2 088 469	13%	17%	-35%
23.	AS „Fēnikss”	Pārtikas tirdzniecība	2 064 855	1%	-8%	-27%
24.	SIA „JANUS”	Grāmatu tirdzniecība	1 922 517	-4%	-10%	-43%
25.	SIA „VI TRANS Logistika”	Kravu pārvadājumi, loģistika	1 877 957	53%	3 reizes	18 reizes

Informācijas avots: Lursoft datu bāze

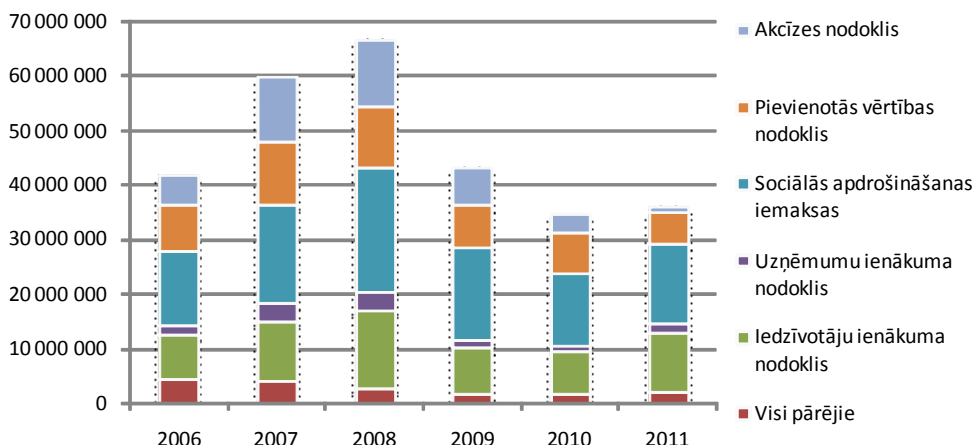
Desmit lielāko un straujāk augošo uzņēmumu darbības nozare, izņemot VSIA „Nacionālais rehabilitācijas centrs „Vaivari””, SIA „Hotel Jūrmala SPA” un pašvaldības komunālās saimniecības uzņēmumus, kopumā neatbilst Jūrmalas kā kūrortpilsētas specializācijai.

Uzņēmējdarbības vide

Valsts, t.sk. pašvaldību konkurētspēju lielā mērā veido konkurētspējīgi uzņēmēji, kuru sekmīga darbība, savukārt, tiešā veidā ir atkarīga no labvēlīgas uzņēmējdarbības vides. Uzņēmējdarbības vidi ietekmē gan atbilstošas infrastruktūras, resursu un atbalsta pieejamība, gan normatīvā (nodokļi, atļaujas, u.c.) vide, kurā uzņēmējs darbojas.

Nodokļu ieņēmumu dinamika Jūrmalā, līdzīgi kā citās pašvaldībās, ir tieši atkarīga no ekonomiskās situācijas valstī. Pasliktinoties ekonomiskajai situācijai valstī, 2009.gadā strauji samazinājās arī nodokļu ieņēmumi. Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes datiem, laikā no 2008. līdz 2011.gadam nodokļu (iedzīvotāju ienākuma nodoklis, uzņēmumu ienākuma nodoklis, sociālās apdrošināšanas iemaksas, pievienotās vērtības nodoklis, akcīzes nodoklis, dabas resursu nodoklis, muitas nodoklis, u.c.) ieņēmumi Jūrmalā samazinājās gandrīz divas (-46,1%) reizes (sk. attēlu Nr.46.). Visstraujāk šajā laikā samazinājās ieņēmumi no akcīzes nodokļa (17 reizes), muitas nodokļa (trīs reizes), dabas resursu nodokļa (2,4 reizes), uzņēmumu ienākuma nodokļa (divas reizes) un pievienotās vērtības nodokļa (divas reizes).

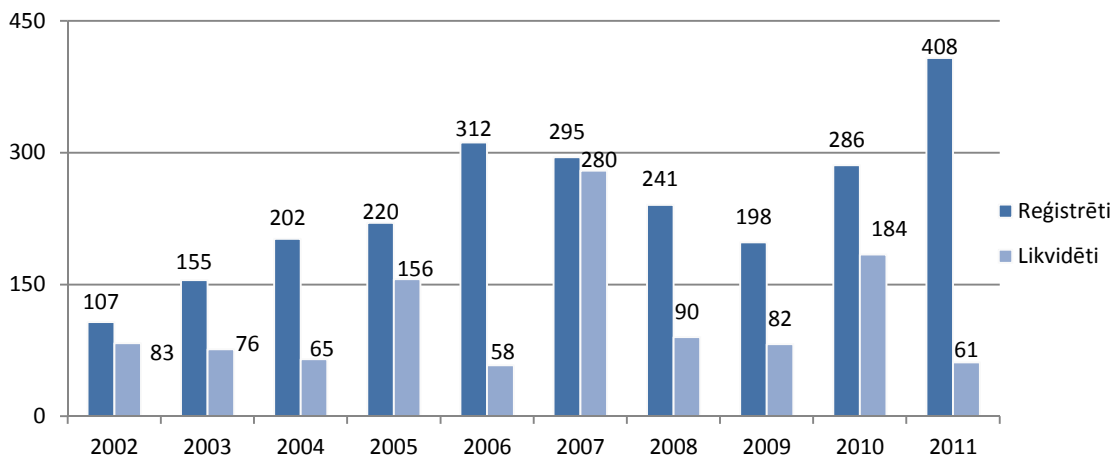
Attēls Nr. 46. Nodokļu ieņēmumi Jūrmalas pilsētā, 2006. – 2011.gads

Informācijas avots: Valsts ieņēmumu dienests

Uzņēmējdarbības vidi un aktivitāti pašvaldībā atspoguļo reģistrēto un likvidēto uzņēmumu dinamika. Kopumā laikā no 2002. līdz 2011.gadam reģistrēto un likvidēto uzņēmumu skaita dinamika Jūrmalā ir stabila un attīstības tendence pozitīva – pilsētā ik gadus tiek reģistrēti vairāk uzņēmumu nekā likvidēti (sk. attēlu Nr.47.).

Attēls Nr. 47. Reģistrēto un likvidēto uzņēmumu skaits Jūrmalā, 2006. – 2011.gads

Informācijas avots: Lursoft datu bāze

7.2. Tūrisms, aktīvā atpūta un kūrorts

Jūrmala ir vēsturiski attīstījusies kā kūrorta un rekreācijas pilsēta un arī mūsdienās piedāvā saviem viesiem daudzveidīgas veselības uzlabošanas, tūrisma un aktīvās atpūtas iespējas. Pilsētas teritorijā un tās tiešā tuvumā atrodas daudzveidīgas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ar lielisku potenciālu dabas tūrisma attīstībai.

Jūrmalas ārstniecības iestādes un SPA centri piedāvā lielu ūdens relaksācijas un dziedniecisko iespēju izvēli (ārstnieciskās dūņas, dziednieciskie minerālūdens avoti, u.c.), tomēr Jūrmalā pieejamie unikālie ārstniecības resursi joprojām netiek pilnībā izmantoti.

2013.gada sezonā Zilā karoga pludmales ir Bulduros, Dubultos, Jaunķemeros un Majoros, to standarts apliecina augstos tīrības, drošības un aprīkojuma standartus, kā arī piemērotību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

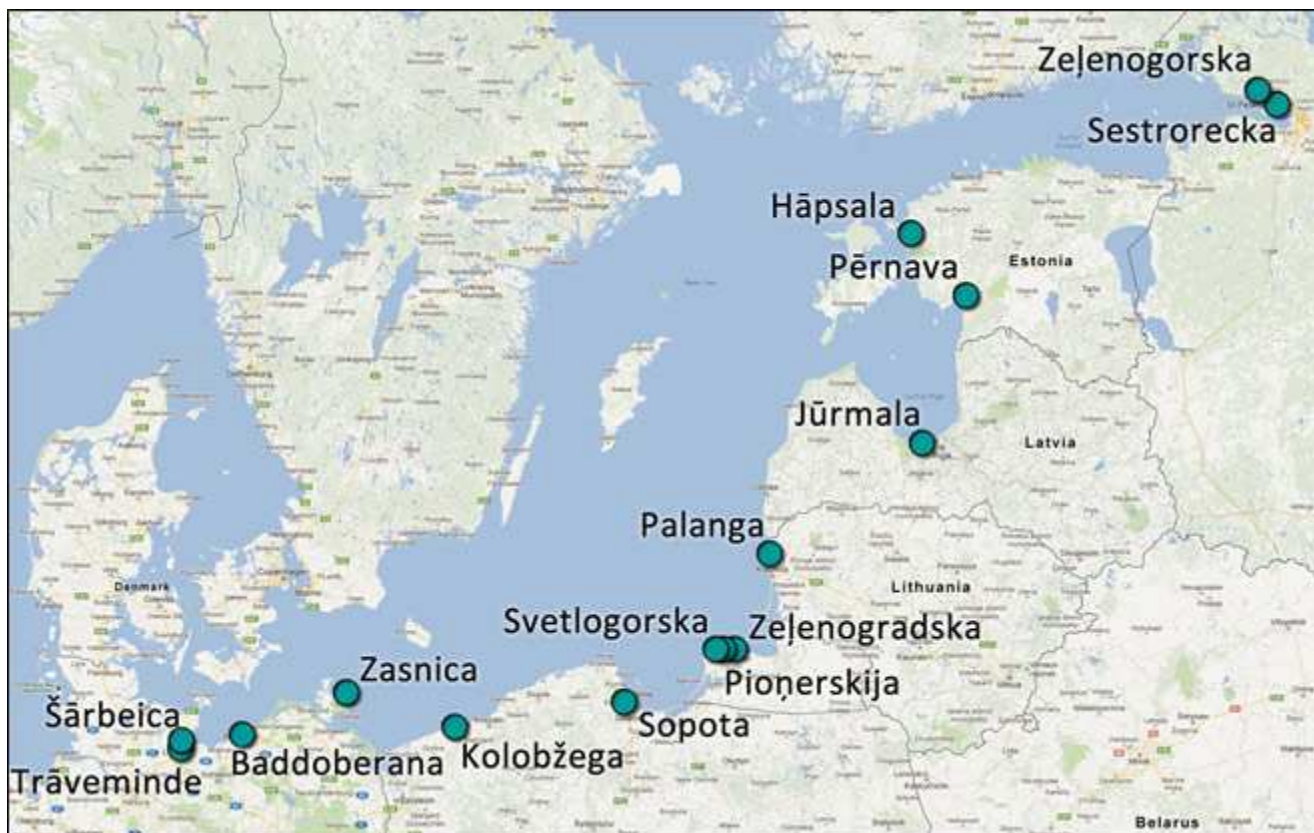
Jūrmalā atrodas viens no lielākajiem ūdensparkiem Ziemeļeiropā – *Līvu akvaparks*, kas piedāvā vairāk nekā 45 atrakcijas visu paaudžu apmeklētājiem.

Kūrortpilsēta

Jūrmala ir lielākā specializētā kūrortpilsēta Baltijas jūras krastā gan pēc platības, gan arī pēc iedzīvotāju skaita. (sk. attēlu Nr. 48. un tabulu Nr.27.).

Ar tūrisma attīstību pilsētā ir apmierināti 52% aptaujāto iedzīvotāju, bet ar viesnīcu un konferenču tūrisma attīstību – 48,3%. Kā būtiskākais neapmierinātības iemesls tiek minēts lēnais attīstības temps (7%).

Attēls Nr. 48. Kūrortpilsētas Baltijas jūras krastā ar iedzīvotāju skaitu virs 10 000

Karte: SIA „NK Konsultāciju birojs”, izmantojot www.maps-for-free.com pamatni

Būtiskākās Jūrmalas kūrorta konkurences priekšrocības Baltijas jūras reģionā ir šādas:

- Jūrmalā un tās tiešā tuvumā ir pieejams Baltijas jūras piekrastē bagātīgākais **balneoterapijas resursu** klāsts, tai skaitā reti sastopamie sulfīdus saturošie minerālūdeņi un dūņas. Līdz ar to Jūrmalas kūrorts var piedāvāt plašākas ārstniecības iespējas, nekā jebkurš cits kūrorts Baltijas jūras krastā.
- Īpaši vērtīgs resurss ir **sulfīdus saturošie minerālūdeņi un dūņas**, kas mērenās joslas klimatā ir sastopamas ļoti reti. Šī resursa izmantošanas medicīniskie aspekti ir pētīti vairāk nekā gadsimtu ilgi, arī šajā ziņā Jūrmalai sniedzot nozīmīgu medicīnas inovāciju priekšrocību salīdzinājumā ar citiem kūrortiem.
- Jūrmala tās viesiem ir ļoti **ērti pieejama** – pilsētu visā tās garumā šķērso dzelzceļš un 13 km no Jūrmalas centra atrodas Rīgas starptautiskā lidosta ar tiešiem reisiem uz 78 galamērķiem. 47 kilometru attālumā no Jūrmalas centra un 21 kilometru attālumā no Ķemeriem, Engures novadā pie Tukuma pilsētas atrodas lidosta „Jūrmala”, kuru plānots attīstīt kā starptautisku lidostu kravu pārvadājumiem ar perspektīvu attīstīt arī pasažieru pārvadājumus.¹⁹
- Ilgstoša uzturēšanās Jūrmalā ir potenciāli daudz **interesantāka**, nekā vairumā citu Baltijas jūras piekrastes kūrortu. Tikai 22 km attālumā no Jūrmalas centra atrodas Baltijas lielākā metropole – Rīga ar bagātīgām kultūras un izklaides iespējām. Jūrmalas pilsētas teritorijā un tās tuvumā dabas tūrisma iespējas piedāvā Ķemeru nacionālais parks.

¹⁹ Engures novada integrētās attīstības programma 2012. – 2018.gadam.

Tabula Nr. 27. Lielākās kūrortpilsētas Baltijas jūras krastā

Pilsēta, valsts	Iedzīvotāju skaits	Specifiski balneoterapijas resursi	Dzelzceļš	Tuvākā starptautiskā lidosta, km	Tuvākā lielpilsēta, km	Tuvākais nacionālais parks, km
Jūrmala, Latvija	50 840 (2011)	Sērūdēns, sērūdēns dūņās, sāļi saturošs ūdens, kūdra, sapropelis	✓	Rīga, 13	Rīga, 22	Ķemeru NP, 24
Pērnavas, Igaunija*	42 470 (2011)	Kūdra	✓	Tallina, 132	Tallina, 128	Soomaa NP, 53
Hāpsala, Igaunija	11 295 (2011)		-	Tallina, 103	Tallina, 100	Matsalu NP, 52
Sestrorecka, Krievija	37 248 (2010)	Sapropelis, minerālūdens, t.sk. radonu saturošs (neizmantots)	✓	Pulkovo, 79	Sankt Pēterburga, 35	Sebežas NP, 516
Zeļenogorska, Krievija	14 958 (2010)	Sapropelis, minerālūdens, t.sk. radonu saturošs (neizmantots)	✓	Pulkovo, 90	Sankt Pēterburga, 59	Sebežas NP, 540
Šārbeica, Vācija	11 710 (2011)	n/d		Lībeka, 41	Lībeka, 26	Šlezvīgas – Holšteinas Vadenzē NP, 161
Trāveminde, Vācija**	13 561 (2011)	n/d	✓	Lībeka, 30	Lībeka, 20	Šlezvīgas – Holšteinas Vadenzē NP, 177
Baddoberana, Vācija	11 325 (2011)	Minerālūdens	✓	Rostoka-Lāge, 53	Rostoka, 15	Priekšpomerānijas ezeru NP, 67
Zasnica, Vācija	10 366 (2011)	n/d	✓	Heringsdorfa, 157	Rostoka, 152	Jasmundas NP, 8
Svinoujsce, Polija**	40 759 (2011)	Sāļi saturošs ūdens, bromu, jodu un dzelzi saturošs ūdens, kūdra	✓	Golenova, 81	Ščecina, 113	Volīnijas NP, 38
Kolobžega, Polija**	44 980 (2011)	Sāļi saturošs minerālūdens, sapropelis, kūdra	✓	Golenova, 99	Ščecina, 142	Volīnijas NP, 88
Sopota, Polija	38 141 (2011)	Sāļi saturošs ūdens, jodu saturošs minerālūdens	✓	Gdaņska, 16	Gdaņska, 12	Slovinkas NP, 135
Svetlogorska, Krievija	11 202 (2010)	Kūdra	✓	Hrabrovo, 41	Kaļiņingrada, 43	Kuršu jomas NP, 65
Pioņerskija, Krievija**	12 031 (2010)	n/d	✓	Hrabrovo, 40	Kaļiņingrada, 45	Kuršu jomas NP, 65
Zeļenogradskā, Krievija	12 025 (2010)	Kūdra, minerālūdens	✓	Hrabrovo, 33	Kaļiņingrada, 35	Kuršu jomas NP, 32
Palanga, Lietuva	17 642 (2010)	Minerālūdens, sapropelis	-	Palanga, 7	Klaipēda, 25	Žemaitijas NP, 71

Informācijas avots: Baltijas jūras valstu statistikas biroju dati.

Piezīme: Izvēlētas tikai tās pilsētas, kuru ekonomikā primārā ir kūrorta funkcija un kurās iedzīvotāju skaits pārsniedz 10 000;

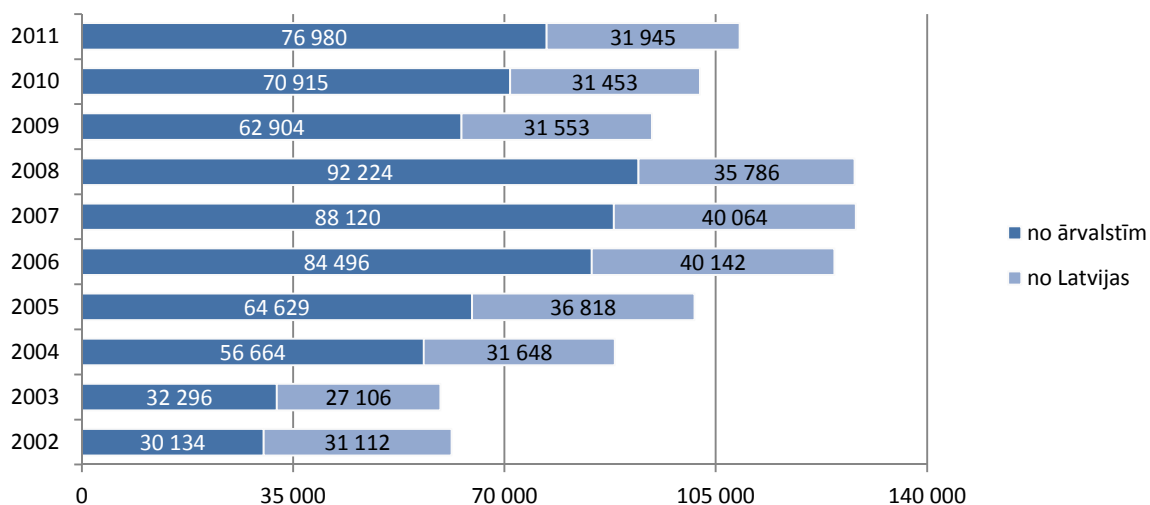
* - Liela daļa Pērnavas iedzīvotāju ir nodarbināti vietējos rūpniecības uzņēmumos;

** - daļa pilsētas iedzīvotāju nodarbināti vietējā ostā

Tūristu un naktsmītņu skaits

Laika posmā no 2002. līdz 2007.gadam bija vērojams pilsētas apmeklējumu skaita pieaugums, bet 2009.gadā, pasliktinoties vispārējai ekonomiskajai situācijai valstī un pasaulē kopumā, strauji (-26,2%) samazinājās arī pilsētas naktsmītņēs apkalpoto cilvēku skaits (sk. attēlu Nr. 49.). Savukārt 2010. un 2011.gadā Jūrmalas naktsmītņēs nakšņojošo viesu skaits atkal palielinājās, kas norāda uz pozitīvām tendencēm tūrisma attīstībā.

Attēls Nr. 49. Jūrmalas naktsmītnēs apkalpoto cilvēku skaits, 2002. – 2011.gads

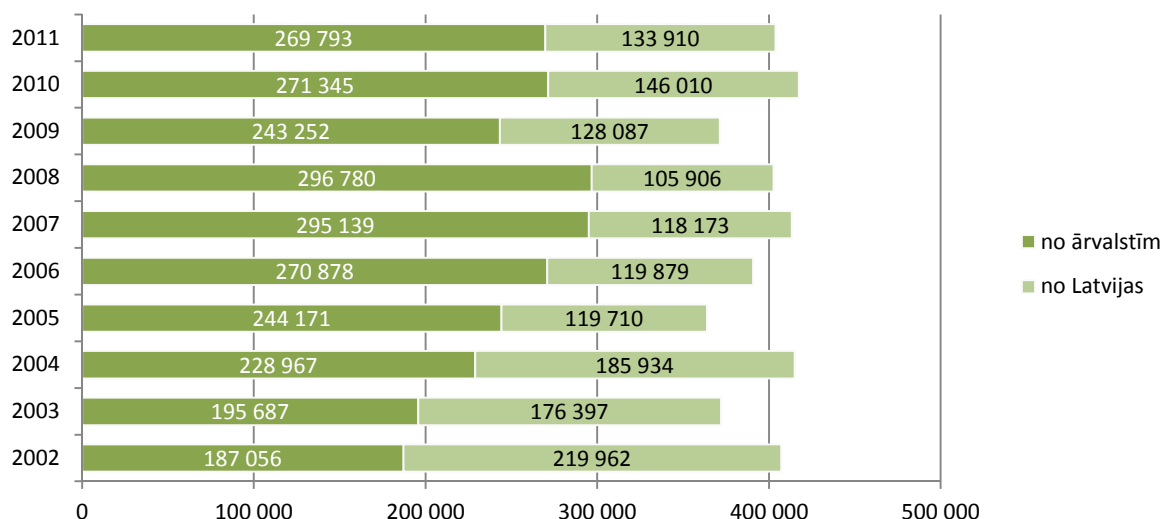

Informācijas avots: CSP datu bāze

Pēdējos gados pilsētas apmeklētāju struktūrā ir vērojamas izmaiņas – ārvalstu tūristu īpatsvars palielinājies no 4,9% 2002.gadā līdz 70,7% 2011.gadā. Visvairāk tūristu 2011.gadā Jūrmalā bija no Krievijas 29,9%, tikai pēc tam bija tūristi no Latvijas ar 29,3%. Pārējo valstu īpatsvars 2011.gadā bija: Igaunija 9% no kopējā tūristu skaita, Lietuva – 7%, Baltkrievija, Somija un Norvēģija pa 3 – 4%, Vācija un Zviedrija pa 2 – 3% un Ukraina 1% no kopējā tūristu skaita Jūrmalā.

Lai arī kopumā tūristu skaits pilsētā laikā no 2002. līdz 2011.gadam ir palielinājies, tomēr vidējais nakšņojumu skaits šai pašā laikā ir samazinājies no 7,6 diennaktīm līdz 3,7 diennaktīm (sk. attēlu Nr.50.). Baltkrievi 2011.gadā vidēji Jūrmalā pavadīja 15 dienas, vācieši – 4,7 dienas, latvieši vidēji 4 dienas, krievi – 3,5 dienas, lietuvieši – 1,8 dienas, izraēlieši – 2,7 dienas, somi, igauņi, zviedri, norvēģi, poļi – 2 dienas.

Attēls Nr. 50. Nakšņojumu skaits Jūrmalas naktsmītnēs, 2002. – 2011.gads

Informācijas avots: CSP datu bāze

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2011.gadā Jūrmalā bija vairāk nekā 40 naktsmītnes²⁰ – 15 viesnīcas, 10 viesu mājas, septiņas sanatorijas, piecas tūrisma un atpūtas bāzes, piecas kūrortviesnīcas, viens kempings un viens motelis, kurās kopumā bija 3 813 gultsvietas (sk. tabulu Nr.28.). Kopumā pēdējos gados naktsmītņu un gultsvietu skaits tajās Jūrmalā ir palielinājies.

Tabula Nr. 28. „Naktsmītņu un gultas vietu skaits Jūrmalā, 2002. – 2011.gads”

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Viesnīcas	8	11	12	13	11	15	18	14	16	15
Gultsvietu skaits	936	764	635	1 381	1 164	1 203	1 372	789	1 031	1 012
Moteļi	1	2	2	2	1	1	1	n/d	n/d	1
Gultsvietu skaits	164	176	176	176	12	12	17	n/d	n/d	12
Kūrortviesnīcas	8	9	9	5	4	4	4	6	6	5
Gultsvietu skaits	1 094	1 351	1 526	855	752	653	653	1 019	993	947
Viesu mājas	4	6	6	9	9	6	10	11	12	10
Gultsvietu skaits	55	113	123	169	174	134	169	158	214	203
Atpūtas nami	1	3	3	2	2	2	2	3	n/d	n/d
Gultsvietu skaits	36	82	100	56	56	32	56	86	n/d	n/d
Sanatorijas	3	3	3	4	4	4	4	5	6	7
Gultsvietu skaits	932	930	930	863	863	863	863	1 263	1 290	1 331
Tūristu un atpūtas bāzes	2	1	1	n/d	n/d	1	1	2	6	5
Gultsvietu skaits	106	30	105	n/d	n/d	16	16	19	91	85
Kempingi	2	1	1	1	1	1	2	1	n/d	1
Gultsvietu skaits	364	205	205	210	220	232	287	223	n/d	223
Hosteļi	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	2	2	n/d
Gultsvietu skaits	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	82	82	n/d
Naktsmītņu skaits (kopā)	29	36	37	36	32	34	42	44	48	44
Gultsvietu skaits (kopā)	3 687	3 651	3 800	3 710	3 241	3 145	3 433	3 639	3 701	3 813

Informācijas avots: CSP datu bāze

Vidējais Jūrmalas naktsmītņu noslogojums 2011.gadā bija 29%. Vislielākais noslogojums 2011.gadā bija kūrorta rehabilitācijas centriem un kūrortviesnīcām – vidēji 38% gadā. Kūrortviesnīcu lielākais noslogojums bija jūlijā un augustā – 78%.

Tūrisma attīstības plānošanas dokumenti

Tūrisma attīstības veicināšanai pašvaldība ir izstrādājusi **Jūrmalas pilsētas tūrisma attīstības stratēģiju 2007. – 2018.gadam**, kurā ir noteikti Jūrmalas pilsētas tūrisma attīstības stratēģiskie mērķi, uzdevumi un rīcības. Stratēģijā ir izvirzīti šādi stratēģiskie mērķi: (1) Tūristu skaita pieaugums; (2) Tūristu skaita vienmērīgs palielinājums ārpus vasaras sezonas mēnešos; (3) Nakšņojumu skaita palielinājums Jūrmalas tūristu mītnēs; (4) Viena apmeklētāja pilsētā iztērētās naudas daudzuma apjoma pieaugums.

Jūrmalas pilsētas tūrisma attīstības stratēģijas 2007. – 2018.gadam ietvaros veicamie uzdevumi pēc to rakstura ir apkopoti četrās programmās:

- Kūrorta attīstības programma;
- Tūrisma mārketinga programma;
- Tūrisma infrastruktūras programma;
- Viesmīlības un izglītības veicināšanas programma.

Visas programmas ir veidotas pieciem gadiem, un tās ietver konkrētus projektus. 26.01.2012. Jūrmalas pilsētas dome apstiprināja Jūrmalas pilsētas tūrisma attīstības stratēģijas 2007. – 2018.gadam aktualizēto programmu

Ar kūrorta attīstību Jūrmalā ir neapmierināti 50,3% aptaujāto iedzīvotāju, kā būtiskāko neapmierinātības iemeslu minot faktu, ka nenotiek attīstība (42%).

²⁰ Nav datu par atpūtas namu un hosteļu skaitu, kā arī gultsvietu skaitu tajos 2011.gadā.

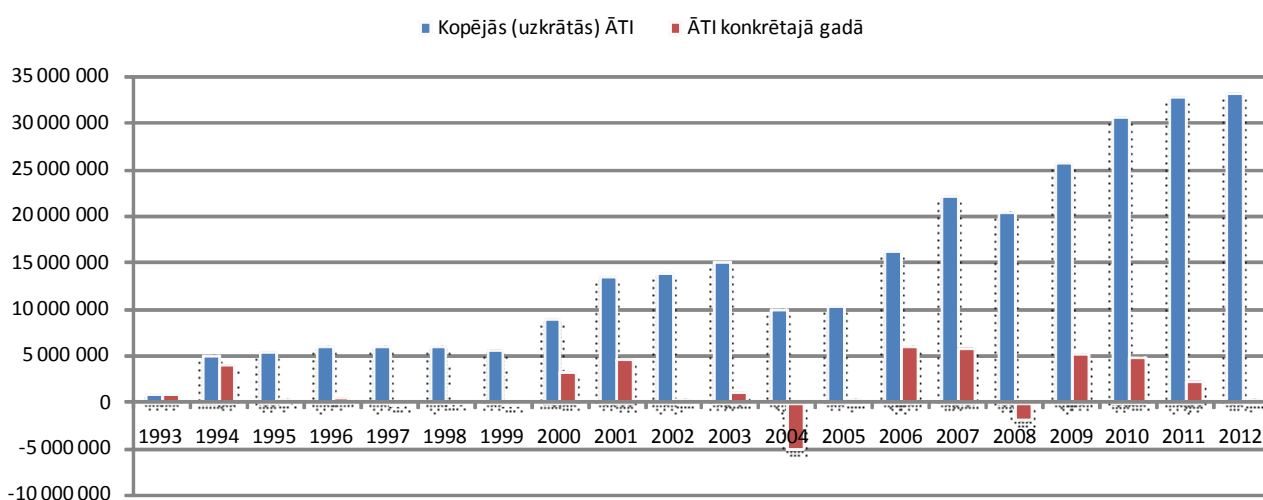
2012. – 2016.gadam. Tūrisma attīstības stratēģija apskata Jūrmalas kūrorta esošo situāciju un attīstības perspektīvas lielākā detalizācijas pakāpē, nekā šis dokuments.

Jūrmalas pilsētas kūrorta koncepcija 2009. – 2018.gadam ir izstrādāta, lai veicinātu kūrorta dabas dziedniecisko resursu apzināšanu un izmantošanu, ar kūrorta pakalpojumiem saistītas uzņēmējdarbības attīstību un pilsētas kā kūrorta vispārējo attīstību. Koncepcijā ir izvirzīti šādi stratēģiskie mērķi: (1) Nozares atjaunošana un tās pievienotās vērtības pieaugums; (2) Kūrorta ārstniecisko iestāžu pakalpojumu kvalitātes uzlabošana un noslogojuma palielināšana; (3) Kūrorta ārstnieciskās iestādes apmeklējošo viesu skaita pieaugums, saglabājot esošo viesu uzturēšanās ilgumu; (4) Jaunu kūrorta iestāžu izveide un kūrorta pakalpojumu sniegšanas veicināšana esošajās naktsmītnēs.

7.3. Ārvalstu tiešās investīcijas

Pēc Lursoft datu bāzes datiem laikā no 01.01.1991. līdz 17.04.2012. Jūrmala piesaistīja 33 166 261 LVL ārvalstu tiešo investīciju (ĀTI), un šajā ziņā bija 10.vietā starp Latvijas pašvaldībām. Salīdzinot ar citām republikas pilsētām, vairāk ĀTI piesaistītas bija tikai Rīgā (3 416 766 554 LVL), Ventspilī (138 268 903 LVL) un Liepājā (43 958 834 LVL). Pēc apjoma vislielākās ĀTI Jūrmalā tika veiktas 2001., 2006., 2007. un 2010.gadā (sk. attēlu Nr.51.).

Attēls Nr. 51. Ārvalstu tiešo investīciju sadalījums pa gadiem (latos)²¹

Informācijas avots: Lursoft datu bāze

Lielākās (pēc ieguldījuma apjoma) investīcijas Jūrmalā ir no Krievijas Federācijas (9 237 258 LVL), Šveices (8 711 808 LVL) un Kanādas (6 777 680 LVL).

Sadalījumā pa uzņēmumu darbības veidiem (pa NACE kodiem) vislielākās ārvalstu tiešās investīcijas Jūrmalā ir bijušas pakalpojumu nozarēs, t.i.: (1) Izmitināšana viesu mājās un cita veida īslaicīgas apmešanās vietās (NACE kods 55.20) – 8 490 940 LVL (25,6% no kopējām ĀTI); (2) Sava nekustamā īpašuma pirkšana un pārdošana (NACE kods 68.10) – 7 680 584 LVL (23,2% no kopējām ĀTI); (3) Būvniecības projektu izstrādāšana (NACE kods 41.10) – 2 822 350 LVL (8,5% no kopējām ĀTI); (4) Izmitināšana viesnīcās un līdzīgās apmešanās vietās (NACE kods 55.10) – 2 114 900 LVL (6,4% no kopējām ĀTI); (5) Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana (NACE kods 68.20) – 1 513 557 LVL (4,6% no kopējām ĀTI).

²¹ Investīciju apjoma izmaiņas parāda investīciju ieguldīšanas un izņemšanas apjoma dinamiku pa gadiem. 1993.gada datus apkopotas arī ĀTI par 1991. un 1992.gadu.

7.4. Nodarbinātība un bezdarbs

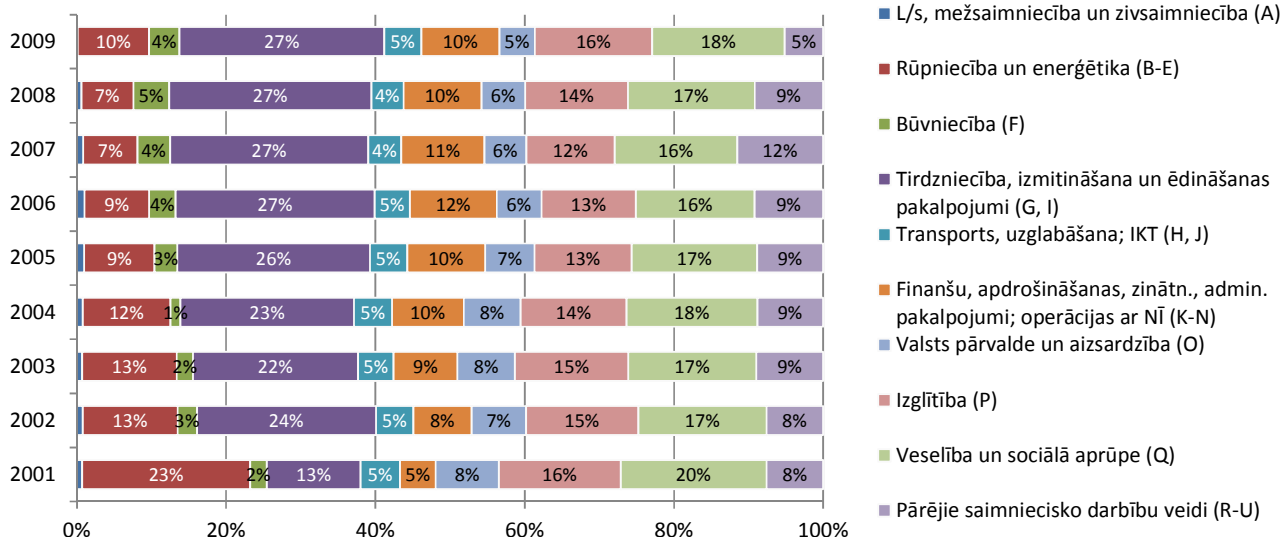
Nodarbinātība

2009.gadā vislielākais nodarbināto skaits sabiedriskajā un privātajā sektorā Jūrmalā (pēc darbinieku faktiskās darbavietas un komersanta, iestādes galvenā darbības veida) bija tirdzniecībā, izmitināšanā un ēdināšanas pakalpojumos – 27,4%, veselībā un sociālajā aprūpē – 17,7% un izglītībā – 15,7% (sk. attēlu Nr.52.).

Darba iespējas Jūrmalā kopumā neapmierina 78,7% aptaujāto iedzīvotāju.

78,7% Kauguru un Slokas iedzīvotājiem un 64,3% pārējo Jūrmalas apkaimju iedzīvotājiem būtu grūti vai neiespējami atrast darbu Jūrmalā.

Attēls Nr. 52. Darbinieku skaits sadalījumā pa nozarēm

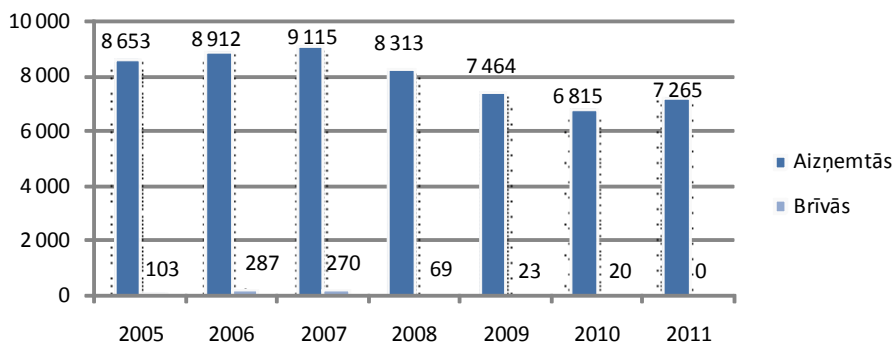

Informācijas avots: CSP datu bāze

Ievērojamākās ilgtermiņa izmaiņas nodarbinātības struktūrā saistītas ar Jūrmalas ekonomikas izmaiņām – palielinās nodarbinātība tūrisma un pakalpojumu nozarē, bet samazinās būvniecības un enerģētikas nozarē. Laikā no 2005. līdz 2011.gadam aizņemto darbavietu skaits Jūrmalā ir samazinājies par 16%, bet brīvo darbavietu skaits bija sarucis līdz nullei (sk. attēlu Nr.53.). Savukārt aizņemto darbavietu skaits 2011.gadā salīdzinot ar 2010.gadu ir palielinājies par 6,6%, kas norāda uz ekonomiskās aktivitātes paaugstināšanos pilsētā.

²² Datus par nodarbinātību laikā no 2001. līdz 2008.gadam un 2009.gadam ir pielietotas dažādas kvalifikācijas (dati par laiku no 2001. līdz 2008.gadam ir pēc NACE 1.2.redakcijas, bet 2009.gada dati ir pēc NACE 2.redakcijas), līdz ar to dati nav salīdzināmi visās kategorijās.

Attēls Nr. 53. Brīvo un aizņemto darbinieku skaits Jūrmalā (skaits), 2005. – 2011.gads

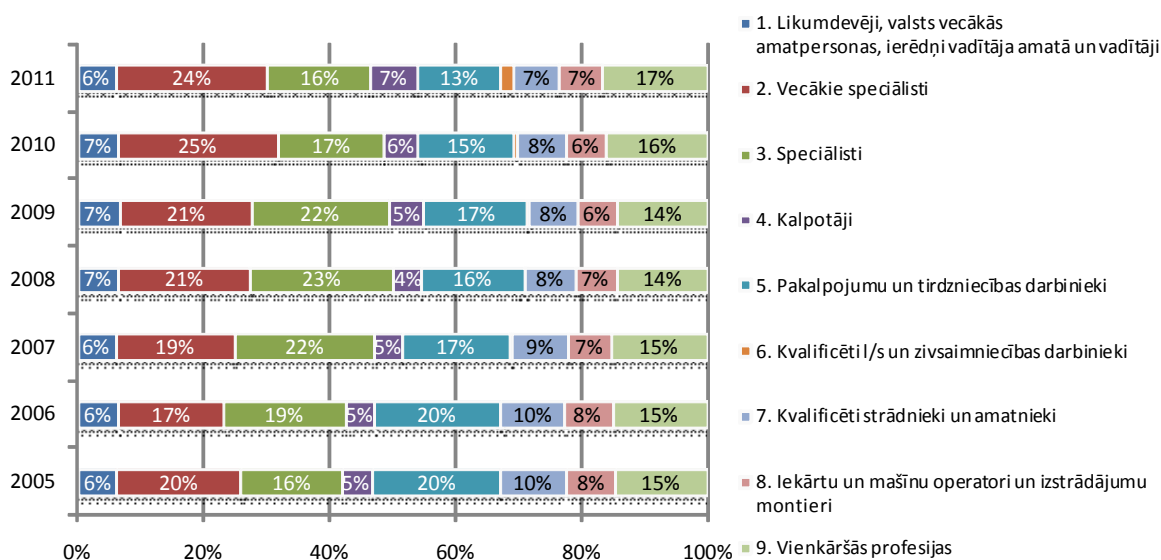

Informācijas avots: CSP datu bāze

Sadalījumā pa profesiju pamatgrupām 2011.gadā visvairāk cilvēku Jūrmalā bija nodarbināti vecāko speciālistu profesiju pamatgrupā – 24,1%, vienkāršo profesiju pamatgrupā – 16,6% un speciālistu profesiju pamatgrupā – 16,5% (sk. attēlu Nr.54.).

Jaunu darbinieku radīšana, bezdarba problēmas risināšana un labāk apmaksātu darbinieku nodrošināšana ir viens no galvenajiem uzdevumiem, kas iedzīvotāju skatījumā būtu jārisina steidzami. Šādi uzskata 29% aptaujāto respondentu, tai skaitā 43,2% Slokā un Kauguros aptaujāto.

Attēls Nr. 54. Aizņemtās darbinietas pa profesiju pamatgrupām Jūrmalā (skaits), 2005. – 2011.gads

Informācijas avots: CSP datu bāze

Laikā no 2005. līdz 2011.gadam visstraujāk palielinājies strādājošo skaita īpatsvars vecāko speciālistu profesijas pamatgrupā (no 20% uz 24%), bet visstraujāk samazinājies pakalpojumu un tirdzniecības darbinieku īpatsvars (no 20% uz 13%).

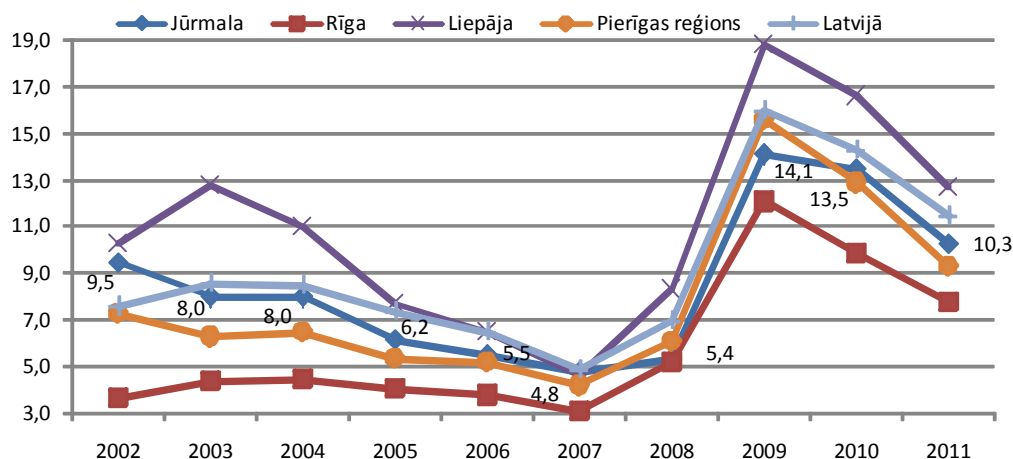
Bezdarbs

Bezdarba līmenis Jūrmalā ir zemāks nekā vidēji Latvijā, taču augstāks nekā Pierīgas reģionā un Rīgā (sk. attēlu Nr.55.).

Atrast darbu Jūrmalā sagādātu lielas grūtības vai nevarētu to izdarīt 71,3% no visiem respondentiem. Savukārt, atrast darbu tuvākajā apkārtnē (ārpus Jūrmalas) nesagādātu nekādas vai nelielas grūtības 62,3% no visiem respondentiem.

2008.gadā, sākoties ekonomiskajai krīzei pasaulē un Latvijā, bezdarba līmenis pilsētā strauji paaugstinājās. Nodarbinātības valsts aģentūras statistikas dati liecina, ka bezdarba līmenis 2009.gada beigās sasniedza 14,1% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita jeb 4 958 personas. Kopš šī laika situācija ir pakāpeniski uzlabojusies un 2011.gada beigās Jūrmalā bija 3 236 bezdarbnieku un bezdarba līmenis pazeminājās līdz 10,3%.

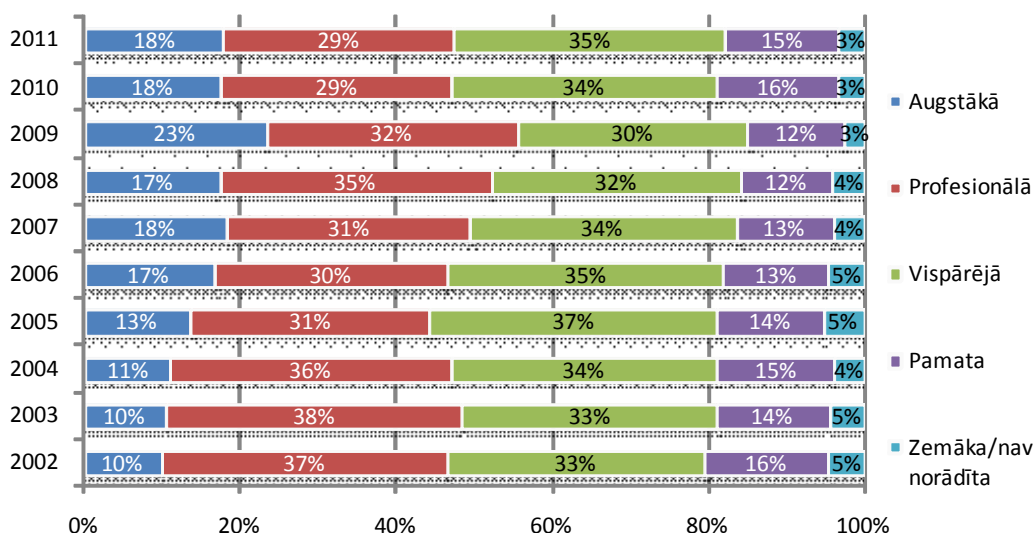
Attēls Nr. 55. Reģistrētā bezdarba līmenis (procentos) gada beigās, 2002. – 2011.gads

Informācijas avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

Pēdējo 10 gadu laikā lielāka daļa bezdarbnieku ir bijusi ar vispārējo un profesionālu izglītību – vidēji 34% un 33%. Bezdarbnieku īpatsvars ar augstāko izglītību vidēji ir 16% un laikā no 2002. līdz 2011.gadam tam ir bijusi tendence palielināties (sk. attēlu Nr.56.). 2011.gadā Jūrmalā visvairāk (625 jeb 19,6% no visiem bezdarbniekiem) bija bezdarbnieču sievietes ar vispārējo izglītību.

Attēls Nr. 56. Jūrmalas reģistrēto bezdarbnieku īpatsvars pēc izglītības līmeņa, 2002. – 2011.gads

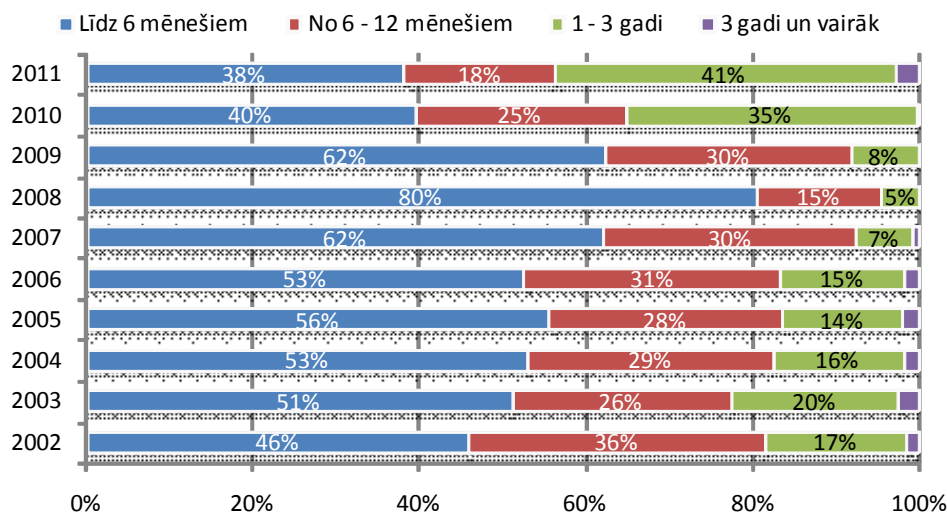

Informācijas avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

Pašvaldībā bezdarbnieku vidū vērojams augsts sieviešu īpatsvars – 2011.gadā 57,3% no visiem bezdarbniekiem bija sievietes un 42,7% vīrieši. Nodarbinātības valsts aģentūras dati liecina, ka 2011.gada beigās augsts bija ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars (43,8%), kā arī salīdzinoši augsts jauniešu – bezdarbnieku vecumā no 15 līdz 24 gadiem īpatsvars (10,3%).

Pilsētā ir aktualizējusies ilgstošā bezdarba problēma – 2011.gadā, salīdzinājumā ar 2008.gadu, ilgstošo bezdarbnieku (bezdarba ilgums no viena līdz trim gadiem) īpatsvars Jūrmalā ir palielinājies no 5% līdz 41% (sk. 57.attēlu).

Attēls Nr. 57. Bezdarbnieku īpatsvars pēc bezdarba ilguma Jūrmalā (% no kopējā bezdarbnieku skaita), 2002. – 2011.gads

Informācijas avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

Savukārt, sadalījumā pēc profesijas, laikā no 2001. līdz 2011.gada, Jūrmalā skaitliski visvairāk bezdarbnieku bija bez profesijas un mazumtirdzniecības veikala pārdevēji (sk. tabulu Nr.29.).

Tabula Nr. 29. Bezdarbnieku skaits Jūrmalā sadalījumā pēc profesijas (top 5), 2001. – 2011.gads

Nr.p.k.	2001	2003	2005	2007	2009	2011
1.	Nav profesijas (219)	Mazumtirdzn. veikala pārdevējs (211)	Nav profesijas (234)	Nav profesijas (103)	Nav profesijas (699)	Nav profesijas (1 039)
2.	Mazumtirdzn. veikala pārdevējs (211)	Nav profesijas (207)	Mazumtirdzn. veikala pārdevējs (154)	Mazumtirdzn. veikala pārdevējs (99)	Mazumtirdzn. veikala pārdevējs (193)	Apkopējs (107)
3.	Zivju apstrādātājs (162)	Zivju apstrādātājs (102)	Palīgstrādnieks (89)	Apkopējs (56)	Palīgstrādnieks (128)	Mazumtirdzn. veikala pārdevējs (102)
4.	Palīgstrādnieks (118)	Apkopējs (81)	Apkopējs (70)	Šuvējs (51)	Automobiļa vadītājs (117)	Automobiļa vadītājs (61)
5.	Apkopējs (88)	Šuvējs (69)	Zivju apstrādātājs (49)	Palīgstrādnieks (32)	Apkopējs (97)	Palīgstrādnieks (59)

Informācijas avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

7.5. Darba samaksas līmenis

Darba samaksa

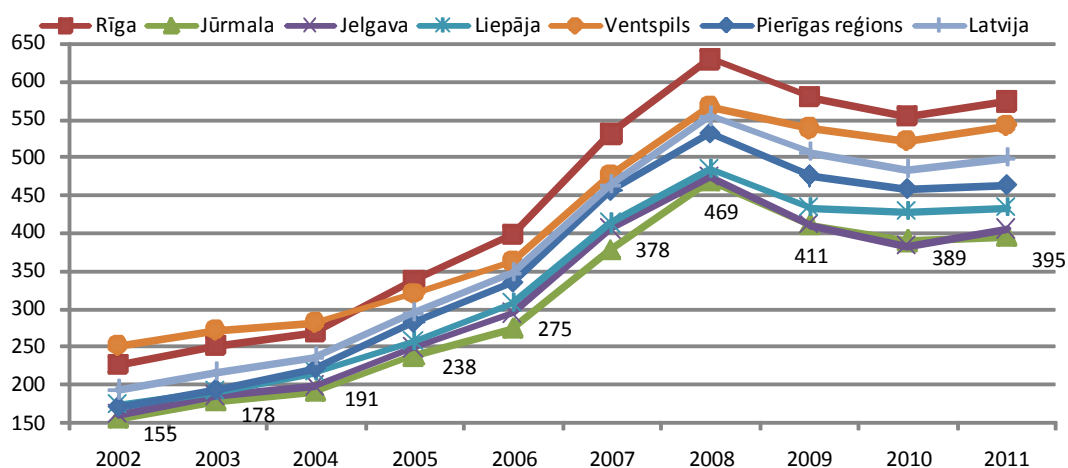
Jūrmalā 2011.gadā (deviņos mēnešos) strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50) bija 394,94 LVL, darba samaksa sabiedriskajā sektorā – 390,99 LVL un privātajā sektorā (komersanti ar nodarbināto skaitu virs 50) – 403,28 LVL.

Iespējas atrast labi atalgotu darbu neapmierina 86% aptaujāto iedzīvotāju.

Laikā no 2002. līdz 2008.gadam strādājošo vidējā bruto darba samaksa Jūrmalā, līdzīgi kā vidēji Latvijā, palielinājās trīs reizes, bet, sākoties ekonomikas lejupslīdei, darba samaksas līmenis samazinājās. Salīdzinājumā

ar Rīgu, Jelgavu, Ventspili un Liepāju, strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa Jūrmalā 2011.gadā bija vismazākā (sk. attēlu Nr.58.).

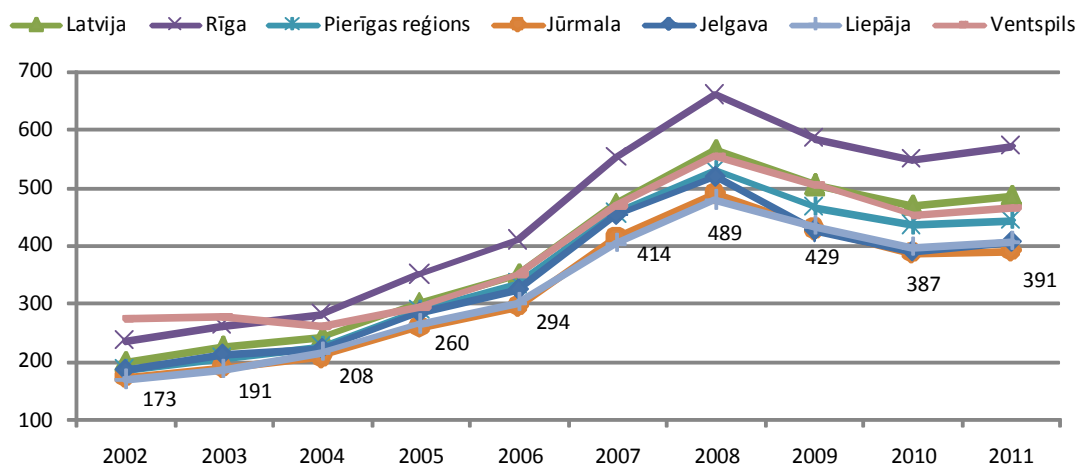
Attēls Nr. 58. Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa latos (bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu zem 50) Jūrmalā, Rīgā, Jelgavā, Liepājā, Ventspilī, Pierīgas reģionā un Latvijā, 2002. – 2011.gadā

Informācijas avots: CSP

Arī mēneša vidējā darba samaksa sabiedriskajā sektorā Jūrmalā 2011.gadā bija mazāka, nekā citās pilsētās, Pierīgas reģionā un vidēji Latvijā (sk. attēlu Nr.59.). Laikā līdz 2009.gadam bruto darba samaksa sabiedriskajā sektorā Jūrmalā bija augstāka nekā privātajā sektorā.

Attēls Nr. 59. Mēneša vidējā bruto darba samaksa latos sabiedriskajā sektorā Jūrmalā, Rīgā, Jelgavā, Liepājā, Ventspilī, Pierīgas reģionā un Latvijā, 2002. – 2011.gadā

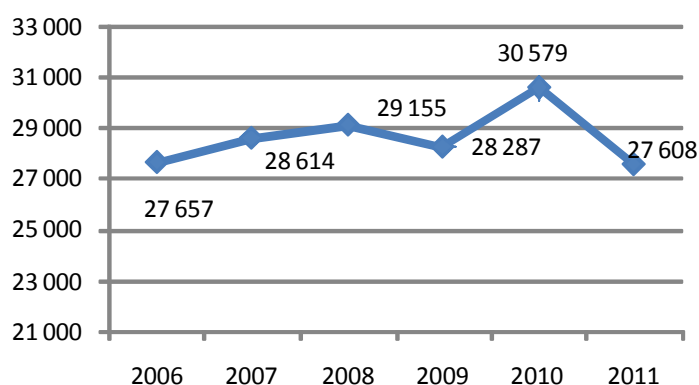

Informācijas avots: CSP

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta datiem 2011.gadā (deviņos mēnešos) salīdzinot ar 2006.gadu, nodokļu maksātāju skaits (fiziskās personas) Jūrmalā kopumā ir samazinājies par 0,2% (sk. attēlu Nr.60.). Salīdzinājumam, visstraujāk nodokļu maksātāju skaits minētajā laikā ir samazinājies Liepājā (-11,2%) un Jelgavā (-9,1%).

Attēls Nr. 60. Nodokļu maksātāju skaits (fiziskās personas) Jūrmalā, 2006. – 2011.gads

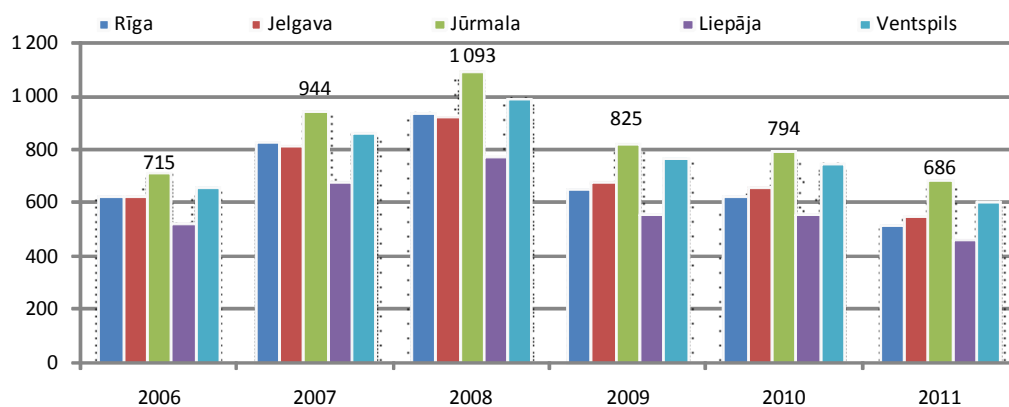

Informācijas avots: Valsts ieņēmumu dienests

Valsts budžetā faktiski iemaksātais ledzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) apjoms uz vienu nodokļa maksātāju Jūrmalā 2010.gadā bija 794,02 LVL, kas ir vairāk nekā citās pilsētās (sk. attēlu Nr.61.). Šī atšķirība no vidējās darba samaksas ir skaidrojama ar to, ka daudzi jūrmalnieki strādā labi atalgotu darbu Rīgā.

Kopumā IIN iemaksu apjoms uz vienu nodokļu maksātāju Jūrmalā, 2010.gadā salīdzinot ar 2006.gadu, ir palielinājies par 11,1%. Savukārt IIN iemaksu valsts budžetā samazinājums par 27,4% laikposmā no 2008.gada līdz 2010.gadam ir saistīts ar iedzīvotāju ienākumu samazināšanos, ko izraisīja vispārējās ekonomiskās situācijas pasliktināšanās valstī.

Attēls Nr. 61. Viena nodokļu maksātāja valsts budžetā faktiski iemaksātās IIN summas (latos) Jūrmalā, Rīgā, Jelgavā, Liepājā un Ventspilī, 2006. – 2011²³.gads

Informācijas avots: Valsts ieņēmumu dienests

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta datiem Jūrmalas pilsētas nodokļu maksātāji (fiziskās personas) 2010.gadā valsts budžetā faktiski iemaksāja IIN 24 280 241,01 LVL apmērā (2011.gada deviņos mēnešos – 18 932 596,26 LVL), 2009.gadā – 23 344 286,13 LVL, 2008.gadā – 31 865 517,41 LVL, 2007.gadā – 27 001 699,15 LVL un 2006.gadā – 19 763 184,53 LVL.

²³ Dati par 2011.gada deviņiem mēnešiem

8. Pašvaldības pārvalde

8.1. Pārvaldes struktūra un funkcijas

Jūrmalas pilsētas pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību nodrošina ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns – dome, kuru veido 15 deputāti. Dome no deputātu vidus ievēlē Domes priekšsēdētāju, Domes priekšsēdētāja vietnieku pilsētsaimniecības jautājumos un pastāvīgo komiteju personāla sastāvu.

Lai nodrošinātu savu darbību un sagatavotu jautājumus izskatīšanai domes sēdēs pašvaldībā ir izveidotas 10 patstāvīgās komitejas (finanšu komiteja, attīstības un vides jautājumu komiteja, izglītības jautājumu komiteja, transporta un komunālo lietu komiteja, kūrorta un tūrisma jautājumu komiteja, sociālo un veselības jautājumu komiteja, kultūras jautājumu komiteja, jaunatnes un sporta jautājumu komiteja, drošības un kārtības jautājumu komiteja, revīzijas un kontroles jautājumu komiteja).

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai dome no deputātiem, domes administrācijas darbiniekiem un pašvaldības iedzīvotājiem ir izveidojusi:

- **16 komisijas:**
 - Administratīvā komisija;
 - Civilās aizsardzības komisija;
 - Bērnu tiesību aizsardzības komisija;
 - Ēku un būvju tehniskā stāvokļa novērtēšanas komisija;
 - Būvvalde;
 - Dzīvokļu komisija;
 - Iedzīvotāju integrācijas jautājumu komisija;
 - Nekustamā īpašuma iznomāšanas un izīrēšanas komisija;
 - Pašvaldības iepirkumu komisija pašvaldības iepirkumu veikšanā, kad paredzēts konkurss vai sarunu procedūra;
 - Privatizācijas komisija;
 - Rakšanas atļauju izsniegšanas komisija;
 - Sociālās palīdzības komisija;
 - Dzīvojamo māju privatizācijas komisija;
 - Zemes komisija un Jūrmalas pilsētas vēlēšanu komisija.
- Piecas **konsultatīvās padomes:**
 - Iedzīvotāju konsultatīvā padome;
 - Kultūras konsultatīvā padome;
 - Uzņēmēju konsultatīvā padome;
 - Sabiedriskā padome;
 - Izglītības padome.

Pašvaldības domes padotībā atbilstoši to apstiprinātiem nolikumiem darbojas šādas iestādes un aģentūras: Jūrmalas valsts ģimnāzija; Jūrmalas alternatīvā skola; Jūrmalas sākumskola „Atvase”; Jūrmalas bāriņtiesa; PII „Namiņš”; PII „Pienenīte”; PII „Katrīna”; PII „Mārīte”; PII „Saulīte”; PII „Bitīte”; PII „Lācītis”; PII „Madara”; PII „Zvaniņš”; Sākumskola „Ābelīte”; Ķemeru vidusskola; Jūrmalas bērnu un jauniešu interešu centrs; Sporta skola;

Jūrmalas pilsētas Jaundubultu vidusskola; Jūrmalas Kauguru vidusskola; Labklājības pārvalde; Jūrmalas pilsētas Lielupes vidusskola; Majoru vidusskola; Jūrmalas Mākslas skola; Jūrmalas Mūzikas vidusskola; Jūrmalas pilsētas Mežmalas vidusskola; Jūrmalas peldēšanas un futbola skola; Jūrmalas pilsētas pašvaldības policija; Pumpuru vidusskola; Slokas pamatskola; Jūrmalas pilsētas pašvaldības iestāde „Sprīdītis”; Jūrmalas sākumskola „Taurenītis”; Jūrmalas pilsētas internātpamatskola; Vaivaru pamatskola; Jūrmalas vakara vidusskola; Jūrmalas pilsētas muzejs; Jūrmalas centrālā bibliotēka; Jūrmalas kultūras centrs; Jūrmalas pilsētas dome; Lielupes ostas pārvalde; p/a „Jūrmalas sociālās aprūpes centrs” un speciālā PII „Podziņa”.

Saskaņā ar Jūrmalas pilsētas domes 26.01.2012. lēmumu Nr.7 apstiprināto Jūrmalas pašvaldības darbinieku skaita (darbavietu) sarakstu, no Jūrmalas pašvaldības budžeta līdzekļiem tiek apmaksātas 1 444,31 amata vienības.

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās: SIA „Jūrmalas slimnīca” (pašvaldības kapitāldaļu apjoms – 100%); SIA „Dubultu šķelda”; SIA „Dzintaru koncertzāle” (100%); SIA „Jūrmalas attīstības projekti” (100%); SIA „Jūrmalas ātrā palīdzība” (100%); SIA „Jūrmalas gaisma” (100%); SIA „ Jūrmalas kapi” (100%); SIA „Jūrmalas namsaimnieks” (100%); SIA „Jūrmalas siltums” (100%); SIA „Jūrmalas televīzijas sabiedrība” (50%); SIA „Jūrmalas ūdens” (100%); SIA „Kauguru veselības centrs” (100%); SIA Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība „Piejūra” (35,9%), pašvaldības SIA „Veselības un sociālās aprūpes centrs „Sloka”” (100%) un SIA „SPORTREHS” (0,4%).

Pašvaldība ir pārstāvēta šādās biedrībās (nodibinājumos): biedrībā „Latvijas lielo pilsētu asociācija”; biedrībā „Latvijas pašvaldību mācību centrs”; biedrībā „Latvijas kūrortpilsētu asociācija”; biedrībā „Latvijas pašvaldību savienība” un nodibinājumā „Rīgas reģiona attīstības aģentūra”.

8.2. Pašvaldības finanšu raksturojums

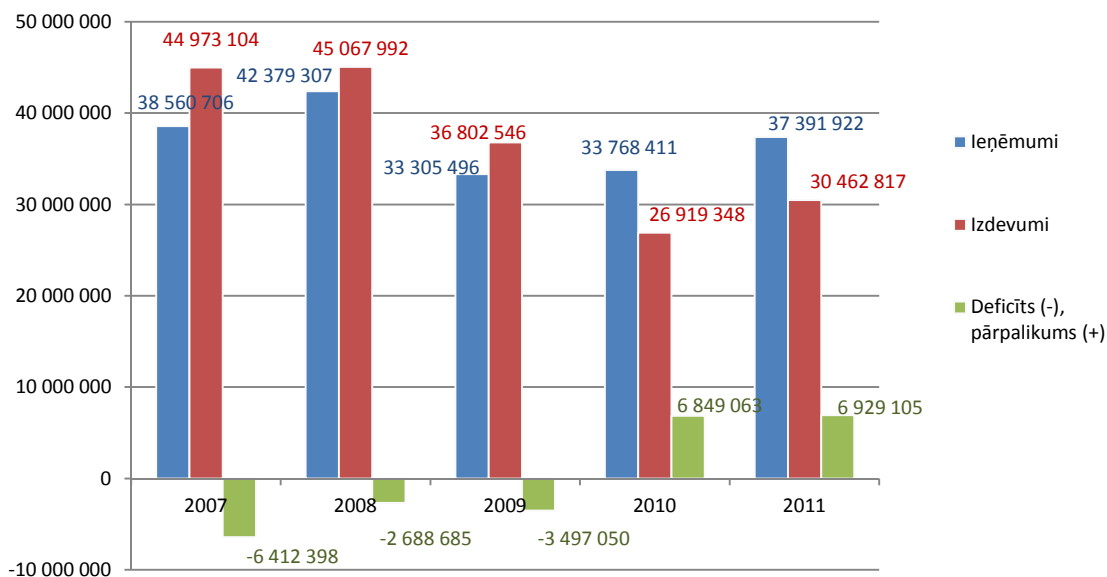
Jūrmalas pilsētas pašvaldības budžetu veido vienam saimnieciskajam gadam, t.i., laika periodam no 1.janvāra līdz 31.decembrim un tas atspoguļo pašvaldības attīstības pasākumus tuvākajā laika periodā un turpmākajos gados.

Jūrmalas pilsētas pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta.

Pamatbudžets

Laikā no 2007. līdz 2011.gadam Jūrmalas pilsētas pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi kopumā ir samazinājušies (sk. attēlu Nr.62. un 2.pielikumu). 2010. un 2011.gadā pašvaldība ir strādājusi ar budžeta pārpalikumu.

Attēls Nr. 62. Jūrmalas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi (latos), 2007. – 2011.gads

Informācijas avots: Valsts kases pašvaldību budžeta pārskati

Pamatbudžets ir galvenā budžeta sastāvdaļa, kas ietver visus pašvaldības ieņēmumus vispārējo izdevumu segšanai. Tikai uz pamatbudžetu attiecas pašvaldības aizņēmumi, galvojumi un citas saistības.

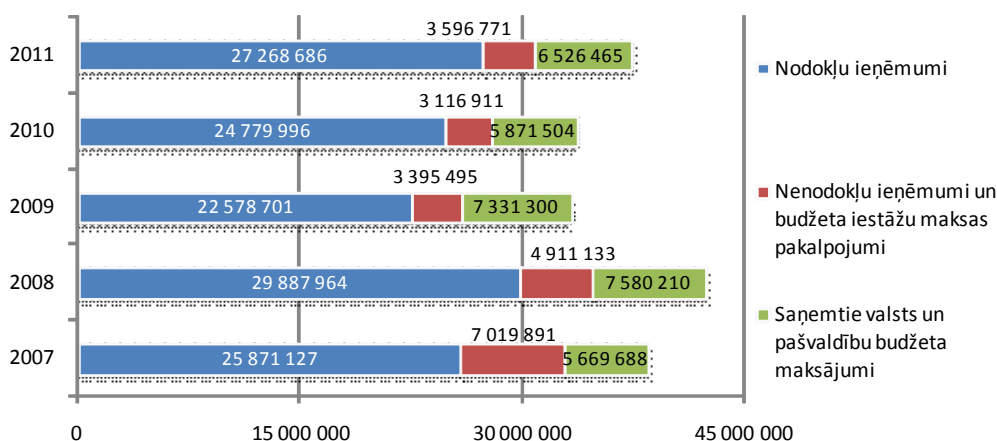
Pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus veido:

- Nodokļu ieņēmumi (iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis);
- Nenodokļu ieņēmumi (maksājumi par budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem, valsts un pašvaldību nodevas, ieņēmumi no pašvaldības kapitāla izmantošanas, īpašuma atsavināšanas un citi ieņēmumi);
- Valsts budžeta transferti un pārējie maksājumi (valsts budžeta mērķdotācijas, galvenokārt, izglītības nozarei), finansējums ES struktūrfondu investīciju projektiem un citiem projektiem un pasākumiem.

Augsts nekustamā īpašuma nodoklis, kā arī augstās komunālo pakalpojumu izmaksas ir visbiežāk (21,3% aptaujāto, tai skaitā 27,9% ārpus Kauguriem un Slokas dzīvojošo) minētais iemesls, kāpēc viņi nevēlētos palikt dzīvot Jūrmalā.

2011.gadā Jūrmalas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumus (37 391 922 LVL) veidoja nodokļu ieņēmumi – 72,9%, nenodokļu ieņēmumi – 9,6% un saņemtie valsts un pašvaldības budžeta transferti un maksājumi – 17,5% (sk. attēlu Nr.63.).

Attēls Nr. 63. Jūrmalas pilsētas pašvaldības ieņēmumu struktūra (latos), 2007. – 2011.gads

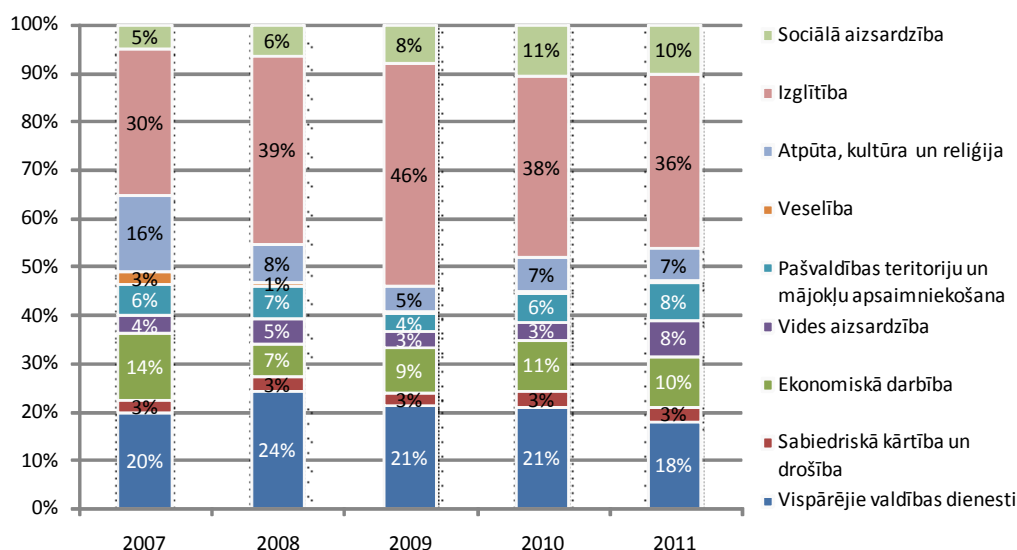

Informācijas avots: Valsts kases pašvaldību budžeta pārskati

Ieņēmumi no nekustamā īpašuma nodokļa 2011.gadā kopumā bija 6 367 091 LVL, no kuriem 3 919 356 LVL nekustamā īpašuma nodoklis par zemi un 2 447 735 LVL nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām.

Jūrmalas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi laikā no 2007.gada līdz 2011.gadam ir samazinājušies par 3%. Jūrmalas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta izdevumi 2011.gadā bija 30 462 817 LVL apmērā un salīdzinot ar 2007.gadu tie bija samazinājušies par 32,3%. Nozaru griezumā (pa funkcionālajām kategorijām) lielākie izdevumi no pašvaldības pamatbudžeta 2011.gadā tika veikti izglītībai (35,9%) un vispārējiem valdības dienestiem (18%) (sk. attēlu Nr.64.).

Attēls Nr. 64. Jūrmalas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta izdevumi (pa funkcionālajām kategorijām), 2007. – 2011.gads

Informācijas avots: Valsts kases pašvaldību budžeta pārskati

Laikā no 2007.gada līdz 2011.gadam izdevumu izglītībai īpatsvars ir palielinājies no 30% uz 36% un sociālajai aizsardzībai īpatsvars – no 5% uz 10%, savukārt vislielākais samazinājums ir bijis atpūtai, kultūrai un reliģijai – no 16% uz 7%.

Speciālais budžets

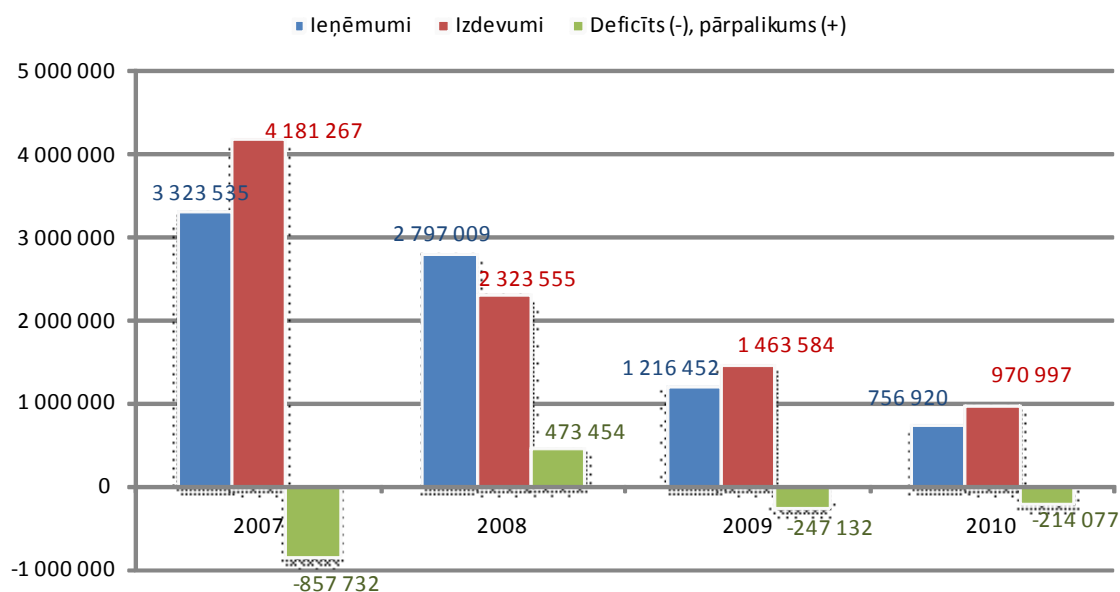
Pašvaldības speciālais budžets ietver īpašiem mērķiem iezīmētus ieņēmumu avotus:

- Nodokļu ieņēmumus – ieņēmumus no dabas resursu nodokļa;
- Nenodokļu ieņēmumus – ieņēmumus no pašvaldības īpašuma iznomāšanas, pārdošanas un maksas pakalpojumiem;
- Transfertos – valsts un pašvaldību budžeta mērķdotācijas pašvaldību autoceļu (ielu) uzturēšanas finansēšanai.

Speciālais budžets ietver arī saņemtos ziedojumus un dāvinājumus. Speciālā budžeta līdzekļi tiek novirzīti konkrētu pasākumu īstenošanai.

Laikā no 2007.gada līdz 2010.gadam Jūrmalas pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumi kopumā ir samazinājušies vairāk kā četras reizes, kas ir saistīts ar valsts mērķdotācijas samazināšanu pašvaldību autoceļu (ielu) finansēšanai 2009.gadā (sk. attēlu Nr.65.).

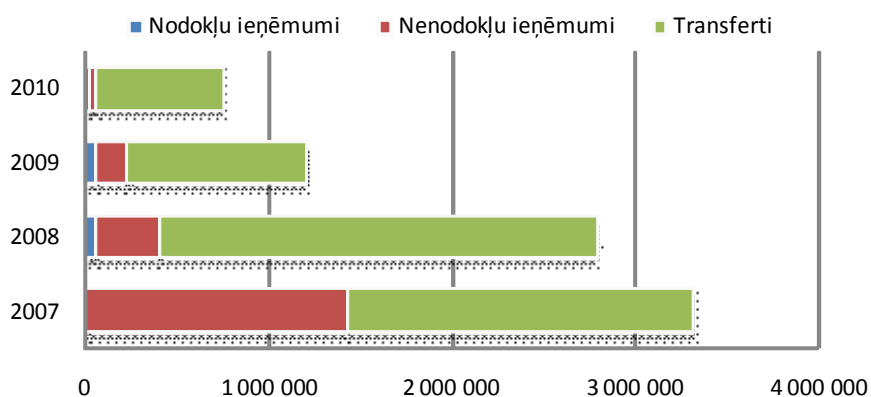
Attēls Nr. 65. Jūrmalas pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumi un izdevumi (latos), 2007. – 2010.gads

Informācijas avots: Valsts kases pašvaldību budžeta pārskati

2010.gadā lielāko daļu, jeb 91,5% no pašvaldības speciālā budžeta ieņēmumiem veidoja valsts budžeta mērķdotācija pašvaldības autoceļu (ielu) finansēšanai (sk. attēlu Nr.66.).

Attēls Nr. 66. Jūrmalas pilsētas speciālā budžeta ieņēmumi (latos)²⁴, 2007. – 2010.gads

Informācijas avots: Valsts kases pašvaldību budžeta pārskati

Ziedojumu un dāvinājumu budžeta ieņēmumi 2007.gadā bija 27 720 LVL apmērā, 2008.gadā – 30 179 LVL, 2009.gadā – 15 043 LVL, 2010.gadā – 9 486 LVL un 2011.gadā – 9 714 LVL. Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi tiek novirzīti konkrētu pasākumu finansēšanai.

Budžeta saistības

Uz 31.12.2011. kopējās Jūrmalas pilsētas saistības veidoja 26 aizņēmumu līgumi, pieci galvojuma līgumi un citas ilgtermiņa saistības kopsummā par 21 332 274 LVL (sk. 3.pielikumu). Aizņēmumi tika ņemti, galvenokārt,

²⁴ Bez ziedojumiem un dāvinājumiem

komunālās saimniecības (siltumapgāde, energoefektivitātes paaugstināšanas darbi, u.c.), izglītības, sporta, un citu infrastruktūras attīstības projektu īstenošanai.

Palielinoties atmaksājamajai aizdevuma daļai un samazinoties pamatbudžeta ieņēmumiem 2011.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, ikgadējais pašvaldības saistību maksājumu apjoms ir palielinājies no 15,06% uz 16,35% (sk. tabulu Nr.30.).

Tabula Nr. 30. Jūrmalas pilsētas pašvaldību saistību apjoms, 2009. – 2011.gads

Gads	Kopā saistības (latos)	Pamatbudžeta ieņēmumi (bez mērķdotācijām un iemaksām PFIF)	Saistību maksājumu apjoms % no pamatbudžeta ieņēmumiem
2009	4 300 871	28 567 052	15,06%
2010	5 837 604	25 516 674	22,88%
2011	4 327 098	26 458 319	16,35%

Informācijas avots: Valsts kases pašvaldību budžeta pārskati

Turpmākajos gados (pēc 2012.gada) Jūrmalas pilsētas pašvaldības ikgadējo saistību apmērs samazināsies, ja pašvaldība neuzņemsies jaunas kredītsaistības un nesamazināsies pamatbudžeta ieņēmumi.

8.3. Sabiedrības līdzdalība

Jūrmalā pašvaldībai ir divi Apmeklētāju apkalpošanas centri, kas sniedz apmeklētājiem informāciju un konsultācijas par domes struktūrvienību kompetenci, pašvaldības iestāžu un uzņēmumu sniedzamajiem pakalpojumiem, pieņemšanas laiku, pilsētas domē pieņemtajiem saistošajiem noteikumiem, lēmumiem u.c. pašvaldības kompetences jautājumiem.

Iespējas piedalīties pilsētas attīstības plānošanā apmierina 36,3% aptaujāto iedzīvotāju, savukārt 33,7% respondentu bija grūti atbildēt. Kā galvenais neapmierinātības iemesls tiek minēts fakts, ka iedzīvotāju viedoklis netiek ņemts vērā (10%).

Apmeklētāju apkalpošanas centri vienotā datorizētā datu bāzē reģistrē arī iedzīvotāju iesniegumus un sūdzības, no valsts iestādēm un dažādiem uzņēmumiem domei adresētās vēstules un elektroniskos sūtījumus. Domes ēkā pirms domes un komiteju sēdēm atbilstoši likuma „Par pašvaldībām” prasībām publiski pieejama informācija par sēžu darba kārtību.

Informācija par domes un komiteju sēdēm un darba kārtība tiek ievietota arī interneta mājas lapā www.jurmala.lv, kā arī elektroniski nosūtīta domes datu bāzē esošajiem plašsaziņas līdzekļiem un nevalstiskajām organizācijām.

Saikni ar iedzīvotājiem nodrošina arī komisijas un konsultatīvās padomes. Aktīvi darbojas Iedzīvotāju konsultatīvā padome, kā arī Kultūras konsultatīvā padome un Sabiedriskā padome, kurā iesaistījušās pilsētas nevalstiskās organizācijas.

Jūrmalas pilsētas domei ir līgums ar vietējo laikrakstu par pašvaldības oficiālās informācijas publicēšanu, līdz ar to iedzīvotājiem iespējams nepastarpināti iepazīties ar svarīgākajiem domes lēmumiem un paziņojumiem. Sadarbībā ar žurnālistiem ir organizētas iedzīvotāju aptaujas par aktuāliem jautājumiem.

Interneta mājas lapā www.jurmala.lv ir izvēsta sadaļa par pašvaldību, tajā tiek piedāvāta interaktīva komunikācija, iedzīvotājiem izsakot savus priekšlikumus un iesaistoties miniaptaujās par dažādiem jautājumiem. Pašvaldības mājas lapā visbiežāk interesi izraisījušie pakalpojumi ir: (1) Pašvaldības sniegtie pakalpojumi; (2) Caurlaides iebraukšanai īpašā režīma zonā; (3) Būvvaldes pakalpojumi un teritorijas plānojums; (4) Apmeklētāju apkalpošanas centri; (5) Dzīvesvietas deklarēšana; (6) Nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi; (7) e-iesniegumi.

Mājaslapā pieejama domes informatīvā biļetena elektroniskā versija, kā arī nodrošināta RSS funkcija (serviss, kas nodrošina sekošanu mājaslapā publicētajiem jaunumiem).

Saskaņā ar *Lursoft* datu bāzes datiem uz 17.04.2012. Jūrmalas pilsētas teritorijā bija reģistrētas 382 sabiedriskās organizācijas (biedrības un nodibinājumi). Jūrmalā darbojas arī vairākas draudzes un dievnamu.

8.4. Pašvaldības mārketinga

Lai informētu un piesaistītu pašmāju un ārvalstu ceļotājus, veicinātu tūrisma attīstību, kā arī radītu interesi par Jūrmalu tūrisma nozares uzņēmumu, masu mediju pārstāvju vidū ik gadu tiek veikta virkne mārketinga pasākumu:

- Jūrmalas dalība tūrisma gadatirgos. Jūrmala regulāri piedalās starptautiskajos tūrisma gadatirgos gan ar savu standu, gan sadarbībā ar valsts aģentūru „Tūrisma attīstības valsts aģentūra”.
- Informatīvie izdevumi par tūrisma iespējām Jūrmalā. Jūrmalas imidža brošūras tiek izdotas deviņās valodās – latviešu, lietuviešu, igauņu, krievu, angļu, vācu, somu, zviedru un norvēģu. Jūrmalas kartes tiek izdotas trīs valodās, tiek izdots arī pilsētas pasākumu plāns vasaras mēnešiem, tiek sagatavota informācija citiem tūrisma bukletiem, u.c.
- Informācijas sagatavošana masu medijos par tūrisma iespējām Jūrmalā;
- Informācija interneta vidē par tūrisma iespējām Jūrmalā – informācijas sagatavošana un atjaunošana dažādos interneta portālos, sociālajos tīklos;
- Ārvalstu vizītes un sadarbība ar Jūrmalas sadraudzības pilsētām, lai sekmētu Jūrmalas atpazīstamību, kopīga sadarbības projektu īstenošana;
- Ārvalstu plašsaziņas līdzekļu un tūrisma kompāniju vizītes Jūrmalā. Regulāri tiek organizētas dažādu valstu žurnālistu un tūrisma aģentūru vizītes Jūrmalā, kā rezultātā tiek publicēti raksti ārzemju presē, veidoti televīzijas sižeti un gatavoti piedāvājumi ārvalstu tūristiem par Jūrmalu kā kūrortpilsētu, SPA pakalpojumiem, konferenču iespējām, u.c.
- Sadarbība ar LR Diplomātiskajām pārstāvniecībām ārvalstīs – regulāri tiek sūtīti informatīvie materiāli par Jūrmalu uz dažādām LR Diplomātiskajām pārstāvniecībām ārvalstīs – Krievijā, Baltkrievijā, Ukrainā, Izraēlā, u.c., tiek organizēti darba semināri;
- Jūrmalas pārstāvniecības ārvalstīs – sadarbības līgumi ar tūrisma pārstāvniecībām Maskavā un Minskā;
- Jūrmalas sadarbība ar „Pony Express”, kas jau vairākus gadus veiksmīgi darbojas 38 Krievijas reģionālajās pilsētās, piedāvājot vīzu noformēšanu bez personīgās klātbūtnes Latvijas Republikas vēstniecībā Maskavā;
- Citas Jūrmalas mārketinga aktivitātes, tai skaitā dalība valsts aģentūras „Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra” un citu institūciju darba semināros ārvalstīs, darbība EDEN („Eiropas izcilāko tūrisma galamērķu” tīklojumā) un citās starptautiskās organizācijās.

Jūrmalai ir 14 sadraudzības pilsētas 12 pasaules valstīs ar kurām ir noslēgti daudzpusīgi sadarbības līgumi: Alušta (Ukraina), Anādija (Portugāle), Ašdoda (Izraēla), Chaltubo (Gruzija), Eskilstuna (Zviedrija), Jakobštate – Pietarsāri (Somija), Jevle (Zviedrija), Kabūra (Francija), Kazaņa (Tatarstāna), Maskavas Dienvidrietumu apgabals (Krievija), Palanga (Lietuva), Pērnavā (Igaunija), Sanktpēterburgas Admiralitātes apgabals (Krievija) un Teračina (Itālija).

8.5. Projektu kapacitāte

Laikā no 2005. līdz 2012.gadam Jūrmalas pilsētas pašvaldība ir īstenojusi 79 investīciju projektus, izmantojot pašvaldības budžeta līdzekļus, valsts mērķdotācijas, kredītlīdzekļus, kā arī citu fondu līdzekļus kopsummā par 40 015 565 LVL (sk. 4.pielikumu).

Investīciju projekti galvenokārt tika īstenoti transporta infrastruktūras, izglītības un sociālo pakalpojumu nozarēs. Projektu ietvaros tika veikta transporta (ielas, tilti, veloceļi) infrastruktūras sakārtošana un izbūve, izglītības, sporta, kultūras, sociālo pakalpojumu iestāžu renovācija, būvniecība un attīstība, kā arī īstenotas citas aktivitātes.

9. Funkcionālās saites

Ņemot vērā Jūrmalas pilsētas resursus, tika identificētas funkcionālās saites gan starptautiskā līmenī, gan arī ar blakus esošajām pašvaldībām jomās, kurās sadarbība jau ir izveidojusies vai ir nepieciešams izveidot:

Funkcionālā ietekme	Sadarbības teritorijas	Sadarbības tēmas	Skaidrojums, <i>slīprakstā – vadlīnijas turpmākajām rīcībām</i>
Kūrorta un atpūtas resursi	Starptautiski, jo īpaši bijušās PSRS republikas un Ziemeļeiropa	Jūrmalas ārstniecības un rekreācijas resursu izmantošana	Jūrmalā esošie dabas resursi nodrošina augstu pilsētas konkurētspēju ārstniecības un rekreācijas pakalpojumu jomā. Pilsētā darbojas sanatorijas, tiek organizēti starptautiskas nozīmes kultūras pasākumi. <i>Tomēr nepietiekami tiek izmantoti ārstniecības resursi, vērojama izteikta sezonālitate, kuru var novērst, tālāk attīstot Jūrmalas kūrorta un konferenču pakalpojumus.</i>
Tūrisms	Rīga, Engures novads	Kopīga tūrisma infrastruktūra, maršruti un pasākumi	Tūristiem pieejamie daudzveidīgie dabas resursi (Jūrmalas pludmale, dabas parki, dūņas, u.c.) un infrastruktūra sekmē sadarbību ar blakus esošajām pašvaldībām, tiek veidoti vienoti tūrisma maršruti, infrastruktūra, kopīgi pasākumi, lai tādējādi palielinātu Jūrmalas kūrorta pievilcību un veicinātu ilgstošu kūrviestu uzturēšanos.
Dabas resursi	Rīga, Tukuma, Engures novads	Dabas resursu apsaimniekošana	Kopīga dabas resursu (piejūra, Lielupe, Ķemeru nacionālais parks, u.c.) apsaimniekošana sadarbībā ar kaimiņu pašvaldībām.
Iedzīvotāji	Visa Latvija, jo īpaši Engures novads	Iedzīvotāju piesaiste Piekraustes ciemu attīstība	Jaunu iedzīvotāju ienākšanu pilsētā no citām pašvaldībām veicina pilsētas ekonomiskā attīstība, dabas resursi, kultūrvēsturiskā vide. Piekraustes ciemu attīstība un to teritoriju apsaimniekošana kopā ar Engures novadu veicinās iedzīvotāju piesaisti pašvaldībām.
Izglītība	Rīga, blakus esošās pašvaldības	Pirmsskolas izglītības iestādes Izglītības iespējas pēc pamatskolas un vidusskolas	Izglītojamo skaits Jūrmalas PII palielinās, kā rezultātā ir izveidojušās rindas uz vietām PII un daļa bērnu apmeklē citu pašvaldību PII. Pamatskolu absolventi turpina mācības Jūrmalas izglītības iestādēs, kā arī, ņemot vērā Rīgas tuvumu un ierobežoto piedāvājumu Jūrmalā, izvēlas turpināt mācības vidējās un profesionālās izglītības iestādēs Rīgā. Vidusskolu absolventi mācības turpina galvenokārt Rīgā.
Veselības aprūpe	Visa Latvija	Neatliekamā medicīniskā palīdzība	PSIA „Jūrmalas ātrā palīdzība” piedāvā sanitārā autotransporta pakalpojumus, kā arī veic medicīniskās palīdzības nodrošināšanu dažādos sporta un masu pasākumos Jūrmalā un visā Latvijā.
Infrastruktūra	Rīga, Jelgava, Babītes, Engures, Tukuma novads	Satiksmes infrastruktūra Upes satiksme Veloceliņi	Satiksmes infrastruktūras projektu (Ventspils šosejas rekonstrukcija, lidlauks „Tukums”, u.c.) attīstība kopā ar blakus esošajām pašvaldībām. <i>Ir jāattīsta ūdens transports (gan izklaides, gan sabiedriskais transports), veidojot kopējus maršrutus, dažādus galapunktus. Sadarbībā ar blakus esošajām pašvaldībām jāattīsta jauni veloceliņi un jāpopularizē jaunie velomaršruti (Eurovelo 10 un Eurovelo 13 u.c. velomaršruti).</i>
Uzņēmējdarbība	Rīga, Engures, Babītes novads	Uzņēmējdarbības attīstība	<i>Uzņēmējdarbības ar augstu pievienoto vērtību (kūrorts, veselības pakalpojumi, ārstniecības produktu ražošana, u.c.) attīstība sadarbībā ar blakus esošajām pašvaldībām.</i>
Sasniedzamība	Rīga	Sabiedriskais transports Transporta infrastruktūra	Pilsēta ir ērti sasniedzama, lai varētu apvienot dzīvošanu Jūrmalā un strādāšanu citur (Rīgā). Papildus motivācija ir Jūrmalas pievilcīgā vide. <i>Ērtākai Jūrmalas sniedzamībai nepieciešams pilnveidot savienojumus ar apkārtnējām pašvaldībām, tai skaitā arī ar Rīgas lidostu.</i>
Pakalpojumu pieejamība	Rīga	Sadzīves pakalpojumu pieejamība, iepirkšanās, banku pakalpojumi	Bez Jūrmalā pieejamiem sadzīves pakalpojumiem un iepirkšanās iespējām, pilsētas iedzīvotāji visbiežāk iepērkas, apmeklē veikalus, un izmanto sadzīves pakalpojumus Rīgā.

10. SVID analīze

SVID analīze (stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums) ir teritorijas attīstības perspektīvu izvērtējums, ņemot vērā pašreizējo situāciju.

Jūrmalas pilsētas SVID veikta, pamatojoties uz esošās situācijas analīzi, kā arī apkopojot citos pašvaldības plānošanas dokumentos (piemēram, Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģija 2010. – 2030.gadam, u.c.) veikto SVID novērtējumu.

SVID analīze ir atspoguļota tabulās, lai pārskatāmi aprakstītu visu jomu stiprās un vājās puses, iespējas un draudus atbilstoši pilsētas pašreizējās situācijas aprakstā minētajam. SVID analīzē katram punktam ir ievietots novērtējums (apzīmēts ar „✓”), norādot attiecīgā aspekta nozīmi pašvaldības (vietējā), reģiona, valsts vai starptautiskā mērogā.

Stiprās puses

Raksturojums (stiprās puses)	Vietējais mērogs	Reģionālais mērogs	Valsts mērogs	Starptautiskais mērogs
Kūrortam un ārstniecībai piemēroti dabas resursi	✓	✓	✓	✓
Rīgai un starptautiskai lidostai tuvs novietojums	✓	✓	✓	✓
Esošā tūrisma un atpūtas infrastruktūra, darbojošās sanatorijas un viesnīcas, liels gultas vietu skaits	✓	✓	✓	✓
Jūrmalas pilsētas vārda atpazīstamība Latvijā un NVS valstīs	✓	✓	✓	✓
Plašas izglītības (pirmsskolas, pamata, vidējās, interešu, profesionālās, pieaugušo) ieguves iespējas	✓	✓		
Labā sasniedzamība ar sabiedrisko transportu	✓	✓		
Izglītojamo skaita palielināšanās PII	✓			
Plašs veselības aprūpes pakalpojumu (primārās, sekundārās un stacionārās veselības aprūpes institūcijas, NMP) piedāvājums	✓			
Daudzveidīgu sporta veidu pieejamība pilsētas iedzīvotāju sporta aktivitātēm un aktīvajai atpūtai gan vasarā, gan ziemā	✓			
Dzīvojamā fonda palielināšanās pilsētā	✓			
Augsts pašvaldībai piederošo un piekritīgo zemju īpatsvars	✓			
Uzņēmumu skaita palielināšanās pilsētā	✓			

Vājās puses

Raksturojums (vājās puses)	Vietējais mērogs	Reģionālais mērogs	Valsts mērogs	Starptautiskais mērogs
Iedzīvotāju skaita samazināšanās	✓	✓		
Starptautisku pasākumu rīkošanai atbilstošas infrastruktūras trūkums	✓	✓	✓	✓
Izstiepta teritorija, nevienmērīgs iedzīvotāju izvietojums	✓			
Augstas nekustamā īpašuma cenas	✓			
Augstas pašvaldības komunālās saimniecības infrastruktūras attīstības un apsaimniekošanas izmaksas	✓			
Augsta esošās sporta infrastruktūras noslodze	✓			
Kultūras pasākumu norišu sezonālitate	✓			
Nepietiekami izmantots Jūrmalas kūrorta ārstniecisko iestāžu	✓			

Raksturojums (vājās puses)	Vietējais mērogs	Reģionālais mērogs	Valsts mērogs	Starptautiskais mērogs
potenciāls (nepietiekams noslogojums, sezonālitate)				
Nav atbalstoša vide uzņēmējdarbības attīstībai	✓			
Brīvu darbavietu neesamība pilsētā	✓			
Zems darba samaksas līmenis	✓			
Augsts pašvaldības budžeta saistību apjoms	✓			

Iespējas

Raksturojums (iespējas)	Vietējais mērogs	Reģionālais mērogs	Valsts mērogs	Starptautiskais mērogs
Jūrmalā esošo ārstniecības un kūrorta resursu mārketinga starptautiskā līmenī un intensīva izmantošana visā gada garumā	✓	✓	✓	✓
Tūrisma, kultūras un sporta pasākumu piedāvājuma papildināšana	✓	✓	✓	✓
Konferenču centru attīstība, veicinot pilsētas apmeklējumus visas sezonas garumā	✓	✓	✓	✓
Dzelzceļa pakalpojumu attīstība, uzlabojot pilsētas sasniedzamību no pārējām Eiropas valstīm	✓	✓	✓	✓
Ārvalstu investoru piesaiste	✓			✓
Ūdens (Lielupes, ūdensmalu) resursu izmantošanas attīstība	✓			
Lielupes ostas attīstība	✓			
Jūrmalas pilsētvidei raksturīgā dabas un kultūrvēstures rakstura saglabāšana	✓	✓	✓	✓
Plašāka sabiedrības iesaiste pilsētas attīstības plānošanā	✓			

Draudi

Raksturojums (draudi)	Vietējais mērogs	Reģionālais mērogs	Valsts mērogs	Starptautiskais mērogs
Kūrorta attīstības iespēju samazināšana, aizbūvējot brīvās teritorijas ar dzīvojamām ēkām un norobežojot piekļuvi ūdensobjektiem	✓	✓	✓	✓
Vides un dabas resursu noplicināšana	✓	✓	✓	✓
Autentiskas kultūrvēsturiskās vides zaudēšana	✓	✓	✓	✓
Iedzīvotāju skaita samazināšanās	✓		✓	
Sociālo problēmu palielināšanās	✓			
Pašvaldības budžeta ieņēmumu samazināšanās	✓			
Tūristu intereses mazināšanās zemas kvalitātes pakalpojumu dēļ	✓			✓
Pilsētas inženiertehniskās infrastruktūras fiziskā nolietojšanās	✓			
Piesārņojuma līmeņa paaugstināšanās	✓			

III. Izmantotie saīsinājumi un termini

Saīsinājumi

%	procenti
AS	akciju sabiedrība
ĀTI	ārvalstu tiešās investīcijas
°C	Celsija grādi
CSP	LR Centrālā statistikas pārvalde
CSNg	ceļu satiksmes negadījums
dnn	diennaktī
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
g.	gads
gs.	gadsimts
ha	hektārs
km	kilometrs
km ²	kvadrātkilometrs
kV	kilovolts, elektriskā sprieguma mērvienība
kW	kilovats, jaudas mērvienība
LR	Latvijas Republika
LVL	Latvijas Republikas valūta lats
m	metrs
mm	milimetrs
m ²	kvadrātmetrs
m ³	kubikmetrs
milj.	miljons
m.g.	mācību gads
MK	Ministru kabinets
MW	megavats
MWh	megavatstunda
NACE	ekonomiskās darbības statistiskā klasifikācija Eiropas Savienībā
n/d	nav datu
NMP	neatliekamā medicīniskā palīdzība
Nr.	numurs
Nr.p.k.	numurs pēc kārtas
p/a	pašvaldības aģentūra
PII	pirmsskolas izglītības iestāde
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
sk.	skatīt
SVID	analīzes matrica (stiprās, vājās puses, iespējas, draudi)
t	tonna
TA	tehniskā apskate
TL	transportlīdzeklis
t.sk.	tajā skaitā
tūkst.	tūkstotis
VAS	valsts akciju sabiedrība

VII VSIA u.c.	vispārējās izglītības iestāde valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību un citi
---------------------	---

Termini

Apkaime	Ģeogrāfiski noteikta daļa no lielākas pilsētas, kuras iedzīvotājus vai daļu no iedzīvotājiem vieno kopēja identitātes sajūta, kas atšķir tos no pārējās pilsētas iedzīvotājiem.
Attīstības plānošana	Principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības izstrāde ar nolūku īstenot politiski noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību.
Attīstības programma	Vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteiktas attiecīgās pašvaldības attīstības prioritātes.
Bezdarba līmenis	Nodarbinātības valsts dienestā reģistrēto un bezdarbnieku statusu ieguvušo īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā, parasti tiek atainots procentos.
Bezdarbnieks	Darba spējīgs, nestrādājošs Latvijas Republikas pilsonis vai nepilsonis, vai ārvalstnieks (bezvalstnieks), kurš saņēmis pastāvīgas uzturēšanās atļauju, ir darbības vecumā, kurš neveic uzņēmējdarbību, meklē darbu un ir reģistrēts Nodarbinātības valsts dienestā pēc pamata dzīvesvietas un vismaz reizi mēnesī apmeklē šo dienestu.
Dabas resursi	Dabas sastāvdaļas, to skaitā zeme, augsne, zems dzīles, gaiss, ūdens, flora un fauna, kurām ir ekonomiska, sociāla vai kultūras vērtība.
Darbības vecums	Iedzīvotāju vecums no 15 līdz 64 gadiem.
Demogrāfiskā slodze	Darbības vecumu nesasniegušo un pārsniegušo personu skaita attiecība pret personu skaitu darbības vecumā. Demogrāfiskās slodzes līmeni var izteikt procentos vai uz 1 000 iedzīvotājiem.
Ekonomiski aktīvi uzņēmumi/ komercsabiedrības iedzīvotāju dabiskais pieaugums	Uzņēmumi un uzņēmējsabiedrības (komercsabiedrības), kas ražo produkciju vai sniedz pakalpojumus un nav pārtraukuši savu darbību. Starpība starp noteiktā laika periodā dzimušo un mirušo skaitu. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums ir pozitīvs, ja dzimušo skaits pārsniedz mirušo skaitu, un negatīvs, ja mirušo skaits pārsniedz dzimušo skaitu.
Infrastruktūra	Tautsaimniecības teritoriālās struktūras sastāvdaļa, kuru veido transporta, sakaru, energoapgādes, ūdenssaimniecības un citu tīklu un objektu sistēmas, kā arī mājokļi un izglītības, veselības aizsardzības, kultūras, sporta un citi iedzīvotāju aprūpes objekti un to izkārtojums kādā teritorijā.
Komunālā infrastruktūra Kūrorts	<i>Šī dokumenta ietvaros:</i> energoapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas, sakaru un atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra, dzīvojamais fonds. Vieta, kur, izmantojot vietējos dabas resursus, tiek sniegti veselības uzlabošanas un rehabilitācijas pakalpojumi.
Lielie uzņēmumi	Uzņēmumi ar nodarbināto skaitu 250 un vairāk vai neto apgrozījumu lielāku par 35,1 milj. latu vai bilances kopsummu lielāku par 30,2 milj. latu.
Mazie uzņēmumi	Uzņēmumi ar nodarbināto skaitu no 10 līdz 49 vai gada apgrozījumu vienādu vai mazāku par 7 milj. latu vai bilances kopsummu vienādu vai mazāku par 7 milj. latu.
Mikrouzņēmumi	Uzņēmumi ar nodarbināto skaitu deviņi un mazāk vai gada apgrozījumu vienādu vai mazāku par 1,4 milj. latu vai bilances kopsummu vienādu vai mazāku par 1,4 milj. latu.
Neatliekamā medicīniskā palīdzība	Palīdzība, ko cietušajiem (saslimušajiem) dzīvībai vai veselībai bīstamā kritiskā stāvoklī sniedz šādiem gadījumiem īpaši sagatavotas (apmācītas, ekipētas) personas ar atbilstošu kvalifikāciju medicīnā, kurām saskaņā ar šo kvalifikāciju ir juridiska atbildība par savu darbību vai bezdarbību un tās sekām.
Nodarbinātie iedzīvotāji/darbinieki	Visas tās personas (15 un vairāk gadus vecas), kas pārskata nedēļā veica jebkuru darbu vai nu par samaksu naudā vai arī par atlīdzību precēs vai pakalpojumos. Par nodarbinātajiem uzskata arī pašnodarbinātās personas uzņēmējdarbībā, lauku saimniecībā vai profesionālajā praksē. Nodarbināto skaitā ietver arī tās personas, kas strādā, lai iegūtu produkciju pašu patēriņam, ja tas ir nozīmīgs iztikas avots personai vai tās ģimenei.

Piesārņojums	Tieša vai netieša emisijas ietekme uz vidi, kas var apdraudēt cilvēku veselību, nodarīt kaitējumu īpašumam, rada vai var radīt kaitējumu videi, tai skaitā ekosistēmām, traucēt dabas resursu izmantošanu vai citādi traucēt likumīgu vides izmantošanu.
Piesārņota vieta	Augsne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kas satur piesārņojošas vielas.
Potenciāli piesārņota vieta	Augsne, zemes dzīles, ūdens, dūņas, kā arī ēkas, ražotnes vai citi objekti, kuri, pēc nepārbaudītas informācijas, satur vai var saturēt piesārņojošas vielas.
Plānošanas reģions	Latvijas teritoriāla vienība, kuru, savstarpēji vienojoties, izveido vietējās pašvaldības reģionālās attīstības plānošanai, koordinācijai un pašvaldību sadarbības nodrošināšanai.
Projekts	Pasākumu kopums, kas veicams noteiktu mērķu sasniegšanai noteiktā laika periodā ar iepriekš noteiktiem finansiāliem, materiāliem un cilvēku resursiem.
Primārā veselības aprūpe	Pirmais saskarsmes posms starp pacientu un veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju (ģimenes ārsts, ārsta palīgs, māsa, vecmāte, zobārsts, zobārsta asistents, zobārsta māsa un higiēnists).
Prioritāte	Teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.
Privātais sektors	Uzņēmēj sabiedrības ar valsts kapitāla daļu līdz 50%, visu veidu uzņēmēj sabiedrības bez valsts kapitāla daļas, individuālie uzņēmumi, zemnieku saimniecības, piemājas un personīgās palīgsaimniecības, individuālajā darbā nodarbinātie.
Publiskā pārvalde	Valsts, reģionālā un vietējā pārvaldes līmeņu institūciju kopums.
Sabiedriskais sektors	Valsts un pašvaldību iestādes un komercsabiedrības ar valsts vai pašvaldību kapitāla daļu 50% un vairāk; sabiedriskās organizācijas.
Sociālā infrastruktūra	<i>Šī dokumenta ietvaros:</i> pārvaldības, ārkārtas situāciju, veselības un sociālās aprūpes, izglītības, kultūras un sporta infrastruktūra.
Strādājošo skaits	Uzņēmumos, uzņēmēj sabiedrībās un iestādēs strādājošie (izņemot zemnieku saimniecībās, piemājas un personiskajās palīgsaimniecībās, individuālajā darbā nodarbinātos).
Stratēģija	Darbības principu, arī darbību kopums kāda, parasti ļoti nozīmīga, mērķa sasniegšanai.
Tikšanās vieta	<i>Šī dokumenta ietvaros:</i> vieta, kas ir piemērota un tiek izmantota forumu, sanāksmju, konferenču, izstāžu, konkursu un citu korporatīvu pasākumu rīkošanai.
Transferts	Normatīvajos aktos paredzēts īpaši iezīmētu budžeta līdzekļu pārskaitījums.
Transporta infrastruktūra	<i>Šī dokumenta ietvaros:</i> ceļu un ielu tīkls (ieskaitot tiltus un pārvadus, ietves, informācijas zīmes un apgaismojumu), veloceļi, dzelzceļa tīkls, ostas, pietātnes un cita ūdenstransporta infrastruktūra, kā arī sabiedriskā transporta sistēma.
Vidējie uzņēmumi	Uzņēmumi ar nodarbināto skaitu no 50 līdz 249 vai gada apgrozījumu vienādu vai mazāku par 35,1 milj. latu vai bilances kopsummu vienādu vai mazāku par 30,2 milj. latu.
Vīzija	Lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas uzstāda ideālu uz ko tiekties.